
БИЛТЕН
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 7-8
јул-август 2009.
година XLIX
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.gov.rs

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
др Диана Драгутиновић, министар финансија

Уређивачки одбор
Вук Ђоковић, мр Наташа Ковачевић,
Весна Хрељац-Ивановић, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Вук Ђоковић
државни секретар

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jasmina.knezevic@mfin.gov.rs

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и сѝручна мишљења
за примену финансијских пројиса
Министарство финансија Републике Србије
Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/3642 659

Припрема и штампа
Штампарија Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel: 011/3642 659 bilten@mfin.gov.rs

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2009 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ ПОРЕЗИ

1. Порески третман промета услуге уступања играча на неодређено време од стране обвезника ПДВ – српског фудбалског клуба фудбалском клубу у иностранству, као и порески третман премија, награда, стимулација, бонуса и других примања спортисте по основу његовог доприноса успеху у остваривању одговарајућих спортских резултата спортске организације 15
2. а) Право привредног друштва – обвезника ПДВ на одбитак ПДВ обрачунатог од стране претходног учесника у промету за први пренос права располагања на стану у случају када ће стан користити као пословни простор (за преноћиште пословних партнера) 17
- б) Признавање права на порески кредит из члана 48. Закона о порезу на добит предузећа у случају када обвезник изврши улагање у набавку службеног стана који ће му служити за смештај (преноћиште) пословних партнера из земље и иностранства 17
- 3) Пореске обавезе физичког лица које је уједно аутор књиге и лице које самостално издаје сопствену књигу, с тим да издавање публикације не обавља као трајну, регистровану делатност, већ то чини ad hoc за потребе издавања сопствене књиге у конкретном случају..... 21

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман промета услуга вађења крви код говеда, оваца и коза, туберкулинизације говеда, вакцинације свиња, паса и мачака, као и уноса података у Централну базу који врши обвезник ПДВ – ветеринарска станица обвезнику ПДВ – Ветеринарском специјалистичком институту..... 25
  2. Порески третман промета услуга лабораторијских анализа узорака хране који врши обвезник ПДВ – лабораторија Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, као и право Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде на одбитак ПДВ за промет ове услуге 28
-

---

3. Порески третман промета услуга које обвезник ПДВ – пољопривредна станица врши уз накнаду Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Научном институту за ратарство и повртарство, скупштинама општина и удружењима сточара и земљорадничким задругама	31
4. Пореска стопа ПДВ код промета услуге смештаја лица у објектима који нису разврстани у категорије у складу са прописима којима се уређује туризам	33
5. Обрачунавање и плаћање ПДВ на накнаду за издавање дозвола за спортски риболов које корисник рибарског подручја издаје физичким лицима која се баве спортским риболовом	34
6. Право на одбитак ПДВ обрачунаог од стране претходног учесника у промету на промет услуге давања на коришћење рекламног простора без накнаде	35
7. Могућност ослобођења од плаћања ПДВ увоза 350 инвалидских колица и резервних делова за та колица које невладина организација добија по основу донације из САД, а који ће бити поклоњени особама са инвалидитетом	37
8. Основица за обрачун ПДВ за промет млека који обвезник ПДВ – произвођач млека врши прерађивачу млека.	39
9. Могућност остваривања пореског ослобођења за увоз добара који би се вршио на основу споразума о размени средстава и документације између Владе Републике Србије и Владе Републике Црне Горе	40
10. Право обвезника ПДВ – ЈП Аеродром „Никола Тесла“ да ПДВ обрачуна од стране претходног учесника у промету за промет керозина који набавља ради даље продаје страним компанијама, одбије као претходни порез.	41
11. Право обвезника ПДВ да ПДВ који му је обрачуна од стране претходног учесника у промету за промет услуге преноса базе података добијених анализом ветра за процену вредности енергетских поља у циљу изградње фарми ветрењача одбије као претходни порез	42
12. Право обвезника ПДВ – Фудбалског савеза Србије да ПДВ обрачуна од стране претходних учесника у промету одбије од ПДВ који дугује, у потпуности или сразмерно.	44
13. Остваривање права на рефакцију ПДВ страном држављанину у страниој валути	47
14. Порески третман промета услуга преузимања моторних возила у иностранству која су била украдена, као и њиховог враћања у Републику Србију, који се врши осигуравајућим друштвима у Републици Србији	50
15. Порески третман промета услуга на објекту хидроелектране „Пива“ у Републици Црној Гори	51
16. Порески третман увоза медицинских средстава за више здравствених установа у Републици Србији, а коју ове установе бесплатно добијају као хуманитарну помоћ од привредног друштва из Београда.	52

---

17. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз моторног возила марке „Mercedes-Benz Espana“ које основна школа добија по основу донације од лица из Италије	54
18. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз опреме – линије за производњу уља из Аустрије.....	55
19. Стопа ПДВ која се примењује код опорезивања промета услуге превоза путника, радника и ђака минибусевима и комби возилима на територији општине	56
20. Порески третман промета услуга организовања узимања узорака крви из пупчаника, њиховог транспорта и складиштења у банкама хелија у иностранству који, на основу уговора закључених са физичким лицима, врши обвезник ПДВ.....	57
21. Основица за обрачун ПДВ за промет добара и услуга који се врши уз накнаду, као и елементи које треба да садржи рачун који обвезник ПДВ издаје другом обвезнику ПДВ за тај промет	58
22. Могућност ослобођења од плаћања ПДВ на увоз Брајевог папира који Савез слепих Србије добија као хуманитарну помоћ од Организације слепих из Шпаније.....	60
23. Основица за обрачун ПДВ за промет услуге прикључења објекта на дистрибутивни електро-енергетски систем у случају када је уговором закљученим између пружаоца и примаоца услуге предвиђена обавеза примаоца услуге да изврши набавку одређених добара и њихову уградњу и пренесе право располагања на тим добрима пружаоцу услуге (предметна добра постају основна средства пружаоца услуге)	61
24. Исправка износа дугованог ПДВ код раскида уговора о продаји добра са оброчним отплатама цене којим је утврђено да се право располагања преноси најкасније отплатом последње рате, на основу којег је обвезник ПДВ предао добро купцу, а за које је од купца наплатио део накнаде ...	63
25. Обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ у случају када обвезник ПДВ – носилац одобрења за поступак царинског складиштења робе (добара) пренесе то одобрење другом лицу.....	65
26. Могућност ослобођења од плаћања ПДВ на увоз концертног клавира који се увози из Шпаније.....	66
27. Право привредног друштва – обвезника ПДВ да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету по основу првог преноса права располагања на економски дељивим целинама у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта, одбије од ПДВ који дугује	67
28. Порески третман промета услуга саветовања у вези са наплатом потраживања које се пружају страном лицу	69

---

29. Порески третман промета кастоди услуга који банка врши инвестиционим и пензијским фондовима, као и место промета услуга чувања и управљања хартијама од вредности	70
30. а) Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када дистрибутер ваучера продаје ваучере крајњем потрошачу у име и за рачун специјализованог друштва за куповину робе путем интернета ...	72
б) Порески третман продаје ваучера за куповину добара путем интернета од стране обвезника ПДВ – специјализованог привредног друштва, посредством дистрибутера	72
31. Порески третман промета услуга здравствене заштите животиња које пружају обвезници ПДВ – ветеринарске станице	75
32. Порески третман испоруке добра – скеле за извођење грађевинских радова страном лицу, на територији Републике Србије, при чему се предметно добро у моменту промета не шаље, односно не отпрема у иностранство	77

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. Примена члана 8. Закона о порезу на добит предузећа	79
2. Порески третман прихода које нерезидентни обвезник оствари од резидентног обвезника по основу дивиденде исплаћене из добити резидентног правног лица у случају када је један од власника (и оснивача) нерезидентног правног лица друго резидентно правно лице	80
3. Одређивање набавне вредности удела нерезидентног обвезника стеченог конверзијом његовог потраживања од резидентног обвезника по основу уговора о зајму, за сврху утврђивања капиталног добитка од продаје тако стеченог удела	81
4. а) Могућност остваривања права на пореско ослобођење из члана 50а став 1. Закона о порезу на добит предузећа у случају плаћања једнократне накнаде по основу дугорочног закупа неизграђеног грађевинског земљишта у државној својини	82
б) Почетак примене пореског ослобођења из члана 50а став 1. Закона о порезу на добит предузећа	82
с) Начин утврђивања сразмерног дела улагања у основна средства за сврху коришћења пореског подстицаја из члана 50а Закона о порезу на добит предузећа ако у периоду коришћења пореског подстицаја обвезник врши набавку нових основних средстава, а за та основна средства не користи порески подстицај из члана 50а Закона (већ порески кредит из члана 48. Закона) или изврши набавку основних средстава која су већ била у употреби у Републици	82
д) Измена исказаног пореског ослобођења на Обрасцу СУ (поднетом надлежном пореском органу) у случају када обвезник изврши нова улагања у основна средства	82

-
5. Да ли се расходи које је обвезник исказао у свом билансу успеха настали у вези обављања делатности која је различита од претежне признају у пореском билансу? 85
  6. Порески третман прихода које нерезидентни обвезник оствари од резидентног обвезника у случају када резидентни обвезник плаћа закупнину за непокретност у иностранству закуподавцу – правном лицу, резиденту државе у којој се та непокретност налази 86
  7. Шта се сматра повезаним лицима према Закону о порезу на добит предузећа? 87
  8. Могућност остваривања права на порески кредит из члана 48. Закона о порезу на добит предузећа у случају када порески обвезник (ради изградње складишног и пословног простора), на основу уговора закљученог са физичким лицем, стекне право коришћења осталог грађевинског земљишта у државној својини?..... 89

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Да ли се плаћа порез на пренос апсолутних права када два физичка лица – пољопривредници размењују пољопривредно земљиште ради његовог груписања? 91
  2. Да ли се плаћа порез на наслеђе у случају када оставиоца наследи његова унука по основу тестаментa? 93
  3. Да ли се плаћа порез на поклон – на донацију у новцу коју је Удружење васпитача Београда примило од васпитача и родитеља деце у предшколским установама (при чему износ сваке појединачне уплате не прелази 6.000 динара), а коју у укупно примљеном износу учини Патријаршији Српске православне цркве за куповину објекта за смештај деце предшколског узраста у Ораховцу? 94
  4. Да ли се плаћа порез на поклон када физичко лице стекне право својине на непокретности – стану по основу уговора о поклону, закљученим са тетком која нема своје потомке, при чему тим поклоном поклонопримац први пут решава стамбено питање? 96
  5. Ко је у обавези да плати порез на имовину фирме „Самачки смештај“ д.о.о. с обзиром да, како се наводи, „Самачки смештај“ д.о.о. врши и наплаћује услуге смештаја у своје име и за свој рачун, газдује целокупним стамбеним простором, на основу чега убира приходе за своје пословање, у својим књиговодственим евиденцијама од 2004. године не води уделе власника, нити им по изради Завршног рачуна доставља кориговане књиговодствене податке за пријављивање основице за опорезивање”, те да између „Самачког смештаја“ д.о.о. и власника удела у том д.о.о. постоји несагласност да ли порез на ту имовину треба да плаћа „Самачки смештај“ д.о.о. или власници удела – сваки за свој део? 97
-

-
6. Да ли наследник првог наследног реда остварује право на ослобођење од пореза на наслеђе по основу правоснажног решења којим га је суд огласио наследником првог наследног реда у односу на оставиоца, као и на основу ког прописа порески орган може да одбије примену одредбе члана 21. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину када наследник првог наследног реда наслеђује заоставштину по споразуму о деоби, „тврдећи да због несразмерне разлике у наследству, супротно судском решењу, он тада није наследник првог наследног реда већ поклонопримац, па је зато обвезник пореза на поклон“? 100
  7. Утврђивање основице пореза на пренос апсолутних права на непокретности по основу уговора о купопродаји непокретности који је оверен у суду 6.2.2008. године 102
  8. Да ли се плаћа порез на пренос апсолутних права по основу размене непокретности (стана) у случају када је основ преноса настао и пренос извршен 2003. године, а „из незнања и немара је пропуштена формалност оверавања пореског ослобођења пред надлежним пореским органом“? 103

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Шта се сматра основицом за обрачун пореза и доприноса на зараду за лица – запослене који су упућени на рад у иностранство од стране домаћег послодавца 107
  2. Порески третман прихода који својим научно-истраживачким радом на међународном пројекту, по основу уговорног односа са Организацијом Уједињених нација – Канцеларија за дроге и криминал (UNODC) и Европским центром за социјално старање и истраживање, оствари физичко лице резидент Републике Србије 109
  3. Обавеза плаћања пореза на доходак грађана на капитални добитак по основу продаје непокретности која је стечена наслеђем 111
  4. Могућност повраћаја плаћеног пореза на доходак грађана на камату на девизне депозите физичких лица. 112
  5. Порески третман прихода које остваре физичка лица по основу ауторског дела у случају кад је исплатилац прихода правно лице које се бави куповином књига од самих аутора који су уједно и издавачи тих књига . . 114
  6. Право на умањење прихода од дивиденде за износ годишње рате продајне цене по основу куповине друштвеног и државног капитала, односно имовине јавном аукцијом 116
  7. Обавеза подношења документације у случају када предузетник, који порез плаћа на паушално утврђен приход, ради плаћања трошкова подиже новчана средства са текућег рачуна 117
-

-
8. Коришћење ослобођења од обавезе плаћања пореза на доходак грађана и доприноса за обавезно социјално осигурање за лица старија од 50 година. 119

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Да ли је лице које је у току године „купило на лизинг“ регистровано моторно возило пре истека важења регистрације, обавезно да због те промене плати порез на употребу моторних возила, иако се због те промене не врши продужење регистрације? 121
2. Порез на употребу мобилног телефона 123
3. а) Да ли су даваоци услуга мобилне телефоније у обавези да воде посебне евиденције о наплаћеним услугама мобилне телефоније? 125
б) Да ли се плаћа порез на употребу мобилног телефона по основу СИМ и СКРЕЧ картица? 125
4. а) Плаћање пореза на употребу мобилног телефона у случају издавања авансног рачуна за „постпејд“ кориснике 126
б) Да ли се плаћа порез на употребу мобилног телефона када давалац услуга мобилне телефоније путем своје мреже, на захтев уговорне стране, испоручује својим корисницима разна обавештења/информације у виду СМС поруке при чему садржину информације креира друга уговорна страна? 126
5. Могућност ослобађања од плаћања пореза на употребу моторних возила 128
6. Да ли је лице које је у току године стекло право својине на регистрованом моторном возилу, које је отуђено пре истека регистрације, обавезно да због те промене, при издавању нове саобраћајне дозволе на његово име, плати порез на употребу моторних возила? 129

ТАКСЕ

1. Да ли је применом одредбе члана 19. став 7. Закона о републичким административним таксама плаћања конзуларне таксе ослобођена овера потписа на документу којим физичко лице овлашћује једног од родитеља у Републици Србији да у његово име поднесе захтев за стипендију коју додељује Фонд за младе таленте? 131
2. Да ли се плаћа републичка административна такса за пријаву за регистрацију (обрасци ПР-1, ПР-2 и ПР-3), пријаву за промену података (обрасци ППР-1 и ППР-2), пријаву за измену података у ПДВ регистру (образац ИЕПДВ), захтев за брисање из ПДВ регистра (образац ЗБПДВ) и захтев за отпис камате (образац ЗОК)? 133
-

ЦАРИНЕ

1. Захтев за повраћај царинског дуга уплаћеног по основу царињења возила марке Volkswagen Golf 1.6 са црногорским регистарским ознакама 139
2. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина за увоз два путничка аутомобила, Peugeot тип 406 2.0 и Renault тип Clio 1.2, из Републике Црне Горе 141

ДОПРИНОСИ ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

1. Да ли правно лице мора да изврши повраћај доприноса по основу права на олакшицу коју је користио за новозапослена лица старија од 50 година у случају када је у току коришћења ослобођења од плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање дошло до промене правне форме привредног друштва и правно лице постане корисник буџетских средстава Републике Србије? 143

ИЗБЕГАВАЊЕ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

1. Обавеза обрачунавања и плаћања пореза на доходак грађана на зараде које остварују упућени радници страног правног лица, по основу обављања рада на територији Републике Србије, који немају закључене уговоре о раду са домаћом правним лицима 145
  2. Члан 4. (Резидент) и члан 11. (Опорезивање камате) Споразума између Републике Србије и Републике Италије, односно Уговора између Републике Србије и Републике Словеније о избегавању двоструког опорезивања, односно могућност да се за примену снижене пореске стопе пореза по одбитку на камату коју у Републици Србији оствари правно лице нерезидент (у конкретном случају, филијала Нове Љубљанске банке са седиштем у Трсту, која је порески обвезник у Републици Италији) као доказ прихвати потврда о резидентности коју издаје Министарство финансија Републике Словеније 148
  3. Опорезивање накнаде по основу закупа (тзв. оперативног лизинга) покретних ствари (нпр. камиона, машина и др.) коју у Републици Србији оствари правно лице, резидент Републике Хрватске 152
  4. Порески третман прихода које нерезидентно правно лице из Словеније оствари од резидентног правног лица по основу закупа непокретности у Србији 157
  5. Порески третман камате (начин обрачунавања стопе пореза по одбитку) коју у Републици Србији оствари правно лице нерезидент – резидент Републике Словеније 159
-

-
6. Да ли се за доказивање статуса резидента Немачке ради остваривања погодности предвиђених Уговором о избегавању двоструког опорезивања са Немачком као доказ може прихватити потврда о резидентности издата на обрасцу Немачке, а не на обрасцу Србије? ... 162

Ф И С К А Л Н Е К А С Е

1. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом продаје аутобуских и других возних карата у оквиру делатности 60211 (Превоз путника у друмском саобраћају), као и приликом продаје возних карата (годишње карте за одређене категорије лица и ђаке, сезонске возне карте и др.) у оквиру делатности 63300 (Делатност путничких агенција и туроператора)..... 165
2. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када привредни субјекат обавља промет софтверских програма физичким лицима путем интернета, у оквиру делатности 52610 (Трговина на мало у продавницама које поштом достављају наручену робу), а након евидентирање уплате путем e-mail-а се доставља приступна шифра кориснику програмау 166
3. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект врши промет добара на мало путем каталожке продаје, у оквиру делатности 52630 (Остала трговина на мало изван продавница), при чему се добра продају на рате, а испорука робе се врши на дан исплате целокупне вредности добра 168
4. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом продаје иностраних аутобуских међународних карата, у оквиру претежне делатности 63300 (Делатност путничких агенција и туроператора) 170
5. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом пружања услуге превоза путника у друмском саобраћају искључиво ангажовањем од стране туристичких агенција, школа, вртића и др, у оквиру делатности 60211 (Превоз путника у друмском саобраћају) 171
6. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе за пружене здравствене услуге у приватним клиникам 173
7. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у здравственим установама 175
8. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом пружања здравствених услуга систематских (периодичних) прегледа или прегледа за пријем радника у радни однос на основу прописа о безбедности и заштити на раду 179
9. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења услуга медицинске лабораторије (лабораторије за клиничку биохемију, микробиологију и патохистологију) физичким лицима у случају када Дом здравља или приватна гинеколошка клиника немају сопствену лабораторију већ узете узорке за анализу шаљу приватним лабораторијама, са којима имају закључене уговоре о пружању поменутих услуга 182

-
10. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када по основу уговора са правним лицем, односно предузетником Клинички центар Србије пружа здравствене услуге (систематске прегледе и др.) запосленима, при чему накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник 183
11. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења услуга медицинске лабораторије (лабораторије за клиничку биохемију, микробиологију и патохистологију) за физичка, као и за правна лица по основу уговора са приватним поликлиникама и домовима здравља, у оквиру делатности 85142 (Остали видови здравствене заштите) 186
12. а) Обавеза здравствене установе да евидентира промет преко фискалне касе у случају пружања здравствених услуга: 1) по основу међународних уговора са Републиком Српском и Републиком Црном Гором, које наплаћује од фондова тих држава; 2) физичким лицима, војним осигураницима Републике Србије, који са упутом својих војних команди долазе на дијагностику и/или лечење, а плаћање врши Финансијска служба осигурања војних осигураника Београд; 3) превентивних прегледа за рано откривање рака физичким лицима, а на основу закључених уговора са привредним субјектима о пружању тих здравствених услуга њиховим запосленима, при чему накнаду за пружене услуге сноси правно лице 188
- б) Ко ме се издаје фискални исечак у случају када накнаду за пружене здравствене услуге сноси делимично физичко лице–пацијент, а преостали износ пада на терет једног или више правних лица? 188
- с) Да ли постоји обавеза здравствене установе да евидентира промет преко фискалне касе у случају када, на основу интерног упута друге здравствене установе, врши услугу дијагностиковања физичком лицу које је неосигурано и коме здравствена установа која га упућује на дијагностички преглед наплаћује услугу у целини? 188
13. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом пружања услуга превентивне здравствене заштите радника од стране Специјалистичке ординације медицине рада, као Службе медицине рада, које се врше послодавцима (предузетницима и правним лицима), у оквиру делатности 85120 (Медицинска пракса) 192
14. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када за пружену здравствену услугу физичком лицу – пацијенту цену услуге плаћа правно лице коме се фактурише девизно 194
15. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када Клинички центар Србије, по основу Уговора о пословној сарадњи са Републиком Српском, Црном Гором и БиХ Брчко Дистрикт, пружа здравствене услуге пацијентима наведених држава, при чему пацијент за неке здравствене услуге лично учествује (партиципира) уплатом на благајни Клиничког центра Србије 10% до 20% од цене услуге, а за преостали износ се издаје ино фактура фондовима поменутих држава .. 196
-

---

16. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом пружања услуга хипербаричне медицине физичким лицима, осигураницима Републичког завода за здравствено осигурање, при чему се за овакве услуге не наплаћује ни партиципација, већ се услуге фактуришу директно Републичком заводу за здравствено осигурање, као и у случају када се наведене услуге пружају физичким лицима који без упута користе услуге хипербаричне медицине, а који плаћање врше на основу фактуре за безготовинско плаћање на рачун Завода за хипербаричну медицину, у оквиру делатности 85120 (Медицинска пракса)	198
17. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом продаје авио карата и железничких карата, у оквиру претежне делатности 63300 (Делатност путничких агенција и туроператора), при чему се карте издају преко јединствене електронске базе података која омогућава евиденцију продатих карата	200
18. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када општинска организација Савеза инвалида рада, преко овлашћеног добављача, за потребе својих чланова – инвалида рада I, II и III категорије, врши набавку дрва, угља и животних намирница и исте продаје својим члановима	202
19. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када предузетник који се бави психолошким саветовањем у оквиру делатности 85322 (Остали социјални рад у установама без смештаја) пружа наведену услугу физичким лицима	203
20. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом продаје сувенира у оквиру основне делатности 92521 (Делатност музеја, галерија и збирки) физичким лицима	205
21. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када пољопривредни произвођач који је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава врши продају робе сопствене производње у објекту – радњи, ван пијачног простора	206
22. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом пружања секретарских и преводилачких услуга искључиво правним лицима, у оквиру делатности 74830 (Секретарске и преводилачке активности) ..	207
23. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом пружања маркетиншких услуга искључиво правним лицима, у оквиру делатности 74402 (Остале услуге рекламе и пропаганде)	208
24. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом наплате коришћења јавног санитарног чвора који је одлуком Скупштине града поверен на управљање јавном комуналном предузећу	210
25. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења протетичких услуга (израда зубних протеза, надоградња зуба и др.) искључиво по налогу стоматолога и по радном моделу, односно за стоматолошке ординације, у оквиру делатности 85142 (Остали видови здравствене заштите)	211

-
26. Моменат настанка обавезе евидентирања промета преко фискалне касе, односно да ли се извршеном услугом сматра датум упућивања путника на пут у случају када лице које обавља делатност 66300 (Делатност путничких агенција и туроператора) у оквиру поменуте делатности пружа туристичке услуге (организовање туристичких аранжмана)? ... 212
27. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом пружања услуга издавања услова за предузимање мера техничке заштите на културним добрима и издате сагласности на пројект и документацију, у оквиру делатности 92522 (Заштита културних добара, природних и других знаменитости), физичким лицима 213
28. а) Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект из свог малопродајног објекта узима добра (нпр. средства за хигијену и друго текуће одржавање пословних просторија) у пословне сврхе, односно у циљу обављања делатности 214
- б) Порески третман узимања добара која су део пословне имовине обвезника ПДВ у пословне сврхе, односно у циљу обављања делатности 214
29. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом продаје гума (пнеуматика) у оквиру делатности 52610 (Трговина на мало у продавницама које поштом достављају наручену робу, за робу испоручену поштом), при чему се продаја врши путем интернета, а испорука преко курирских фирми, као што су „Overnight Express“ d.o.o., „DHL“ и др., чија је делатност 64120 (Прикупљање, превоз и испорука поштанских пошиљки, осим делатности пошта) 217

**ОТПИС КАМАТЕ НА ДОСПЕЛЕ ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ
ОДРЕЂЕНИХ ПОРЕЗА И ДОПРИНОСА ЗА ОБАВЕЗНО
СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ**

1. Право на отпис обрачунате неплаћене камате по основу пореза на пренос апсолутних права који је утврђен решењем надлежног пореског органа 2006. године 219

ПОДСЕТНИК

Финансијски прописи донети у јулу и августу месецу 2009. године ... 221

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. Порески третман промета услуге уступања играча на неодређено време од стране обвезника ПДВ – српског фудбалског клуба фудбалском клубу у иностранству, као и порески третман премија, награда, стимулација, бонуса и других примања спортисте по основу његовог доприноса успеху у остваривању одговарајућих спортских резултата спортске организације

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1887/2009-04 од 24.8.2009. год.)

1. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Према одредби члана 17. став 1. Закона, пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ

накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

У складу са наведеним законским одредбама, на промет услуге уступања играча, у конкретном случају фудбалера, на неодређено време, од стране обвезника ПДВ – српског фудбалског клуба фудбалском клубу у иностранству, ПДВ се обрачунава и плаћа по пореској стопи од 18%, имајући у виду да је место промета ове услуге територија Републике Србије.

2. Одредбом члана 84а став 1. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 7/09, 31/09 и 44/09, у даљем тексту: Закон) прописано је да приходи спортиста и спортских стручњака обухватају примања која остваре професионални спортисти, спортисти аматери, спортски стручњаци и стручњаци у спорту од спортске организације, односно организације за обављање спортске делатности, спортских друштава и савеза, који немају карактер зараде у смислу прописа којима се уређује спорт, односно радни односи.

Према одредбама члана 84а у ставу 2. Закона, приходима из става 1. овог члана сматрају се нарочито примања по основу: накнаде на име закључења уговора (трансфер и др.), накнаде за коришћење лика спортисте, новчане помоћи врхунским спортистима са посебним заслугама, стипендије врхунским спортистима за спортско усавршавање, новчане и друге награде,

национална признања и награде за посебан допринос развоју и афирмацији спорта и накнаде и награде за рад спортским стручњацима, односно стручњацима у спорту (тренери, судије, делегати и др.).

Одредбама Закона о спорту („Сл. гласник РС“, бр. 52/96, 101/05) уређено је заснивање радног односа професионалног спортисте са спортском организацијом, као и права и обавезе које произилазе из тог радно-правног односа.

Одредбама члана 105. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/05, 61/05 и 54/09) прописано је да се зарада састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и сл.) и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду.

Имајући у виду наведене одредбе Закона, као и наводе из дописа, Министарство финансија сматра да се примања запослених од послодавца (спортска организација) не могу раздвајати на примања која остварују као зараду по основу радног односа и на примања која остварују као премије и награде за постигнуте резултате у смислу члана 84а Закона.

Сагласно томе, Министарство финансија сматра да премије, награде, стимулације, бонуси и друга примања запосленог, у конкретном случају спортисте, по основу доприноса спортисте успеху у остваривању одговарајућих спортских резултата, која су утврђена општим актом послодавца – спортске организације, имају порески третман зараде и подлежу плаћању пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање на зараду.

2. а) Право привредног друштва – обвезника ПДВ на одбитак ПДВ обрачунатог од стране претходног учесника у промету за први

пренос права располагања на стану у случају када ће стан користити као пословни простор (за преноћиште пословних партнера)

б) Признавање права на порески кредит из члана 48. Закона о порезу на добит предузећа у случају када обвезник изврши улагање у набавку службеног стана који ће му служити за смештај (преноћиште) пословних партнера из земље и иностранства

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1574/2009-04 од 13.8.2009. год.)

а) Према одредби члана 28. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

У складу са наведеним законским одредбама, ако привредно друштво – обвезник ПДВ набавља економски дељиву целину – стан који ће користити као пословни простор (за преноћиште пословних партнера), у том случају има право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету за први пренос права располагања на стану одбије од ПДВ који дугује уз испуњење прописаних услова (да поседује рачун за извршени промет издат у складу са Законом и да предметни стан користи или ће користити за обављање делатности у оквиру које врши промет са правом на одбитак претходног пореза, тј. који је опорезив ПДВ, промет за који у складу са чланом 24. Закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ или промет који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици). Ако обвезник ПДВ користи набављени стан делом за промет са правом на одбитак претходног пореза, а делом за промет без права на одбитак претходног пореза, дужан је да изврши поделу претходног пореза у складу са одредбама члана 30. Закона.

b) Одредбом члана 48. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04) прописано је да се обвезнику који изврши улагања у основна средства у сопственој регистрованој делатности признаје право на порески кредит у висини од 20% (40% за мала предузећа) извршеног улагања, с тим што не може бити већи од 50% (70% за мала предузећа) обрачунаог пореза у години у којој је извршено улагање.

Према члану 6. став 1. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 114/06), на рачунима групе 02 – Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства, као основна средства исказују се, између осталог, и станови који испуњавају услов за такво признавање по МРС 16 према коме се некретнине, постројења и опрема (као материјалне ставке које се држе за коришћење у производњи производа или испоруци добара или услуга или за административне сврхе) признају као средство само ако је вероватно да ће се будуће економске користи повезане са тим средством приливати у ентитет и ако се набавна вредност (цена коштања) тог средства може поуздано одмерити.

У случају када изврши улагање у набавку службеног стана који ће му служити за смештај (преноћиште) пословних партнера из земље и иностранства, а не као основно средство за обављање регистроване делатности, односно за коришћење у производњи производа или испоруци добара или услуга или у административне сврхе, обвезнику се, према мишљењу Министарства финансија, не признаје право на порески кредит из члана 48. Закона о порезу на добит предузећа.

Министарство финансија напомиње да Пореска управа, у поступку пореске контроле, утврђује све неопходне чињенице од

значаја за права и обавезе пореског обвезника у складу са законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација.

3. Пореске обавезе физичког лица које је уједно аутор књиге и лице које самостално издаје сопствену књигу, с тим да издавање публикације не обавља као трајну, регистровану делатност, већ то чини ad hoc за потребе издавања сопствене књиге у конкретном случају

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-4/2009-04 од 7.7.2009. год.)

1. Са аспектиа Закона о порезу на доходак грађана

Одредбом члана 2. став 1. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 7/09, 31/09 и 44/09, у даљем тексту: Закон) прописано је да се порез на доходак грађана плаћа на приходе из свих извора, сем оних који су посебно изузети овим законом.

На приходе које оствари физичко лице (као аутор, носилац сродних права, односно власник права индустријске својине) по основу ауторских и сродних права, односно права индустријске својине, плаћа се порез на доходак грађана сагласно чл. 52. до 60. Закона.

Обвезник пореза на приходе од ауторских и сродних права и права индустријске својине је физичко лице које као аутор, носилац сродних права, односно власник права индустријске својине остварују накнаду по основу ауторског и сродног права, односно права индустријске својине (члан 54. став 1. Закона).

Стопа пореза на приходе од ауторских и сродних права и права индустријске својине износи 20% (члан 58. Закона).

У случају када физичко лице које је аутор књиге самостално издаје сопствену књигу сагласно одредбама закона

који уређује издавање публикација, с тим да издавање публикација не обавља као трајну, регистровану делатност, већ то чини *ad hoc* за потребе издавања сопствене књиге у конкретном случају, Министарство финансија сматра да приход који оствари од продаје сопствене књиге – а који у себи садржи накнаду за ауторско дело и трошкове издавања сопствене књиге (нпр. папир, штампање, трошкови корицења и др.) представља приход физичког лица који подлеже обавези плаћања пореза на приходе од ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине, сагласно одредбама чл. 52–60. Закона.

Пореску основицу на коју се обрачунава и плаћа порез на приходе од ауторских и сродних права и права индустријске својине чини опорезиви приход као разлика између бруто прихода и трошкова које је обвезник имао при остваривању и очувању прихода, осим ако овим законом није друкчије прописано (члан 55. Закона). Пореском обвезнику – аутору, односно носиоцу сродног права признају се нормирани трошкови у висини која је опредељена према врсти дела, сагласно одредби члана 56. Закона, што у конкретном случају значи да се признају нормирани трошкови у висини 43% од бруто прихода. Обвезнику, на његов захтев, уместо нормираних признаће се стварни трошкови које је имао при остваривању и очувању прихода, ако за то поднесе доказе (члан 57. став 2. Закона).

У случају кад физичко лице само продаје сопствене књиге чији је аутор и које је сам публиковао (издао), а исплатилац прихода је правно лице или предузетник, порез се обрачунава и плаћа по одбитку, сагласно одредбама чл. 99. и 101. Закона. Међутим, уколико приход оствари од лица које није обвезник обрачунавања и плаћања пореза по одбитку, порески обвезник дужан је да сам обрачуна и уплати порез по одбитку према одредби члана 107. Закона. Обвезник је дужан да достави пореску пријаву

на Обрасцу ПП ОПО – Пореска пријава о обрачунатом и плаћеном порезу по одбитку и припадајућим доприносима на зараду/другу врсту прихода од стране физичког лица као пореског обвезника, пореском органу надлежном према месту пребивалишта, односно боравишта најкасније у року од 15 дана од дана када је примио зараду или други приход, сагласно члану 107. Закона.

На приходе по наведеном основу плаћају се доприноси за обавезно социјално осигурање сагласно одредбама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06 и 5/09).

2. Са аспектиа Закона о порезу на додату вредност

Одредбом члана 8. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да је порески обвезник (у даљем тексту: обвезник) лице које самостално обавља промет добара и услуга, у оквиру обављања делатности.

Делатност из става 1. овог члана је трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања (став 2. истог члана Закона).

Сагласно ставу 3. истог члана Закона, сматра се да обвезник обавља делатност и када је врши у оквиру пословне јединице.

Обвезник је лице у чије име и за чији рачун се врши испорука добара или пружање услуга, као и лице које врши испоруку добара, односно пружање услуга у своје име, а за рачун другог лица (члан 8. ст. 4. и 5. Закона).

Одредбом члана 38. став 1. Закона прописано је да је обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 4.000.000 динара дужан да, најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве, поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу.

Евиденциону пријаву подноси и обвезник који при отпочињању обављања делатности процени да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 4.000.000 динара, у року из става 1. овог члана (став 2. истог члана Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, физичко лице – аутор публикације, који је истовремено и издавач те публикације, нема обавезу подношења евиденционе пријаве (Образац ЕППДВ), ако у конкретном случају нису испуњени сви услови, тј. нису заступљени сви елементи из члана 8. Закона на основу којих би се то физичко лице сматрало пореским обвезником.

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман промета услуга вађења крви код говеда, оваца и коза, туберкулинизације говеда, вакцинације свиња, паса и мачака, као и уноса података у Централну базу који врши обвезник ПДВ – ветеринарска станица обвезнику ПДВ – Ветеринарском специјалистичком институту

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1980/2009-04 од 26.8.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Према одредби члана 17. став 1. Закона, пореску основицу код промета добара и услуга чини износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које

су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Према одредби става 3. истог члана Закона, основица не садржи:

- 1) попусте и друга умањења цене, који се примаоцу добара или услуга одобравају у моменту вршења промета добара или услуга;
- 2) износе које обвезник наплаћује у име и за рачун другог, ако тај износ преноси лицу у чије име и за чији рачун је извршио наплату.

Одредбама члана 140. став 1. Закона о ветеринарству („Сл. гласник РС“, бр. 91/05) прописано је да се средства за спровођење мера здравствене заштите животиња обезбеђују од:

- 1) накнаде за издавање уверења о здравственом стању животиња;
- 2) накнаде за извршене прегледе при утовару, претовару и истовару пошиљке животиња, хране животињског порекла, хране за животиње, осим конзерви, производа животињског порекла и отпадака, која се отпрема унутар и ван епизоотиолошке јединице;
- 3) накнаде за извршене ветеринарско-санитарне прегледе објеката;
- 4) накнаде за извршене ветеринарско-санитарне прегледе животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и отпадака животињског порекла у производњи и промету;
- 5) накнаде за обележавање и евиденцију животиња;
- 6) накнаде за обележавање и евиденцију паса односно евиденцију мачака;
- 7) накнаде за извршене ветеринарско-санитарне прегледе пошиљки у међународном промету.

За спречавање, откривање, сузбијање и искорењивање заразних болести животиња средства се обезбеђују у буџету Републике (став 2. истог члана Закона о ветеринарству).

Према одредби става 3. истог члана Закона о ветеринарству, средства остварена од накнада из става 1. овог члана приход су Републике и воде се на посебном рачуну у буџету Републике, осим средстава остварених од накнада из тач. 1), 2), 4), 5) и 6) овог члана која су у висини од 50% приход буџета Републике, а у висини од 50% приход овлашћене ветеринарске станице.

Висину накнада из става 1. овог члана утврђује Влада (став 4. члана 140. Закона о ветеринарству).

Према одредби члана 141. став 1. Закона о ветеринарству, средства из члана 140. овог члана користе се за спровођење мера здравствене заштите животиња.

Распоред средстава из става 1. овог члана која се обезбеђују у буџету Републике утврђује Министарство у складу са Програмом мера и посебним програмима (став 2. члана 141. Закона о ветеринарству).

У складу са наведеним одредбама Закона, на промет услуга вађења крви код говеда, оваца и коза, туберкулинизације говеда, вакцинације свиња, живине, паса и мачака, као и уноса података у Централну базу који врши обвезник ПДВ – ветеринарска станица, односно обвезник ПДВ – ветеринарска служба, Ветеринарском специјалистичком институту „Сомбор“, обвезник ПДВ дужан је да обрачуна и плати ПДВ у складу са Законом. Такође, на промет услуга дијагностичког испитивања говеда, оваца и коза, као и уноса података у Централну базу, који врши обвезник ПДВ – Ветеринарски специјалистички институт „Сомбор“ Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, ПДВ се обрачунава и плаћа у складу са Законом. У основицу за обрачун ПДВ за промет услуга који врши обвезник ПДВ – Ветеринарски специјалистички институт „Сомбор“ не урачунава се износ новчаних средстава који овај обвезник ПДВ, на основу уговора закљученог са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде, наплаћује од Министарства пољопривреде, шумарства и

водопривреде и преноси ветеринарским станицама и ветеринарским службама за промет услуга који врше ова лица. Поред тога, Министарство финансија напомиње да обвезник ПДВ – Ветеринарски специјалистички институт „Сомбор“ нема право да ПДВ обрачунат од стране претходних учесника у промету – ветеринарских станица и ветеринарских служби, за промет предметних услуга за који наплаћује накнаду од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде коју преноси овим лицима, одбије од ПДВ који дугује као претходни порез, с обзиром да, према мишљењу Министарства финансија, а у конкретном случају, нису испуњени услови за остваривање права на одбитак претходног пореза прописани одредбама члана 28. Закона.

2. Порески третман промета услуга лабораторијских анализа узорака хране који врши обвезник ПДВ – лабораторија Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, као и право Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде на одбитак ПДВ за промет ове услуге

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1957/2009-04 од 25.8.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

У складу са наведеним законским одредбама, на промет услуга лабораторијских анализа узорака хране, који врши обвезник ПДВ – лабораторија Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи ПДВ од 18%.

Сагласно одредби члана 9. став 1. Закона, Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе, нису обвезници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе.

Одредбом члана 8. став 3. Закона о министарствима („Сл. гласник РС“, бр. 65/08 и 26/09) прописано је да Генерални инспекторат пољопривреде, шумарства и водопривреде, као орган управе у саставу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, обавља инспекцијске послове који се односе на: инспекцијски надзор из области пољопривредног земљишта; фитосанитарни надзор и инспекцију у унутрашњем и спољном промету биља, семена и садног материјала, као и друге инспекцијске послове у области пољопривреде, шумарства и водопривреде, у складу са законом.

Према одредбама члана 11. ст. 1. и 2. тачка 1) Закона о безбедности хране („Сл. гласник РС“, бр. 41/09), безбедност хране и хране за животиње на територији Републике Србије, у оквиру својих овлашћења, обезбеђују субјекти који се уписују у Централни регистар објеката и други субјекти у области безбедности хране и хране за животиње, при чему је одређено да је други субјект у овој области Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, као централни орган.

Сагласно одредби члана 71. став 1. Закона о безбедности хране, субјекти у пословању храном и храном за животиње плаћају накнаду за лабораторијске анализе узорака узетих током службених контрола, као и за извршене службене контроле у случају када је резултат анализе неповољан, осим када је то овим законом друкчије прописано.

Одредбом става 2. истог члана Закона о безбедности хране прописано је да су средства остварена од накнаде из става 1. овог члана приход Републике Србије и да се воде на посебном рачуну у буџету Републике.

У складу са наведеним законским одредбама, када Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде наплаћује накнаду за лабораторијске анализе узорака хране у складу са Законом о безбедности хране, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде није обвезник ПДВ, па самим тим нема ни право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету, у конкретном случају обвезника ПДВ – лабораторије која врши промет услуге лабораторијске анализе узорака хране, одбије као претходни порез.

Поред тога, Министарство финансија напомиње да право на одбитак ПДВ обрачунатог од стране обвезника ПДВ – лабораторије за промет услуга лабораторијске анализе узорака хране, а који Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде наплаћује од обвезника ПДВ – лица које увози и врши промет хране као део накнаде из члана 71. став 1. Закона о безбедности хране, не може да оствари ни обвезник ПДВ – лице које увози и врши промет хране, с обзиром да у конкретном случају нису испуњени услови за остваривање права на одбитак претходног пореза прописани одредбама члана 28. Закона (нпр. предметна услуга не врши се обвезнику ПДВ – лицу које увози и

врши промет хране, већ Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде и др.).

3. Порески третман промета услуга које обвезник ПДВ – пољопривредна станица врши уз накнаду Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Научном институту за ратарство и повртарство, скупштинама општина и удружењима сточара и земљорадничким задругама

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-66/2008-04 од 17.8.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18% (члан 23. став 1. Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, на промет услуга које обвезник ПДВ – ДП „Пољопривредна станица Крагујевац“ врши уз накнаду Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде (саветодавне услуге у области унапређења примарне пољопривредне производње, спровођење програма кализације и утврђивања плодности пољопривредног

земљишта, припрема, праћење и извештавање о пролећним и јесењим радовима, пружање потпоре имплементацији аграрног буџета, спровођење програма тржишног информационог система у пољопривреди), Научном институту за ратарство и повртарство из Новог Сада (стручно препоручивање сетвене структуре пољопривредног биља за ограничене површине у Шумадији, препоручивање најпродуктивнијих сорти и хибрида научног института, препоручивање адекватне технологије гајења сорти и хибрида у циљу постизања максималних приноса, препоручивање употребе технолошки готових производа пољопривредног биља за људску исхрану, сточну храну и индустријску намену и давање аналитичког приказа сетвених површина), скупштинама општина у региону (обављање послова предвиђених програмом мера заштите биља, праћење краткорочне и дугорочне појаве биљних болести и штеточина и предлагање мера за њихово спречавање и сузбијање, обавештавање држалаца биља о неопходним мерама заштите, сачињавање извештаја о појави и кретању биљних болести и штеточина и штетама које су причиниле), удружењима сточара и земљорадничким задругама (праћење и контролисање матичне евиденције удружења сточара, пружање помоћи основној служби у примени прописаних метода за спровођење одређених селекционих мера, пружање помоћи код организовања и одржавање смотри приплодних говеда, класирања и избора грла за матични запат, пружању помоћи код организовања изложби приплодне стоке и код припреме посебних програма производње и промета приплодног материјала, саветовање у изградњи стаја, припреме сточне хране, држању и нези говеда и др.), ПДВ се обрачунава по пореској стопи од 18% и плаћа у складу са Законом, с обзиром да за промет ових услуга није предвиђено пореско

ослобођење. Основицу за обрачун ПДВ за промет наведених услуга чини накнада коју обвезник ПДВ – ДП „Пољопривредна станица Крагујевац“ прима или треба да прими за предметни промет, у коју није укључен ПДВ.

4. Пореска стопа ПДВ код промета услуге смештаја лица у објектима који нису разврстани у категорије у складу са прописима којима се уређује туризам

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-722/2009-04 од 13.8.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Према одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

По посебној стопи ПДВ од 8%, у складу са одредбом става 2. тачка 11) истог члана Закона, опорезује се промет услуга смештаја у хотелима, мотелима, одмаралиштима, домовима и камповима.

Услугом смештаја у хотелима, мотелима, одмаралиштима, домовима и камповима, у смислу члана 23. став 2. тачка 11) Закона, а у складу са одредбом члана 11. став 1. Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04, 140/04, 65/05 и 63/07), сматра се

услуга преноћишта у хотелима, мотелима и камповима који су разврстани у категорије у складу са прописима којима се уређује туризам, као и услуга преноћишта у одмаралиштима и домовима.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Правилника, промет услуге преноћишта у хотелима, мотелима и камповима који су разврстани у категорије у складу са прописима којима се уређује туризам, као и услуге преноћишта у одмаралиштима и домовима, опорезује се по посебној стопи ПДВ од 8%, док се услуге смештаја у свим осталим објектима опорезују по пореској стопи ПДВ од 18%.

5. Обрачунавање и плаћање ПДВ на накнаду за издавање дозвола за спортски риболов које корисник рибарског подручја издаје физичким лицима која се баве спортским риболовом

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1800/2009-04 од 12.8.2009. год.)

Према одредби члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), предмет опорезивања ПДВ су испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Према одредби члана 17. став 1. Закона, пореску основицу код промета добара и услуга чини износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које

су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Сагласно одредбама члана 17. став 2. Закона, у основицу се урачунавају и акцизе, царине и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ, и сви споредни трошкови које обвезник зарачунава примаоцу добара и услуга.

У складу са наведеним законским одредбама, када обвезник ПДВ – корисник рибарског подручја Србије, у конкретном случају организација спортских риболоваца, издаје дозволу за спортски риболов физичким лицима, ради се о промету услуге за који постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ у складу са Законом, с обзиром да за промет ове услуге није прописано пореско ослобођење. У том случају, основицу за обрачун ПДВ чини укупан износ накнаде, без ПДВ, коју обвезник ПДВ прима или треба да прими за издавање дозволе за спортски риболов, укључујући и све споредне трошкове које зарачунава физичким лицима којима издаје ове дозволе.

Министарство финансија напомиње да ако дозволе за спортски риболов издаје лице које није обвезник ПДВ, у том случају ПДВ се не обрачунава и не плаћа.

6. Право на одбитак ПДВ обрачунатог од стране претходног учесника у промету на промет услуге давања на коришћење рекламног простора без накнаде

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01859/2009-04 од 12.8.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши

у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Са прометом услуга уз накнаду, у складу са одредбом члана 5. став 4. тачка 3) Закона, изједначава се свако друго пружање услуга без накнаде.

Сагласно одредби члана 18. ст. 1. и 2. Закона, основицом код промета добара и услуга из члана 4. став 4. и члана 5. став 4. овог закона сматра се набавна цена, односно цена коштања тих или сличних добара и услуга, у моменту промета, у које се не урачунава ПДВ.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Сагласно наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ који врши промет услуга давање на коришћење рекламног простора без накнаде дужан је да за извршени промет обрачуна и плати ПДВ у складу са Законом.

Према одредби члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун

издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

У складу са наведеним одредбама Закона, обвезник ПДВ има право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету за промет услуге давања на коришћење рекламног простора без накнаде одбије као претходни порез од ПДВ који дугује, уз испуњење услова прописаних Законом (да поседује рачун или други документ који служи као рачун, као и да набављена добра користи или ће их користити за промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ, промет за који у складу са чланом 24. Закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ или промет који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици).

7. Могућност ослобођења од плаћања ПДВ увоза 350 инвалидских колица и резервних делова за та колица које невладина

организација добија по основу донације из САД, а који ће бити поклоњени особама са инвалидитетом

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01759/2009-04 од 12.8.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Према одредби члана 26. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. гласник СРЈ“, бр. 53/01, 61/01 и 36/02 и „Сл. гласник РС“, бр. 101/05), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Чланом 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донација и хуманитарна помоћ, у смислу овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу са наведеним законским одредбама, као и одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, када, на основу уговора о донацији закљученог између невладине организације из Новог Сада и The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints из САД, невадина организација из Новог Сада изврши увоз 350 инвалидских колица и резервних делова за та колица, а која ће

поклонити особама са инвалидитетом, при чему је та невладина организација из Новог Сада наведена у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара, издатој у складу са царинским прописима, као власник робе (добара) која се увози, ПДВ се не плаћа, под условом да се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Утврђивање да ли се увоз врши у складу са овим законом спроводи надлежни царински орган.

8. Основица за обрачун ПДВ за промет млека који обвезник ПДВ – произвођач млека врши прерађивачу млека

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1799/2009-04 од 12.8.2009. год.)

Према одредби члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), предмет опорезивања ПДВ су испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 4. став 1. Закона, промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби члана 17. став 1. Закона, пореску основицу код промета добара и услуга чини износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

У складу са наведеним законским одредбама, у основицу за обрачун ПДВ за промет млека који обвезник ПДВ – произвођач

млека врши прерађивачу млека урачунава се и износ премије за млеко који обвезник ПДВ – произвођач млека, преко прерађивача млека, остварује од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, с обзиром на то да су ова новчана средства непосредно повезана са ценом млека и представљају део накнаде за промет овог добра.

Поред тога, Министарство финансија напомиње да се, у складу са одредбом члана 62. став 1. Закона, наведене законске одредбе примењују на сав промет добара који се врши од 1. јануара 2005. године.

9. Могућност остваривања пореског ослобођења за увоз добара који би се вршио на основу споразума о размени средстава и документације између Владе Републике Србије и Владе Републике Црне Горе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1845/2009-04 од 11.8.2009. год.)

Одредбом члана 24. став 1. тачка 16в) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши на основу међународних уговора, ако је тим уговорима предвиђено пореско ослобођење, осим међународних уговора из тачке 16а) и 16б) овог става.

Одредбом члана 26. тачка 1) Закона прописано је, између осталог, да се ПДВ не плаћа на увоз добара чији је промет, у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)-16в) овог закона, ослобођен ПДВ.

У складу са наведеним законским одредбама, на увоз добара који би се, према наводима из захтева за мишљење, вршио на основу споразума о размени средстава и документације између Владе Републике Србије и Владе Републике Црне Горе, не би постојала обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ, под условом да

тај споразум садржи одредбу којом се предвиђа пореско ослобођење за предметни увоз добара. Наведено пореско ослобођење могло би се остварити на начин и по процедури прописаним Правилником о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06, 112/06 и 63/07).

10. Право обвезника ПДВ – ЈП Аеродром „Никола Тесла“ да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету за промет керозина који набавља ради даље продаје страним компанијама, одбије као претходни порез

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01865/2009-04 од 4.8.2009. год.)

Према одредби члана 28. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу

добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

Сагласно наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ – ЈП Аеродром „Никола Тесла“ има право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету за промет керозина који набавља ради продаје страним компанијама одбије као претходни порез, уз испуњење услова предвиђених одредбама члана 28. Закона.

11. Право обвезника ПДВ да ПДВ који му је обрачунат од стране претходног учесника у промету за промет услуге преноса базе података добијених анализом ветра за процену вредности енергетских поља у циљу изградње фарми ветрењача одбије као претходни порез

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1841/2009-04 од 28.7.2009. год.)

Према одредби члана 28. став 1. Закона о порезу на додатну вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или

из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

У складу са наведеним законским одредбама, привредно друштво – обвезник ПДВ има право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету за промет услуге преноса базе података добијених анализом ветра за процену вредности енергетских поља у циљу изградње фарми ветрењача, одбије од ПДВ који дугује, ако поседује рачун за извршени промет и ако

предметну базу података користи или ће користити за обављање делатности у оквиру које врши промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ (нпр. производња и промет електричне енергије), промет за који у складу са чланом 24. Закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ или промет који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Министарство финансија напомиње да чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе у сваком конкретном случају утврђује надлежни порески орган у складу са начелима предвиђеним прописима којима се уређују порески поступак и пореска администрација.

12. Право обвезника ПДВ – Фудбалског савеза Србије да ПДВ обрачунат од стране претходних учесника у промету одбије од ПДВ који дугује, у потпуности или сразмерно

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1005/2009-04 од 22.7.2009. год.)

Сагласно одредби члана 27. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Према одредби члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;

2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;

3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

У складу са наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ – Фудбалски савез Србије има право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету за промет добара и услуга одбије као претходни порез, уз испуњење прописаних услова (да поседује рачун или други документ који служи као рачун, као и да набављена добра користи или ће их користити за промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ, промет за који у складу са чланом 24. Закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ или промет који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици).

Одредбом члан 30. став 1. Закона прописано је да ако обвезник користи испоручена или увезена добра или прима услуге за потребе своје делатности, да би извршио промет добара и услуга за који постоји право на одбитак претходног пореза, као и за промет добара и услуга за који не постоји право на одбитак претходног пореза, дужан је да изврши поделу претходног пореза према економској припадности на део који има право и део који нема право да одбије од ПДВ који дугује.

У складу са наведеном законском одредбом, када обвезник ПДВ – Фудбалски савез Србије користи набављена добра или пружене услуге да би извршио промет добара и услуга за који постоји право на одбитак претходног пореза, као и за промет добара и услуга за који не постоји право на одбитак претходног пореза, дужан је да изврши поделу претходног пореза према економској припадности на део који може да одбије и део који не може да одбије од ПДВ који дугује.

Подела претходног пореза прека економској припадности врши се на основу намене коришћења добара, односно услуга, набављених, односно примљених у пореском периоду. Наиме, обвезник ПДВ који набављена добра, односно примљене услуге у потпуности користи или ће их користити за промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза (опорезиви промет, промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза и промет који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици) има право на одбитак укупног износа претходног пореза. У супротном, обвезник ПДВ који набављена добра, односно примљене услуге у потпуности користи или ће их користити за промет добара и услуга без права на одбитак претходног пореза (промет за који је прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза и промет који је извршен у иностранству, ако за тај промет не би постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен

у Републици) нема право на одбитак ПДВ обрачунатог од стране претходног учесника у промету, односно плаћеног при увозу.

Такође, подела претходног пореза према економској припадности, тј. обиму коришћења добра или услуге, врши се и у случају када се поједино набављено добро или примљена услуга користи или ће се користити за промет са правом и промет без права на одбитак претходног пореза.

Када обвезник ПДВ за поједино набављено добро или примљену услугу не може да изврши поделу претходног пореза према економској припадности, у том случају од ПДВ који дугује може да одбије износ сразмерног пореског одбитка утврђен у складу са одредбама члана 30. ст. 2–5. Закона и одредбама чл. 2. и 3. Правилника о начину утврђивања и исправке сразмерног пореског одбитка („Сл. гласник РС“, бр. 67/05).

Обвезник ПДВ – Фудбалски савез Србије, уз испуњење осталих услова предвиђених чланом 28. Закона, има право да ПДВ обрачунат од стране претходних учесника у промету – пружалаца услуга смештаја и превоза фудбалера, одбије од ПДВ који дугује, у случају када предметне услуге користи да би извршио промет услуге организовања међународних фудбалских утакмица, с обзиром да се ради о промету услуге за који постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ.

13. Остваривање права на рефакцију ПДВ страном држављанину у страниј валути

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0968/2009-04 од 16.7.2009. год.)

Одредбама члана 24. став 1. тачка 4) подтач. (1) и (2) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да се ПДВ не плаћа на промет добара која инострани прималац отпрема у пртљагу који носи са собом у иностранство, ако се добра

отпремају пре истека три календарска месеца по испоруци тих добара и ако је укупна вредност испоручених добара већа од 150 ЕУР, у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије, укључујући ПДВ.

Према одредби члана 56. Закона, на захтев страног држављанина који није обвезник и нема пребивалиште у Републици извршиће се рефакција ПДВ под условима из члана 24. став 1. тачка 4) овог закона.

Одредбом члана 7. став 1. Правилника о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефакције и рефундације ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 107/04 и 65/05 и 63/07, у даљем тексту: Правилник) прописано је да купац – страни држављанин из члана 56. Закона (у даљем тексту: купац), који купљена добра у Републици отпрема у пртљагу који носи са собом у иностранство, право на рефакцију ПДВ за отпремљена добра остварује на основу захтева за рефакцију који, на захтев купца, попуњава обвезник – продавац.

Захтев из става 1. овог члана подноси се на Обрасцу РЕФ 4 – Захтев страног држављанина за рефакцију, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део, који се попуњава у три примерка, од којих оригинал и једну копију даје купцу, а другу копију задржава у својој документацији (ст. 2. и 3. истог члана Правилника).

Ставом 4. истог члана Правилника прописано је да продавац наплаћује од купца укупну вредност испоручених добара са ПДВ, а у пореској пријави исказује накнаду за испоручена добра и ПДВ као дуговани.

Одредбом члана 8. став 1. Правилника прописано је да купац остварује право на рефакцију ПДВ ако, приликом напуштања царинског подручја Републике, царинском органу да на увид рачуне, купљена добра и оригинал попуњеног Обрасца РЕФ 4.

Одредбама члана 8. став 2. Правилника прописано је да је, пре овере Обрасца РЕФ-4, царински орган дужан да утврди да ли:

1) су подаци из путне исправе истоветни са подацима из Обрасца РЕФ-4;

2) су добра дата на увид истоветна са добрима наведеним у Обрасцу РЕФ-4 и на приложеним рачунима, као и да та добра нису коришћена;

3) је укупна вредност добара са ПДВ исказана на Обрасцу РЕФ-4 већа од 150 ЕУР у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије;

4) се добра износе пре истека рока од три месеца од дана испоруке (куповине) у Републици;

5) је оригинал Обрасца РЕФ-4 оверио и потписао продавац.

Ако су испуњени услови из става 2. овог члана царински орган оверава оригинал Обрасца РЕФ-4 и приложене рачуне потписом и печатом и у Образац РЕФ-4 уноси датум изношења добара са царинског подручја Републике, оригинал рачуна и оверен Образац РЕФ-4 враћа се купцу, а копију Обрасца РЕФ-4 царински орган задржава за своје потребе (ст. 3. и 4. истог члана Правилника).

Одредбом члана 9. став 1. Правилника прописано је да купцу или подносиоцу захтева за рефакцију (доносиоцу овереног оригинала Обрасца РЕФ-4) плаћени ПДВ се враћа ако, у року од шест месеци од дана издавања рачуна, продавцу од кога је купљено добро достави оверен оригинал Обрасца РЕФ-4 на коме је потврђено да су испуњени услови из члана 8. став 2. овог Правилника.

Ако је оверени оригинал Обрасца РЕФ-4 из става 1. овог члана достављен поштом, купац или подносилац захтева доставља примаоцу број рачуна у банци на који ће се извршити рефакција плаћеног ПДВ, ако тај број рачуна није наведен у Обрасцу РЕФ-4 (став 2. истог члана Правилника).

На основу овереног оригинала Обрасца РЕФ-4 из става 1. овог члана продавац врши рефакцију плаћеног ПДВ купцу или подносиоцу захтева у динарима готовинском исплатом или

уплатом на рачун у банци који наведе купац или подносилац захтева (ст. 3. и 4. истог члана Правилника).

Према одредби става 5. истог члана Правилника, ако је исплата у готовини, продавац је обавезан да изврши рефакцију ПДВ одмах, а ако се дозначава на рачун купца, односно подносиоца захтева, уплата се врши у року од 15 дана од дана пријема захтева.

Купац или подносилац захтева потписом на овереном оригиналу Обрасца РЕФ-4 из става 1. овог члана потврђује пријем враћеног ПДВ у готовини (став 6. члана 9. Правилника).

Одредбом члана 9. став 7. Правилника прописано је да оверен оригинал Обрасца РЕФ-4 из става 1. овог члана, потписан од стране купца или подносиоца захтева, о пријему враћеног ПДВ у готовини, односно извршен налог за пренос средстава по основу рефакције ПДВ, служи продавцу као доказ за пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза.

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, право на рефакцију ПДВ страни држављанин може остварити у динарима и то готовинском исплатом одмах или уплатом на рачун у банци у року од 15 дана од дана пријема захтева, ако у року од шест месеци од дана издавања рачуна продавцу од кога је купљено добро достави оверен оригинал Обрасца РЕФ-4.

14. Порески третман промета услуга преузимања моторних возила у иностранству која су била украдена, као и њиховог враћања у Републику Србију, који се врши осигуравајућим друштвима у Републици Србији

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1603/2009-04 од 16.7.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ

испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

У складу са наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ који врши промет услуга преузимања моторних возила у иностранству која су била украдена, као и њиховог враћања у Републику Србију, осигуравајућим друштвима чије је седиште у Републици Србији, дужан је да за извршени промет услуга обрачуна и плати ПДВ по општој стопи ПДВ од 18%.

15. Порески третман промета услуга на објекту хидроелектране „Пива“ у Републици Црној Гори

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1619/2009-04 од 16.7.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља своју делатност, а

ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуге сматра се место у којем се налази непокретност, ако се ради о промету услуге која је непосредно повезана са том непокретношћу, укључујући делатност посредовања и процене у вези непокретности, као и пројектовање, припрему и извођење грађевинских радова и надзор над њима (члан 12. став 3. тачка 1) Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, када обвезник ПДВ пружа другом обвезнику ПДВ услуге на објекту хидроелектране „Пива“ у Републици Црној Гори, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, с обзиром да се местом промета ових услуга сматра место где се налази предметни објекат, тј. Република Црна Гора.

16. Порески третман увоза медицинских средстава за више здравствених установа у Републици Србији, а коју ове установе бесплатно добијају као хуманитарну помоћ од привредног друштва из Београда

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1516/2009-04 од 16.7.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 26. став 1. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији или као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02 и „Сл. гласник РС“, бр. 101/05), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донација и хуманитарна помоћ, у смислу овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

Сагласно одредби члана 3. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, увоз робе и услуга по основу донације и хуманитарне помоћи, као и увоз робе и услуга који се купују из средстава добијених од донације и хуманитарне помоћи и из средстава остварених реализацијом хартија од вредности и по основу коришћења уступљених права, је слободан.

Одредбом члана 4. став 1. истог закона прописано је да се роба, у смислу овог закона, може увозити ако испуњава услове прописане за стављање у промет, односно за употребу на домаћем тржишту, а услуге у складу са домаћим прописима и међународним уговорима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз медицинских средстава, која бесплатно добија више здравствених установа у Републици, не плаћа се ПДВ, под условом да се увоз наведених добара врши за рачун ових установа, што значи да су ове здравствене установе, по спецификацији, у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара,

издатој у складу са царинским прописима, наведене као власници добара која се увозе, као и под условом да се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Утврђивање да ли се увоз врши у складу са поменутиим законом спроводи надлежни царински орган.

17. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз моторног возила марке „Mercedes-Benz Espana“ које основна школа добија по основу донације од лица из Италије

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-0235/2009-04 од 16.7.2009. год.)

Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), у члану 3, прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Према одредби члана 26. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02 и „Сл. гласник РС“, бр. 101/05), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донација и хуманитарна помоћ, у смислу

овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз моторног возила, ако се не ради о путничком аутомобилу, које основна школа из Чајетине добија као донацију од лица из Италије, ПДВ се не плаћа, под условом да се увоз добра врши за рачун ове школе, што значи да је основна школа из Чајетине у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара, издатај у складу са царинским прописима, наведена као власник добра које се увози, као и под условом да се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Утврђивање да ли се увоз врши у складу са овим законом спроводи надлежни царински орган.

18. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз опреме – линије за производњу уља из Аустрије

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1663/2009-04 од 16.7.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Према одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

У складу са наведеним одредбама Закона, на увоз опреме – линије за производњу уља, коју домаће привредно друштво увози из Аустрије, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи ПДВ од

18%, с обзиром да за увоз предметног добра одредбама члана 26. Закона није прописано пореско ослобођење.

19. Стопа ПДВ која се примењује код опорезивања промета услуге превоза путника, радника и ђака минибусевима и комби возилима на територији општине

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1406/2009-04 од 16.7.2009. год.)

Одредбом члана 23. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Сагласно одредби става 2. тачка 12) истог члана Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет комуналних услуга.

Одредбом члана 12. став 1. тачка 4) Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04–исправка, 140/04, 65/05 и 63/07) прописано је да се комуналним услугама, у смислу члана 23. став 2. тачка 12) Закона, а у складу са законом којим се уређују комуналне делатности, сматрају, између осталог, и услуге превоза путника у градском саобраћају.

Сагласно одредби члана 5. став 1. тачка 4) Закона о комуналним делатностима („Сл. гласник РС“, бр. 16/97 и 42/98), превоз путника у градском саобраћају је обављање превоза путника на подручју града и другог насеља, као и превоз између насељених места на територији града, односно другог насеља у општини трамвајима, трелејбусима, аутобусима.

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, на накнаду за услуге превоза путника, радника и ђака минибусевима и комби возилима на територији општине, ПДВ се обрачунава и плаћа по стопи од 18%, с обзиром да за промет ове услуге није прописано опорезивање по посебној стопи ПДВ од 8%.

20. Порески третман промета услуга организовања узимања узорака крви из пупчаника, њиховог транспорта и складиштења у банкама хелија у иностранству који, на основу уговора закључених са физичким лицима, врши обвезник ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-66/2009-04 од 16.7.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

У складу са наведеним законским одредбама, на промет услуга организовања узимања узорака крви из пупчаника, њиховог транспорта и складиштења у банкама хелија у иностранству који, на основу уговора закључених са физичким лицима, врши

обвезник ПДВ, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи ПДВ од 18%, с обзиром да за промет ових услуга Законом није предвиђено пореско ослобођење.

21. Основица за обрачун ПДВ за промет добара и услуга који се врши уз накнаду, као и елементи које треба да садржи рачун који обвезник ПДВ издаје другом обвезнику ПДВ за тај промет

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1570/2009-04 од 15.7.2009. год.)

У складу са одредбом члана 17. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), пореску основицу код промета добара и услуга чини износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Према одредбама члана 17. став 2. Закона, у основицу се урачунавају и акцизе, царине и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ, и сви споредни трошкови које обвезник зарачунава примаоцу добара и услуга.

Основица не садржи попусте и друга умањења цене који се примаоцу добара или услуга одобравају у моменту вршења промета добара и услуга, као ни износе које обвезник наплаћује у име и за рачун другог, ако тај износ преноси лицу у чије име и за чији рачун је извршио наплату (члан 17. став 3. Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, основицу за обрачун ПДВ за промет добара и услуга чини накнада коју обвезник ПДВ прима или треба да прими (у новцу, стварима или

услугама), у коју није укључен ПДВ, а у коју се урачунавају акцизе, царине и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ, и сви споредни трошкови које испоручилац добара, односно пружалац услуга зарачунава примаоцу.

Одредбом члана 42. став 1. Закона прописано је да је обвезник дужан да изда рачун или други документ који служи као рачун (у даљем тексту: рачун) за сваки промет добара и услуга другим обвезницима.

Према одредби члана 42. став 2. Закона, обавеза издавања рачуна из става 1. овог члана постоји и ако обвезник наплати накнаду или део накнаде пре него што је извршен промет добара и услуга (авансно плаћање), с тим што се у коначном рачуну одбијају авансна плаћања у којима је садржан ПДВ.

Сагласно одредбама става 3. истог члана Закона, рачун нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни број рачуна;
- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника – примаоца рачуна;
- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
- 5) датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања;
- 6) износ основице;
- 7) пореску стопу која се примењује;
- 8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;
- 9) напомену о пореском ослобођењу.

Правилником о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 105/04, 140/04 и 67/05, у даљем тексту: Правилник) прописано је у којим случајевима не постоји обавеза издавања рачуна, као и у којим се случајевима у рачуну могу изоставити поједини подаци.

Сагласно наведеном, рачун за промет добара и услуга који се врши уз накнаду мора да садржи податке прописане Законом и Правилником.

22. Могућност ослобођења од плаћања ПДВ на увоз Брајевог папира који Савез слепих Србије добија као хуманитарну помоћ од Организације слепих из Шпаније

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1572/2009-04 од 15.7.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике (члана 7. Закона).

Према одредбама члана 26. Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара:

1) чији промет је, у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)-16в) и чланом 25. став 1. тач. 1) и 2) и став 2. тач. 5) и 10) овог закона, ослобођен ПДВ;

1а) која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ;

1б) која су извезена, а која се у Републику враћају непродата или зато што не одговарају обавезама које проистичу из уговора, односно пословног односа на основу којег су била извезена;

1в) која се, у оквиру царинског поступка, уносе у слободне царинске продавнице;

2) која се, у оквиру царинског поступка, привремено увозе и поново извозе, као и стављају у царински поступак активног оплемењивања са системом одлагања;

3) која се, у оквиру царинског поступка, привремено извозе и у непромењеном стању поново увозе;

4) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак прераде под царинском контролом;

5) у оквиру царинског поступка, над транзитом робе;

6) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак царинског складиштења;

7) за која је, у складу са чланом 192. и чланом 193. став 1. тачка б) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, 85/05 и 62/06) прописано ослобођење од царине, осим на увоз моторних возила.

Царинским законом („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, 85/05 и 62/06), у члану 192. тачка 13), прописано је да су ослобођени од плаћања увозних дажбина: организације лица са посебним потребама (глуви и наглуви, слепи и слабовидни, дистрофичари, параплегичари, оболели од неуромишићних болести и др.), односно чланови тих организација – на специфичну опрему, уређаје и инструменте и на њихове резервне делове и на потрошни материјал за коришћење те опреме који се не производе у Србији.

У складу са наведеним законским одредбама, на увоз Брајовог папира као потрошног материјала за коришћење специфичне опреме, који Савез слепих Србије добија као хуманитарну помоћ од Организације слепих из Шпаније, ПДВ се не обрачунава и не плаћа.

23. Основица за обрачун ПДВ за промет услуге прикључења објекта на дистрибутивни електро-енергетски систем у случају када је уговором закљученим између пружаоца и примаоца услуге предвиђена обавеза примаоца услуге да изврши набавку одређених

добара и њихову уградњу и пренесе право располагања на тим добрима пружаоцу услуге (предметна добра постају основна средства пружаоца услуге)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1455/2009-04 од 15.7.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 4. став 1. Закона, промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и размена добара за друга добра или услуге (став 3. тачка 8) истог члана Закона).

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и размена услуга за добра или услуге (став 3. тачка 4) истог члана Закона).

У складу са одредбом члана 17. став 1. Закона, пореску основу код промета добара и услуга чини износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Ако накнада или део накнаде није изражен у новцу, већ у облику промета добара и услуга, основицом се сматра тржишна вредност тих добара и услуга на дан њихове испоруке у коју није укључен ПДВ (став 4. истог члана Закона).

У складу са наведеним одредбама Закона, у случају када је Уговором за типски прикључак објекта купца закљученим између привредног друштва–примаоца услуге и привредног друштва–пружаоца услуге, предвиђена обавеза примаоца услуге да изврши набавку одређених добара и њихову уградњу и пренесе право располагања на тим добрима пружаоцу услуге (предметна добра постају основна средства пружаоца услуге), основицу за обрачун ПДВ за промет услуге прикључења објекта на дистрибутивни електро-енергетски систем чини укупан износ накнаде који обвезник ПДВ, привредно друштво–пружаоц услуге прима или треба да прими за овај промет, без ПДВ, а у коју се, поред дела накнаде која се наплаћује у новцу, урачунава и тржишна вредност добара која је прималац услуге пренео у власништво пружаоцу услуге, у коју није укључен ПДВ.

Такође, обвезник ПДВ – привредно друштво–примаоц услуге, који врши набавку одређених добара и њихову уградњу и преноси право располагања на тим добрима лицу које врши промет услуге прикључења објекта на дистрибутивни електро-енергетски систем (предметна добра постају основна средства пружаоца услуге), дужан је да за тај промет обрачуна и плати ПДВ на основицу коју чини тржишна вредност услуге прикључења објекта на дистрибутивни електро-енергетски систем умањена за новчани износ који привредно друштво–примаоц услуге доплаћује привредном друштву–пружаоцу услуге за промет предметне услуге, без ПДВ.

24. Исправка износа дуваног ПДВ код раскида уговора о продаји добра са оброчним отплатама цене којим је утврђено да се право

располагања преноси најкасније отплатом последње рате, на основу којег је обвезник ПДВ предао добро купцу, а за које је од купца наплатио део накнаде

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1072/2009-04 од 14.7.2009. год.)

Одредбом члана 21. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да је, ако се измени основица за промет добара и услуга који је опорезив ПДВ, обвезник који је испоручио добра или услуге дужан да износ ПДВ, који дугује по том основу, исправи у складу са изменом.

Ако се основица накнадно измени – смањи, обвезник који је извршио промет добара и услуга може да измени износ ПДВ само ако обвезник коме је извршен промет добара и услуга исправи одбитак претходног ПДВ и ако о томе писмено обавести испоручиоца добара и услуга (став 3. истог члана Закона).

Сагласно одредби члана 21. став 4. Закона, ако је испорука добара и услуга извршена обвезнику који нема прво на одбитак претходног ПДВ, односно лицу које није обвезник ПДВ, измену из става 3. овог члана обвезник може да изврши ако поседује документ о смањењу накнаде за извршени промет добара и услуга тим лицима.

Измена основице из ст. 1–5. овог члана врши се у пореском периоду у којем је наступила измена (став 7. истог члана Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, код раскида уговора о продаји добра са оброчним отплатама цене, којим је утврђено да се право располагања преноси најкасније отплатом последње рате, на основу којег је обвезник ПДВ предао добро купцу, а за које је од купца наплатио део накнаде, при чему је купац добра обвезник ПДВ који има право на одбитак претходног пореза по основу набавке предметног добра, обвезник ПДВ – продавац може, у смислу одредаба члана 21. Закона, да измени износ

дугованог ПДВ у пореском периоду у којем је дошло до смањења накнаде (порески период у којем је раскинут уговор о продаји са оброчним отплатама цене којим је утврђено да се право располагања преноси најкасније отплатом последње рате), ако је купац добра извршио исправку одбитка претходног пореза и о томе писмено обавестио продавца.

25. Обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ у случају када обвезник ПДВ – носилац одобрења за поступак царинског складиштења робе (добара) пренесе то одобрење другом лицу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1412/2009-04 од 14.7.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник ако овим законом није друкчије одређено (члан 4. став 1. Закона).

Одредбом члана 11. став 1. тачка 4) Закона прописано је да је место промета добара место у којем се добро налази у тренутку испоруке, ако се добро испоручује без отпреме, односно превоза.

У складу са наведеним законским одредбама, када обвезник ПДВ – носилац одобрења за поступак царинског складиштења робе (добара) пренесе то одобрење другом лицу, са аспекта примене одредаба овог закона сматра се да је обвезник ПДВ (првобитни носилац одобрења) извршио промет добара за који постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ у складу са Законом.

26. Могућност ослобођења од плаћања ПДВ на увоз концертног клавира који се увози из Шпаније

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1652/2009-04 од 13.7.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике (члан 7. Закона).

Према одредбама члана 26. Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара:

1) чији промет је, у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)-16в) и чланом 25. став 1. тач. 1) и 2) и став 2. тач. 5) и 10) овог закона, ослобођен ПДВ;

1а) која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ;

1б) која су извезена, а која се у Републику враћају непродата или зато што не одговарају обавезама које проистичу из уговора, односно пословног односа на основу којег су била извезена;

1в) која се, у оквиру царинског поступка, уносе у слободне царинске продавнице;

2) која се, у оквиру царинског поступка, привремено увозе и поново извозе, као и стављају у царински поступак активног оплемењивања са системом одлагања;

3) која се, у оквиру царинског поступка, привремено извозе и у непромењеном стању поново увозе;

4) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак прераде под царинском контролом;

5) у оквиру царинског поступка, над транзитом робе;

б) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак царинског складиштења;

7) за која је, у складу са чланом 192. и чланом 193. став 1. тачка б) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, 85/05 и 62/06) прописано ослобођење од царине, осим на увоз моторних возила.

У складу са наведеним одредбама Закона, ако се увоз концертног клавира врши у складу са одредбама члана 26. Закона, у том случају не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ. Међутим, ако се, у конкретном случају, концертни клавир не увози у складу са наведеним законским одредбама, ПДВ се обрачунава и плаћа по пореској стопи од 18%.

27. Право привредног друштва – обвезника ПДВ да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету по основу првог преноса права располагања на економски дељивим целинама у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта, одбије од ПДВ који дугује

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0985/2009-04 од 3.7.2009. год.)

Сагласно одредби члана 27. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Према одредби члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;

2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;

3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана (став 4. истог члана Закона).

Сходно наведеним законским одредбама, привредно друштво – обвезник ПДВ има право да ПДВ који је обрачунат од стране претходног учесника у промету за први пренос права располагања на економски дељивим целинама у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта, одбије као претходни порез, ако испуњава услове предвиђене одредбама члана 28. Закона (да поседује прописану документацију, као и да набављена добра користи или ће их користити за промет са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ, промет за који у складу са чланом 24. Закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ или промет који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици).

Међутим, ако обвезник ПДВ набавља економски дељиве целине у оквиру новоизграђеног објекта за промет добара и услуга без права на одбитак претходног пореза (нпр. за даљу продају, давање у закуп стана за стамбене потребе), у том случају обвезник ПДВ нема право да ПДВ обрачунат од претходног учесника у промету за промет првог преноса права располагања на тим економски дељивим целинама у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта, одбије од ПДВ који дугује.

28. Порески третман промета услуга саветовања у вези са наплатом потраживања које се пружају страном лицу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0977/2009-04 од 3.7.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуга обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Изузетно од става 1. и 2. овог члана, местом промета услуга сматра се место у којем прималац услуге обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуге има седиште или пребивалиште, ако се ради о услугама: саветника, инжењера, адвоката, ревизора и сличних услуга (став 3. тачка 4) подтачка (7) Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, ако обвезник ПДВ пружа услуге саветовања у вези са наплатом потраживања страном лицу, тј. лицу које на територији Републике Србије нема седиште или пословну јединицу, односно пребивалиште, местом промета ових услуга сматра се иностранство, па се у том случају на накнаду за извршени промет не обрачунава и не плаћа ПДВ, при чему обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза по том основу у складу са Законом.

При томе, Министарство финансија напомиње да чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореских обавеза у сваком конкретном случају утврђује и цени надлежни порески орган, у складу са прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација.

29. Порески третман промета кастоди услуга који банка врши инвестиционим и пензијским фондовима, као и место промета услуга чувања и управљања хартијама од вредности

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-791/2009-04 од 2.7.2009. год.)

• Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 25. став 1. тачка 2) Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза за промет услуга пословања и посредовања у пословању акцијама, уделима у друштвима и удружењима, обвезницама и другим

хартијама од вредности, осим пословања које се односи на чување и управљање хартијама од вредности.

Према одредбама члана 4. став 1. Закона о банкама („Сл. гласник РС“, бр. 107/05), банка може, у складу са законом, обављати следеће послове:

- 1) депозитне послове (примање и полагање депозита);
- 2) кредитне послове (давање и узимање кредита);
- 3) девизне, девизно-валутне и мењачке послове;
- 4) послове платног промета;
- 5) издавање платних картица;
- 6) послове са хартијама од вредности (издавање хартија од вредности, послови кастоди банке и др.);
- 7) брокерско-дилерске послове;
- 8) издавање гаранција, авала и других облика јемства (гаранцијски посао);
- 9) куповину, продају и наплату потраживања (факторинг, форфетинг и др.);
- 10) послове заступања у осигурању;
- 11) послове за које је овлашћена законом;
- 12) друге послове чија је природа сродна или повезана са пословима из тач. 1) до 11) овог става, а у складу са оснивачким актом и статутом банке.

У складу са наведеним законским одредбама, на промет кастоди услуга који банка врши инвестиционим и пензијским фондовима ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи ПДВ од 18%, на основу коју, у складу с одредбама члана 17. Закона, чини накнада коју банка прима или треба да прими за овај промет, у коју није укључен ПДВ, с обзиром да за промет предметних услуга није прописано пореско ослобођење.

• Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Одредбом члана 12. став 3. тачка 4) подтачка (б) Закона прописано је да се изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуга сматра место у којем прималац услуга обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуге има седиште или пребивалиште, ако се ради о услугама банкарског, финансијског пословања и пословања у области осигурања и реосигурања, осим изнајмљивања сефова.

У складу са наведеним законским одредбама, местом промета услуга чувања и управљања хартијама од вредности, односно кастоди услуга који врши банка сматра се место у којем прималац услуга обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуга има седиште или пребивалиште. Према томе, ако је прималац предметних услуга лице које нема седиште, односно пребивалиште на територији Републике Србије, на промет ових услуга ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ који врши промет има право на одбитак претходног пореза у складу са Законом.

30. а) Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када дистрибутер ваучера продаје ваучере крајњем потрошачу у име и за рачун специјализованог друштва за куповину робе путем интернета

б) Порески третман продаје ваучера за куповину добара путем интернета од стране обвезника ПДВ – специјализованог привредног друштва, посредством дистрибутера

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1238/2009-04 од 2.7.2009. год.)

а) Одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да је лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Према томе, у случају када дистрибутер ваучера продаје ваучере крајњем потрошачу у име и за рачун специјализованог друштва, за куповину робе путем интернета, није дужан да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе, с обзиром да се не ради о промету на мало, у смислу наведене одредбе Закона.

б) Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник ако овим законом није друкчије одређено.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

У складу са одредбом члана 17. став 1. Закона, пореску основицу код промета добара и услуга чини износ накнаде (у новцу,

стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Основица не садржи износе које обвезник наплаћује у име и за рачун другог, ако тај износ преноси лицу у чије име и за чији рачун је извршио наплату (став 3. тачка 2) истог члана Закона).

- У складу са наведеним законским одредбама, када обвезник ПДВ – специјализовано привредно друштво, посредством дистрибутера, врши продају ваучера за куповину добара путем интернета, а којима купци ваучера плаћају добра испоручена од стране е-продавца, обвезник ПДВ – специјализовано привредно друштво нема обавезу да обрачуна и плати ПДВ на вредност ваучера, с обзиром да самом продајом ваучера није дошло до промета добара.

Међутим, за промет услуге продаје ваучера који обвезник ПДВ – специјализовано привредно друштво врши е-продавцу, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи ПДВ од 18% на основицу коју чини накнада коју обвезник ПДВ – специјализовано привредно друштво прима или треба да прими за промет предметне услуге, у коју није укључен ПДВ.

- Када обвезник ПДВ изврши промет добара или услуга и по том основу додели купцу добара, односно примаоцу услуга поене у одређеној вредности, а којима ималац поена плаћа добра или услуге које набавља код другог лица – обвезника ПДВ, новчани износ еквивалентан вредности примљених поена који обвезник ПДВ – испоручилац добара, односно пружалац услуга (прималац поена) потражује од даваоца поена не сматра се накнадом за промет добара, односно услуга, па по том основу не постоји ни обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ.

Министарство финансија напомиње да је обвезник ПДВ који врши промет добара, односно услуга по основу којег купцу

добара, односно примаоцу услуга додељује поене, дужан да за извршени промет обрачуна и плати ПДВ у складу са Законом. Такође, за промет добара, односно услуга који обвезник ПДВ – прималац поена врши доносиоцу поена постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ у складу са Законом.

31. Порески третман промета услуга здравствене заштите животиња које пружају обвезници ПДВ – ветеринарске станице

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1625/2009-04 од 1.7.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Према одредби члана 17. став 1. Закона, пореску основицу код промета добара и услуга чини износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Према одредби става 3. истог члана Закона, основица не садржи:

1) попусте и друга умањења цене, који се примаоцу добара или услуга обрачунавају у моменту вршења промета добара или услуга;

2) износе које обвезник наплаћује у име и за рачун другог, ако тај износ преноси лицу у чије име и за чији рачун је извршио наплату.

Одредбама члана 140. Закона о ветеринарству („Сл. гласник РС“, бр. 91/05) прописано је да се средства за спровођење мера здравствене заштите животиња обезбеђују од:

1) накнаде за издавање уверења о здравственом стању животиња;

2) накнаде за извршене прегледе при утовару, претовару и истовару пошиљке животиња, хране животињског порекла, хране за животиње, осим конзерви, производа животињског порекла и отпадака, која се отпрема унутар и ван епизоотиолошке јединице;

3) накнаде за извршене ветеринарско-санитарне прегледе објеката;

4) накнаде за извршене ветеринарско-санитарне прегледе животиња, производа животињског порекла, хране животињског порекла, хране за животиње и отпадака животињског порекла у производњи и промету;

5) накнаде за обележавање и евиденцију животиња;

6) накнаде за обележавање и евиденцију паса односно евиденцију мачака;

7) накнаде за извршене ветеринарско-санитарне прегледе пошиљки у међународном промету.

За спречавање, откривање, сузбијање и искорењивање заразних болести животиња средства се обезбеђују у буџету Републике (став 2. истог члана Закона о ветеринарству).

Према одредби става 3. истог члана Закона о ветеринарству, средства остварена од накнада из става 1. овог члана приход су Републике и воде се на посебном рачуну у буџету Републике, осим средстава остварених од накнаде из тач. 1), 2), 4), 5) и 6) овог члана која су у висини од 50% приход буџета Републике, а у висини од 50% приход овлашћене ветеринарске станице.

Висину накнада из става 1. овог члана утврђује Влада (став 4. члана 140. Закона о ветеринарству).

У складу са наведеним законским одредбама, на накнаду за промет услуга здравствене заштите животиња које пружају

обвезници ПДВ – ветеринарске станице, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи ПДВ од 18%, на основуцу коју чини износ накнаде који ветеринарска станица прима или треба да прими за пружене услуге, без ПДВ.

Према томе, када се ради о промету услуга за који се наплаћују накнаде из члана 140. став 1. тач. 1), 2), 4), 5) и 6) Закона о ветеринарству, основуцу за обрачунавање ПДВ чини износ накнаде који обвезник ПДВ – ветеринарска станица прима или треба да прими за извршени промет услуга, у конкретном случају износ новчаних средстава у висини од 50% утврђеног износа накнаде, без ПДВ.

32. Порески третман испоруке добра – скеле за извођење грађевинских радова страном лицу, на територији Републике Србије, при чему се предметно добро у моменту промета не шаље, односно не отпрема у иностранство

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-0185/2009-04 од 17.6.2009. год.)

Одредбом члана 3. тачка 1) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), предмет опорезивања ПДВ су испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности.

Сагласно члану 4. став 1. Закона, промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник ако овим законом није друкчије одређено.

Одредбом члана 11. став 1. тачка 1) Закона прописано је да је место промета добара место у којем се добро налази у тренутку испоруке, ако се добро испоручује без отпреме, односно превоза.

Одредбом члана 24. став 1. тач. 2) и 3) Закона прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за промет добара која обвезник или треће лице, по његовом налогу, шаље или отпрема у иностранство, као и за промет добара која инострани прималац или треће лице, по његовом налогу, шаље или отпрема у иностранство.

Пореско ослобођење из члана 24. став 1. тач. 2) и 3) Закона, а у складу са одредбом члана 3. став 1. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06, 112/06 и 63/07, у даљем тексту: Правилник), за добра која се шаљу или отпремају у иностранство (у даљем тексту: извоз добара), обвезник може да оствари ако поседује извозну декларацију која садржи потврду да су добра иступила са територије Републике Србије (у даљем тексту: извозна декларација), односно оверену копију извозне декларације о извршеном извозу добара издату у складу са царинским прописима.

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, за добра која се шаљу или отпремају у иностранство, тј. за добра која се извозе, обвезник ПДВ може да оствари пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза ако поседује извозну декларацију која садржи потврду да су добра иступила са територије Републике Србије, односно оверену копију извозне декларације о извршеном извозу добара издату у складу са царинским прописима.

Када обвезник ПДВ испоручи добро – скелу за извођење грађевинских радова страном лицу, на територији Републике Србије, при чему се предметно добро у моменту промета не шаље, односно не отпрема у иностранство, ПДВ се обрачунава и плаћа у складу са Законом.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. Примена члана 8. Закона о порезу на добит предузећа

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00077/2009-04 од 20.8.2009. год.)

Одредбом члана 8. ст. 1. и 2. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се трошкови материјала и набавна вредност продате робе признају у износима обрачунатим применом методе просечне цене или FIFO методе. У погледу набавне цене материјала и вредности робе набављених од повезаних лица примењују се одредбе члана 61. Закона.

Одмеравање залиха и признавање расхода уређено је прописима о рачуноводству и одговарајућим међународним рачуноводственим стандардом – МРС 2. Наиме, залихе се одмеравају по набавној цени (цени коштања), односно нето остваривој вредности, ако је нижа. Када се залихе продају, као расход периода (у коме се признаје повезани приход од продаје), признаје се набавна вредност тих залиха обрачуната применом FIFO методе („прва улазна цена једнака је првој излазној цени“) или методе пондерисаног просечног трошка.

У складу са наведеним законским одредбама, обвезнику који према прописима о рачуноводству, МРС и усвојеним

рачуноводственим политикама обрачун излазне вредности залиха (робе) врши применом FIFO методе, износ трошкова набавне вредности продате робе обрачунат применом те методе признаје се у пореском билансу.

2. Порески третман прихода које нерезидентни обвезник оствари од резидентног обвезника по основу дивиденде исплаћене из добити резидентног правног лица у случају када је један од власника (и оснивача) нерезидентног правног лица друго резидентно правно лице

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00197/2009-04 од 22.7.2009. год.)

Према одредби 40. став 1. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон), на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника по основу дивиденди и удела у добити у правном лицу, ауторских накнада, камата, капиталних добитака и накнада по основу закупа непокретности и покретних ствари, обрачунава се и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

У случају када нерезидентно правно лице оствари приход по основу дивиденде исплаћене из добити резидентног правног лица (као свог зависног предузећа), обвезник је пореза по одбитку, у складу са чланом 40. Закона, независно од чињенице што је један од власника (и оснивача) нерезидентног правног лица (као пореског обвезника пореза по одбитку, у конкретном случају) такође резидент Републике Србије.

Порез по одбитку на приходе из члана 40. овог закона за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћени приход исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне у моменту исплате прихода (члан 71. став 1. Закона).

Према томе, у случају када резидентно правно лице исплаћује нерезидентном правном лицу (чији је један од оснивача друго резидентно правно лице) приход, који је нерезидентни обвезник остварио по основу дивиденди, према мишљењу Министарства финансија, обрачунава се и плаћа порез по одбитку, у складу са Законом.

3. Одређивање набавне вредности удела нерезидентног обвезника стеченог конверзијом његовог потраживања од резидентног обвезника по основу уговора о зајму, за сврху утврђивања капиталног добитка од продаје тако стеченог удела

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00106/2009-04 од 17.7.2009. год.)

Према одредби 40. став 1. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон), на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника по основу дивиденди и удела у добити у правном лицу, ауторских накнада, камата, капиталних добитака и накнада по основу закупа непокретности и покретних ствари, обрачунава се и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

Капитални добитак нерезидентног обвезника утврђује се на начин прописан одредбама чл. 27. до 29. Закона.

Сагласно члану 27. став 1. Закона, капиталним добитком сматра се приход који обвезник оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду: непокретности; права индустријске својине; удела у имовини правних лица и акција и осталих хартија од вредности, осим обвезница издатих у складу са прописима којима се уређује измирење обавезе Републике по основу зајма за привредни развој и девизне штедње грађана, државних записа Републике и записа Народне банке Србије.

Капитални добитак утврђује се као разлика између продајне и набавне цене имовине из члана 27. став 1. Закона, у конкретном случају удела, при чему набавну цену удела (стеченог конверзијом потраживања нерезидентног обвезника по основу уговора о зајму закљученим са резидентним обвезником), према мишљењу Министарства финансија, чини вредност удела на дан његовог стицања, односно на дан конверзије потраживања нерезидентног обвезника у удео у капиталу домаћег правног лица.

4. а) Могућност остваривања права на пореско ослобођење из члана 50а став 1. Закона о порезу на добит предузећа у случају плаћања једнократне накнаде по основу дугорочног закупа неизграђеног грађевинског земљишта у државној својини

б) Почетак примене пореског ослобођења из члана 50а став 1. Закона о порезу на добит предузећа

в) Начин утврђивања сразмерног дела улагања у основна средства за сврху коришћења пореског подстицаја из члана 50а Закона о порезу на добит предузећа ако у периоду коришћења пореског подстицаја обвезник врши набавку нових основних средстава, а за та основна средства не користи порески подстицај из члана 50а Закона (већ порески кредит из члана 48. Закона) или изврши набавку основних средстава која су већ била у употреби у Републици

г) Измена исказаног пореског ослобођења на Обрасцу СУ (поднетом надлежном пореском органу) у случају када обвезник изврши нова улагања у основна средства

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00051/2009-04 од 17.7.2009. год.)

а) Одредбом члана 50а став 1. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту:

Закон) прописано је да се порески обвезник који уложи у своја основна средства, односно у чија основна средства друго лице уложи више од 600 милиона динара, који та средства користи у регистрованој делатности у Републици и у периоду улагања додатно запосли на неодређено време најмање 100 лица, ослобађа плаћања пореза на добит предузећа у периоду од десет година сразмерно том улагању.

Порески подстицај из члана 50а Закона признаје се само за улагања извршена у основна средства која су у власништву обвезника и која се, у складу са чланом 6. став 1. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 114/06), исказују на рачунима групе 02 – Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства (као основна средства у власништву правног лица и предузетника).

У складу са наведеном законском одредбом, у случају плаћања једнократне накнаде по основу дугорочног закупа неизграђеног грађевинског земљишта у државној својини, а према прописима који уређују планирање и изградњу, обвезник, према мишљењу Министарства финансија, не остварује право на пореско ослобођење из члана 50а Закона, с обзиром да се у овом случају ради о средству (земљишту) које није у власништву обвезника, а над којим обвезник има само право коришћења (уписано у јавну књигу), па се износ који обвезник плаћа по основу закупа тог земљишта не сматра улагањем извршеним у (обвезникова) основна средства, у смислу члана 50а Закона.

б) Према одредби члана 50а став 2. Закона, пореско ослобођење се примењује по испуњењу услова из става 1. овог члана, од прве године у којој је остварена опорезива добит.

Опорезива добит утврђује се на начин прописан Правилником о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 139/04, у даљем тексту: Правилник) и исказује се на редном броју 36. Обрасца ПБ 1, прописаног овим правилником.

Према томе, обвезник има право на ослобођење од плаћања пореза на добит у периоду од десет година, почев од прве године у којој је остварио опорезиву добит (исказану на ред. бр. 36. Обрасца ПБ 1) и у наредних девет година (у конкретном случају, од 2008. до 2017. године).

с) Сразмерни део улагања у основна средства утврђује се на начин прописан Правилником, на Обрасцу СУ, као однос вредности набављених основних средстава за која се признаје право на порески подстицај из члана 50а Закона, на дан израде пореског биланса и вредности укупних средстава (укључујући и основна средства за која је извршено улагање из члана 50а Закона).

Када се ради о новооснованом предузећу које претходно није имало основна средства, сразмера се израчунава на исти начин, при чему је вредност основних средстава набављених (и у целости плаћених добављачу) једнака вредности укупних основних средстава, што значи да у том случају сразмера, односно порески подстицај износи 100%.

Пореско ослобођење у висини од 100% примењује се свих десет година, од прве године у којој је остварена опорезива добит, уколико обвезник у том периоду не врши набавку нових основних средстава или врши набавку основних средстава за која, такође, користи пореско ослобођење из члана 50а Закона.

Међутим, ако у периоду коришћења пореског подстицаја обвезник повећа вредност укупних основних средстава, односно врши набавку нових основних средстава, а за та основна средства не користи порески подстицај из члана 50а Закона (већ порески кредит из члана 48. Закона) или изврши набавку основних средстава која су већ у употреби у Републици, Министарство финансија сматра да је, у складу са Законом и Правилником, дужан да утврди нову (нижу) сразмеру између вредности набављених основних

средстава за која се признаје право на порески подстицај из члана 50а Закона и вредности укупних новчаних средстава.

d) У случају када је на Обрасцу СУ (поднетом надлежном пореском органу) исказао пореско ослобођење у висини од 100% обрачунатог пореза, а потом је (током трајања пореског ослобођења) извршио нова улагања у основна средства (за која неће користити порески подстицај из члана 50а Закона, или је набавио основна средства која су већ била у употреби у Републици), обвезник је дужан да надлежном пореском органу поднесе СУ Образац у коме ће утврдити нову (нижу) сразмеру улагања.

5. Да ли се расходи које је обвезник исказао у свом билансу успеха настали у вези обављања делатности која је различита од претежне признају у пореском билансу?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00106/2009-04 од 6.7.2009. год.)

Одредбом члана 7а тачка 8) Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се на терет расхода (у пореском билансу обвезника) не признају трошкови који нису настали у сврху обављања пословне делатности.

У складу са прописима који уређују привредна друштва, привредно друштво може обављати све законом дозвољене делатности, при чему се, сагласно прописима о регистрацији привредних субјеката, у Регистар привредних субјеката, поред осталих података о привредном друштву (пословно име, седиште, правна форма и сл.), уносе шифра и опис само претежне делатности, а не и осталих

делатности које уз претежну привредно друштво такође обавља (у складу са законом).

Према одредби члана 6. Закона, обвезник пореза на добит утврђује опорезиву добит у пореском билансу усклађивањем добити (остварене од свих делатности које обавља у складу са законом, рачунајући и претежну) исказане у билансу успеха, који је сачињен у складу са међународним рачуноводственим стандардима (МРС) и прописима којима се уређује рачуноводство, на начин утврђен овим законом, при чему се у пореском билансу обвезника расходи признају у износима утврђеним билансом успеха, у складу са МРС и прописима којима се уређује рачуноводство, осим расхода за које је овим законом прописан други начин утврђивања (члан 7. Закона).

Сагласно наведеним законским одредбама, расходи које је обвезник исказао у свом билансу успеха, настали како у вези са обављањем претежне делатности тако и делатности коју (обвезник) обавља у складу са законом, а која је различита од претежне, признају се у пореском билансу на начин прописан Законом.

6. Порески третман прихода које нерезидентни обвезник оствари од резидентног обвезника у случају када резидентни обвезник плаћа закупнину за непокретност у иностранству закуподавцу – правном лицу, резиденту државе у којој се та непокретност налази (Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1636/2009-04 од 2.7.2009. год.)

Према одредби 40. став 1. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон),

на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника по основу дивиденди и удела у добити у правном лицу, ауторских накнада, камата, капиталних добитака и накнада по основу закупа непокретности и покретних ствари, обрачунава се и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

Дакле, према националном законодавству Републике Србије, када нерезидентно правно лице (нерезидентни обвезник) остварује приходе, између осталог, по основу давања у закуп (резидентном правном лицу) непокретности, на територији Републике Србије, обвезник је пореза по одбитку, при чему је резидентно правно лице (као закупопримац и исплатилац закупнине), порески плаћац који обрачунава, обуставља и уплаћује порез на прописане рачуне у моменту исплате прихода.

Међутим, у случају када резидентни обвезник плаћа закупнину за непокретност у иностранству закуподавцу – правном лицу, резиденту државе у којој се та непокретност налази, не примењују се одредбе члана 40. Закона.

7. Шта се сматра повезаним лицима према Закону о порезу на добит предузећа?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 023-02-00163/2009-04 од 30.6.2009. год.)

Према одредбама члана 59. став 1. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон), трансферном ценом сматра се цена настала у вези са

транзакцијама или стварањем обавеза међу повезаним лицима, с тим што су повезана лица дефинисана на начин прописан ст. 2–5. истог члана, на следећи начин:

Лицем повезаним са обвезником сматра се оно физичко или правно лице у чијим се односима са обвезником јавља могућност контроле или значајнијег утицаја на пословне одлуке.

Поседовање више од 50% или појединачно највећег дела акција или удела сматра се омогућеном контролом над обвезником.

Утицај на пословне одлуке обвезника постоји, поред случаја предвиђеног у ставу 3. овог члана, и када лице повезано с обвезником поседује више од 50% или појединачно највећи број гласова у обвезниковим органима управљања.

Лицем повезаним са обвезником сматра се и оно правно лице у коме, као и код обвезника, иста физичка или правна лица непосредно или посредно учествују у управљању, контроли или капиталу, на начин предвиђен у ст. 3. и 4. овог члана.

Према томе, уколико је (искључиви) власник привредног друштва основао и самосталну занатску радњу (у складу са прописима који регулишу оснивање и рад приватних предузетника), Министарство финансија сматра да између привредног друштва и приватног предузетника – оснивача самосталне занатске радње, постоји повезаност, у смислу Закона, имајући у виду да се у међусобним односима обвезника (привредног друштва) и приватног предузетника јавља могућност контроле или значајнијег утицаја на пословне одлуке.

С обзиром да се, у конкретном случају, а према мишљењу Министарства финансија, ради о повезаним лицима, обвезник је дужан да, сагласно одредби члана 60. Закона, трансакције из члана 59. став 1. овог закона посебно прикаже у свом пореском билансу,

као и да заједно са тим трансакцијама у пореском билансу посебно искаже вредност истих трансакција по ценама које би се оствариле на тржишту таквих или сличних трансакција да се није радило о повезаним лицима (принцип „ван дохвата руке“), а разлика између цене утврђене применом принципа „ван дохвата руке“ и обвезникове трансферне цене укључују се у пореску основицу (члан 61. став 1. Закона).

8. Могућност остваривања права на порески кредит из члана 48. Закона о порезу на добит предузећа у случају када порески обвезник (ради изградње складишног и пословног простора), на основу уговора закљученог са физичким лицем, стекне право коришћења осталог грађевинског земљишта у државној својини?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00061/2009-04 од 19.6.2009. год.)

Одредбом члана 48. ст. 1. и 2. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се обвезнику који изврши улагања у основна средства у сопственој регистрованој делатности признаје право на порески кредит у висини од 20% (40% за мала предузећа) извршеног улагања, с тим што не може бити већи од 50% (70% за мала предузећа) обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање.

Порески кредит из члана 48. Закона признаје се само за улагања извршена у основна средства која су у власништву обвезника и која се, у складу са чланом 6. став 1. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привред-

на друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 114/06), исказују на рачунима групе 02 – Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства (као основна средства у власништву правног лица и предузетника).

С тим у вези, у случају када порески обвезник (ради изградње складишног и пословног простора, у конкретном случају), на основу уговора закљученог са физичким лицем, стекне право коришћења осталог грађевинског земљишта у државној својини, сагласно прописима којима се уређује планирање и изградња, не остварује право на порески кредит из члана 48. Закона, с обзиром да се у том случају не ради о средству (земљишту) у власништву обвезника, који у том случају има само право коришћења (уписано у јавну књигу), због чега се улагање извршено ради стицања права коришћења (таквог) земљишта не сматра улагањем по основу ког би порески обвезник остварио право на порески кредит у смислу члана 48. Закона.

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Да ли се плаћа порез на пренос апсолутних права када два физичка лица – пољопривредници размењују пољопривредно земљиште ради његовог груписања?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1769/2009-04 од 23.7.2009. год.)

Одредбом члана 23. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07 и 5/09, у даљем тексту: Закон), а у вези са одредбом члана 2. став 1. тачка 1) Закона, прописано је да се порез на пренос апсолутних права плаћа на пренос уз накнаду права својине на непокретности.

Преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а став 1. Закона).

Према одредби члана 25. став 2. тачка 2) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04, 61/05 и 61/07), ПДВ се не плаћа на промет земљишта (пољопривредног, шумског,

грађевинског, изграђеног или неизграђеног), као и на давање у закуп тог земљишта.

С тим у вези, порез на пренос апсолутних права плаћа се код размене земљишта, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Код размене права из чл. 23, 24. и 24а Закона, пореска основица се утврђује за свако право које је предмет размене, у складу са одредбом члана 27. Закона (члан 28. Закона).

Одредбом члана 31. став 1. тачка 5) Закона прописано је да се порез на пренос апсолутних права не плаћа кад правно или физичко лице коме је пољопривреда претежна делатност, односно занимање прибавља путем размене пољопривредно или шумско земљиште ради његовог груписања.

Према томе, када два физичка лица, којима је пољопривреда претежна делатност, правним послом врше физичку деобу пољопривредног земљишта на којем су сувласници, тако што једно од тих лица свој сувласнички део на том земљишту преноси другом лицу (тако да друго лице постаје једини власник земљишта које је до тада било у сусвојини уговорних страна), на име чега друго лице првом лицу преноси право својине на пољопривредном земљишту на којем је (друго лице) власник (тако да власник тог земљишта постаје прво лице), при чему се земљиште на којем прво лице стиче право својине граничи са земљиштем на којем је у моменту закључења конкретног правног посла прво лице већ било власник, суштински се тим правним послом врши физичка деоба пољопривредног земљишта на којем су уговорне стране биле сувласници и размена пољопривредног земљишта ради груписања пољопривредног земљишта у својини једне од уговорних страна, на које се порез на пренос апсолутних права не плаћа у складу са чланом 31. став 1. тачка 5) Закона.

Према одредби члана 54. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... и 61/07, у даљем тексту: ЗППА), у вези са чланом 39. став 2. Закона, утврђивање пореза на пренос апсолутних права је делатност

Пореске управе која се састоји у издавању управних аката, односно у предузимању законом прописаних радњи, којима се установљава постојање појединачне пореске обавезе и одређује порески обвезник, пореска основица и износ пореске обавезе.

Дакле, у сваком конкретном случају, надлежни порески орган цени чињенично стање, између осталог, од утицаја на постојање пореске обавезе на пренос апсолутних права, односно права на пореско ослобођење (што, у конкретном случају, значи и да ли се ради о пољопривредном земљишту, да ли се оно групише са пољопривредним земљиштем лица које се на груписање позива, да ли је претежна делатност тог лица пољопривреда ...).

2. Да ли се плаћа порез на наслеђе у случају када оставиоца наслеђи његова унука по основу тестамена?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-06-00217/2009-04 од 22.7.2009. год.)

Одредбом члана 9. став 1. Закона о наслеђивању („Сл. гласник РС“, бр. 46/95 и 101/03) прописано је да први наследни ред чине оставиочеви потомци и његов брачни друг.

Према одредби члана 21. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... 5/09, у даљем тексту: Закон), порез на наслеђе и поклон не плаћа наследник првог наследног реда, брачни друг и родитељ оставиоца, односно поклонопримац првог наследног реда и брачни друг поклонодавца.

Према томе, порез на наслеђе не плаћа наследник првог наследног реда, независно од чињенице да ли је основ позивања на наслеђе закон или тестамент.

Утврђивање пореза на наслеђе је, сагласно одредби члана 54. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... и 61/07, у даљем тексту: ЗПППА), делатност Пореске управе, односно пореског обвезника, која се састоји у издавању управних аката, односно у предузимању

законом прописаних радњи, којима се установљава постојање појединачне пореске обавезе и одређује порески обвезник, пореска основица и износ пореске обавезе.

Према томе, у надлежности је пореског органа, а не Министарства финансија да, по спроведеном поступку, решењем утврди да ли у конкретном случају постоји пореска обавеза на наслеђе и ако постоји – да одреди пореског обвезника, пореску основицу и износ пореске обавезе.

3. Да ли се плаћа порез на поклон – на донацију у новцу коју је Удружење васпитача Београда примило од васпитача и родитеља деце у предшколским установама (при чему износ сваке појединачне уплате не прелази 6.000 динара), а коју у укупно примљеном износу учини Патријаршији Српске православне цркве за куповину објекта за смештај деце предшколског узраста у Ораховцу?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01549/2009-04 од 22.7.2009. год.)

Према одредби члана 14. став 3. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... 5/09, у даљем тексту: Закон), порез на наслеђе и поклон плаћа се и на наслеђени, односно на поклон примљени готов новац, штедне улоге, депозите у банкама, новчана потраживања, права интелектуалне својине, право својине на употребљаваном моторном возилу, употребљаваном пловном објекту, односно употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон осим државног и друге покретне ствари, осим удела у правном лицу, односно хартија од вредности.

Поклоном, у смислу Закона, не сматра се пренос без накнаде права на непокретностима и покретним стварима из члана 14. ст. 1. до 4. Закона на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, независно од постојања уговора о поклону (члан 14. став 6. Закона).

Према одредби члана 15. став 2. Закона, обвезник пореза на наслеђе и поклон који наследи или на поклон прими предмет опорезивања из члана 14. став 3. Закона је резидент Републике Србије за предмет који се налази на територији Републике Србије или у иностранству.

Одредбом члана 16. став 3. Закона уређено је да код другог и сваког следећег решења о наслеђивању између истог оставиоца и наследника, односно код другог и сваког следећег поклона учињеног од стране истог поклонодавца пореском обвезнику – поклонопримцу, основицу пореза на наслеђе, односно поклон представља збир тржишних вредности текућег и претходних наслеђа, односно текућег и претходних поклона.

Одредбом члана 20. Закона прописано је да се порез на наслеђе и поклон не плаћа на новац, права, односно ствари из члана 14. став 3. Закона, уколико је појединачна тржишна, односно номинална вредност предмета опорезивања, односно његов појединачни износ мањи од 9.000 динара.

Према томе, на донацију у новцу коју је Удружење васпитача Београда примило од васпитача и родитеља деце у предшколским установама, при чему износ сваке појединачне уплате једног васпитача или родитеља као поклонодавца не прелази 6.000 динара, порез на поклон се не плаћа.

Међутим, ако је исто лице учинило две или више новчаних донација Удружењу васпитача Београда, чији је збирни износ 9.000 динара или виши, на донацију од тог лица се порез на поклон плаћа, а обвезник пореза је Удружење васпитача Београда.

И поред разумевања за мотиве због којих је донација прикупљена, Законом није прописано ослобођење од пореза на поклон када је поклонопримац Патријаршија Српске православне цркве. То значи да се на новац који Удружење васпитача Београда поклони Патријаршији Српске православне цркве порез на поклон плаћа, независно од намене за коју ће поклонопримац употребити примљена средства. Обвезник пореза на поклон је патријаршија

Српске православне цркве као поклонопримац. Министарство финансија напомиње да се, према одредби члана 21. став 1. тачка 13) Закона, порез на поклон не плаћа на имовину примљену од Републике, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

У сваком конкретном случају, на основу пружених доказа, надлежни порески орган цени чињенично стање од утицаја на постојање и врсту пореске обавезе, односно права на пореско ослобођење.

4. Да ли се плаћа порез на поклон када физичко лице стекне право својине на непокретности – стану по основу уговора о поклону, закљученим са тетком која нема своје потомке, при чему тим поклоном поклонопримац први пут решава стамбено питање?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01768/2009-04 од 21.7.2009. год.)

Према одредби члана 14. став 1, у вези са чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... 5/09, у даљем тексту: Закон), порез на наслеђе и поклон плаћа се и на право својине на непокретности које наследници, односно поклонопримци наслеђују, односно приме на поклон.

Обвезник пореза на поклон је резидент и нерезидент Републике Србије који на поклон прими право из члана 14. ст. 1. и 2. Закона на непокретности која се налази на територији Републике Србије (члан 15. став 1. Закона).

Према одредби члана 21. став 1. тачка 3) Закона, порез на поклон не плаћа поклонопримац другог наследног реда – на један на поклон примљени стан ако је са поклонодавцем непрекидно

живео у заједничком домаћинству најмање годину дана пре пријема поклона.

Домаћинством се, у смислу Закона, сматра заједница живота, привређивања и трошења остварених прихода чланова те заједнице (члан 13. став 3. Закона).

Према одредби члана 12. став 1. Закона о наслеђивању („Сл. гласник РС“, бр. 46/95 и 101/03, у даљем тексту: ЗОН), други наследни ред чине оставиочев брачни друг и оставиочеви родитељи и њихово потомство.

Дакле, братић, односно сестрић се налази у другом наследном реду у односу на тетку која је „рођена“ сестра његовог оца или његове мајке.

Према томе, на поклон права својине на стану у Републици Србији, који по основу уговора о поклону братанцу, односно сестрићу учини тетка која је „рођена“ сестра његовог оца или његове мајке, плаћа се порез на поклон, осим ако је поклонопримац са поклонодавцем непрекидно живео у заједничком домаћинству најмање годину дана пре пријема поклона.

Законом није прописано право на ослобођење од пореза на поклон по основу поклона којим се стиче право својине на првом стану у Републици Србији.

Чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе у сваком конкретном случају, на основу пружених доказа, цени надлежни порески орган.

5. Ко је у обавези да плати порез на имовину фирме „Самачки смештај“ д.о.о. с обзиром да, како се наводи, „Самачки смештај“ д.о.о. врши и наплаћује услуге смештаја у своје име и за свој рачун, газдује целокупним стамбеним простором, на основу чега убира

приходе за своје пословање, у својим књиговодственим евиденцијама од 2004. године не води уделе власника, нити им по изради Завршног рачуна доставља кориговане књиговодствене податке за пријављивање основице за опорезивање”, те да између „Самачког смештаја“ д.о.о. и власника удела у том д.о.о. постоји несагласност да ли порез на ту имовину треба да плаћа „Самачки смештај“ д.о.о. или власници удела – сваки за свој део?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00198/2009-04 од 21.7.2009. год.)

Одредбом члана 2. став 1. тач. 1), 3) и 5) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... 5/09, у даљем тексту: Закон) прописано је да се порез на имовину плаћа на следећа права на непокретности: право својине, право становања, односно право закупа стана или стамбене зграде у складу са законом којим је уређено становање за период дужи од једне године или на неодређено време.

Према одредби члана 2. став 2. Закона, у смислу става 1. тог члана, непокретностима се сматрају: земљиште, стамбене и пословне зграде, станови, пословне просторије, гараже, зграде и просторије за одмор и рекреацију и други грађевински објекти, односно њихови делови.

У случају када на непокретности постоји неко од права из члана 2. став 1. тач. 3), 5) и 6) Закона, порез на имовину плаћа се на то право, а не на право својине (члан 2. став 3. Закона).

Обвезник пореза на имовину на права из члана 2. Закона је правно и физичко лице које је ималац тих права на непокретности које се налазе на територији Републике Србије. Ако више правних и физичких лица остварује једно од права из члана 2. Закона на истој непокретности, порески обвезник је свако од њих, сразмерно свом уделу (члан 4. ст. 1. и 2. Закона).

Према томе, на објекту на којем, поред права својине, није конституисано и неко друго право из члана 2. став 1. тач. 3) и 5) Закона, порез на имовину плаћа се на право својине, а порески обвезник је власник објекта.

У сваком конкретном случају, на основу пружених доказа, орган надлежан за утврђивање пореза на имовину утврђује чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе, што значи и по питању која су права из члана 2. Закона на конкретном објекту конституисана и ко је њихов ималац.

Министарство финансија напомиње да су, према одредби члана 13. ст. 1, 2, 6. и 11. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 125/04), ортаци, чланови и акционари привредног друштва дужни да уложе своје уговорене улоге у имовину друштва у складу са тим законом, оснивачким актом, уговором или другим актом друштва. На основу улога из члана 13. став 1. тог закона, ортаци, односно чланови друштва, стичу удео у друштву, а акционари акције друштва. Када је предмет улога својина, сви унети улози у имовину привредног друштва својина су друштва и не могу бити коришћени од ортака, чланова и акционара као њихова лична имовина. Имовину друштва, у смислу тог закона, чини право својине и друга права која друштво има на улозима или је стекло пословањем.

С тим у вези, код утврђивања пореза на имовину потребно је разликовати својински режим над привредним друштвом од својинског режима унутар привредног друштва. Наиме, на основу улога у привредно друштво које чини право својине на (целом или идеалном делу) објекту, улагач губи право својине (а стиче га привредно друштво у које се улагање врши), али у обиму свог улога стиче „својину над друштвом“ тј. на акције или уделе у њему.

Порез на имовину не плаћа се на право својине на акцијама и уделима у правном лицу.

6. Да ли наследник првог наследног реда остварује право на ослобођење од пореза на наслеђе по основу правоснажног решења којим га је суд огласио наследником првог наследног реда у односу на оставиоца, као и на основу ког прописа порески орган може да одбије примену одредбе члана 21. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину када наследник првог наследног реда наслеђује заоставштину по споразуму о деоби, „тврдећи да због несразмерне разлике у наследству, супротно судском решењу, он тада није наследник првог наследног реда већ поклонопримац, па је зато обвезник пореза на поклон“?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00126/2009-04 од 14.7.2009. год.)

1. Према одредби члана 14. став 1. до 3. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... 5/09, у даљем тексту: Закон), порез на наслеђе и поклон плаћа се на права на непокретности из члана 2. став 1. тач. 1) до 5) Закона, које наследници, односно поклонопримци наслеђују, односно приме на поклон. Порез на наслеђе и поклон плаћа се и на наслеђе и поклон права на непокретности из члана 2. став 1. тачка 6) Закона, независно од површине наслеђене или на поклон примљене непокретности. Порез на наслеђе и поклон плаћа се и на наслеђени, односно на поклон примљени готов новац, штедне улоге, депозите у банкама, новчана потраживања, права интелектуалне својине, право својине на употребљаваном моторном возилу, употребљаваном пловном објекту, односно употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон осим државног и друге покретне ствари, осим удела у правном лицу, односно хартија од вредности.

Према одредби члана 21. став 1. тачка 1) Закона уређено је да порез на наслеђе и поклон не плаћа наследник првог наследног реда, брачни друг и родитељ оставиоца, односно поклонопримац првог наследног реда и брачни друг поклонодавца.

Одредбом члана 21. став 1. тачка 4) Закона прописано је да порез на наслеђе и поклон не плаћа поклонопримац – на имовину која му је уступљена у оставинском поступку коју би наследио да се наследник – поклонодавац одрекао наслеђа.

Према одредби члана 2. Закона о наслеђивању („Сл. гласник РС“, бр. 46/95 и 101/03), наследити се може на основу закона и на основу завештања (тестамент).

Одредбом члана 9. ст. 1. и 2. Закона о наслеђивању уређено је да први наследни ред чине оставиочеви потомци и његов брачни друг. Оставиочева деца и брачни друг наслеђују на једнаке делове.

Према томе, на наслеђе које од оставиоца оствари лице које се у односу на оставиоца налази у првом наследном реду не плаћа се порез на наслеђе применом одредбе члана 21. став 1. тачка 1) Закона, независно од тога да ли је основ позивања на наслеђе закон или тестамент.

2. Према одредби члана 122. ст. 1. и 3. Закона о ванпарничном поступку („Сл. гласник СРС“, бр. 25/82 и 48/88 и „Сл. гласник РС“, бр. 46/95 и 18/05), кад суд утврди којим лицима припада право наслеђа, огласиће та лица за наследнике решењем о наслеђивању. Ако у поступку за расправљање заоставштине сви наследници споразумно предложе деобу и начин деобе, суд ће овај споразум унети у решење о наслеђивању.

По мишљењу Министарства финансија, споразум о деоби наслеђа који је, сходно члану 122. став 3. Закона о ванпарничном поступку, унет о решење о наслеђивању, са пореског становишта има правно дејство судског поравнања.

Сходно наведеном, на деобу наслеђа у сразмери са идеалним сувласничким деловима се порез на наслеђе и поклон не плаћа.

Део наследничке заоставштине у несразмери са идеалним сувласничким деловима, са пореског становишта, представља промет на разлици између права стеченог деобом и припадајућег идеалног сувласничког дела (што значи и у случају када је споразум о деоби наслеђа унет у решење о наслеђивању), на који се порез плаћа, осим у случају када су испуњени Законом прописани услови за пореско ослобођење (на пример, када су за наследнике оглашени мајка и син, који споразумно предлажу деобу у поступку за расправљање заоставштине тако да син стекне претежни део наслеђене имовине, што суд унесе у решење о наслеђивању, на деобу имовине у конкретном случају не плаћа се порез на поклон – с обзиром да се син у односу на мајку налази у првом наследном реду по законском реду наслеђивања, те се на стицање без накнаде који оствари од своје мајке порез на поклон не плаћа применом одредбе члана 21. став 1. тачка 1) Закона).

Чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе, односно права на пореско ослобођење, у сваком конкретном случају цени надлежни порески орган.

7. Утврђивање основице пореза на пренос апсолутних права на непокретности по основу уговора о купопродаји непокретности који је оверен у суду 6.2.2008. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 023-01-00232/2009-04 од 7.7.2009. год.)

Одредбом члана 27. ст. 1. до 4. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон,

135/04, 61/07 и 5/09, у даљем тексту: Закон) прописано је да је основица пореза на пренос апсолутних права уговорена цена у тренутку настанка пореске обавезе, уколико није нижа од тржишне вредности.

Уколико надлежни порески орган оцени да је уговорена цена нижа од тржишне, има право да у року од 60 дана од дана пријема пореске пријаве поднете у складу са одредбом члана 36. став 1. Закона, односно од дана сазнања надлежног пореског органа за пренос, утврди пореску основицу у висини тржишне вредности.

Ако порески орган у року из става 2. тог члана не утврди пореску основицу у висини тржишне вредности, пореску основицу чини уговорена цена.

У случају из члана 23. став 1. тач. 4) и 5) и став 2. Закона, пореску основицу чини тржишна вредност права која се преносе, односно дају у закуп, на дан настанка пореске обавезе, коју утврђује надлежни порески орган.

Сагласно одредби члана 54. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... и 20/09, у даљем тексту: ЗППА), утврђивање пореза на пренос апсолутних права је делатност Пореске управе која се састоји у издавању управних аката, односно у предузимању законом прописаних радњи, којима се установљава постојање појединачне пореске обавезе и одређује порески обвезник, пореска основица и износ пореске обавезе.

Дакле, у надлежности је пореског органа да у поступку утврђивања пореза утврди пореску основицу.

8. Да ли се плаћа порез на пренос апсолутних права по основу размене непокретности (стана) у случају када је основ преноса настао и пренос извршен 2003. године, а „из незнања и немара је

пропуштена формалност оверавања пореског ослобођења пред надлежним пореским органом“?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01563/2009-04 од 6.7.2009. год.)

Одредбом члана 23. став 1. тачка 1), а у вези са чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07 и 5/09, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права се плаћа код преноса права својине на непокретности уз накнаду.

Преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а став 1. Закона).

Одредбом члана 29. ст. 1. и 8. Закона прописано је да пореска обавеза настаје даном закључења уговора о преносу апсолутног права. Ако уговор о преносу апсолутног права или одлука суда, односно решење надлежног управног органа нису пријављени или су пријављени неблаговремено, сматраће се да је пореска обавеза настала даном сазнања надлежног органа за пренос.

Према одредбама члана 28. Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 61/07), који је ступио на снагу 8. јула 2007. године, порез на наслеђе и поклон, односно порез на пренос апсолутних права за чије утврђивање је поступак започет по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона, утврдиће се применом закона који је био на снази у време настанка пореске обавезе. Порез на наслеђе и поклон, односно порез на пренос апсолутних права за чије утврђивање пореска обавеза настане даном сазнања надлежног пореског органа у смислу члана 17. став 5. и члана 29. став 6. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02,

80/02–др. закон и 135/04), након ступања на снагу тог закона, утврдиће се применом одредаба тог закона.

Према томе, ако је поступак утврђивања пореза на пренос апсолутних права у конкретном случају започет од 8. јула 2007. године, пореска обавеза утврдиће се применом Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07 и 5/09). Имајући у виду да се, према одредби члана 28. тог закона, код размене права из чл. 23, 24. и 24а Закона пореска обавеза утврђује за свако право које је предмет размене, у складу са одредбом члана 27. Закона, да је (сагласно одредби члана 25. став 1. Закона) обвезник пореза на пренос апсолутних права продавац, односно преносилац права из чл. 23. и 24. Закона, у том случају је свако физичко лице – учесник у размени станова обвезник пореза на пренос апсолутних права за стан на којем преноси право својине по основу размене.

С обзиром да је пренос уз накнаду права својине на непокретности (па и стану) био предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права и на дан 25. децембра 2003. године – када је закључен предметни уговор (сагласно одредби члана 23. тачка 1) Закона о порезима на имовину – „Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02 и 80/02), да пореско ослобођење по основу размене станова између физичких лица није било, нити је сада прописано, на пренос права својине на непокретности по основу уговора о размени закљученог 25. децембра 2003. године не може се применити одредба члана 45. став 2. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01), према којој се не плаћа порез на пренос апсолутних права на непокретности по одредбама тог закона на који се, по прописима који су били у примени када је основ преноса настао и пренос извршен у складу са прописима, а до ступања на снагу тог закона, порез на пренос апсолутних права није плаћао.

На висину пореске обавезе која је настала даном сазнања надлежног пореског органа није од утицаја чињеница да је, у време када је уговор о размени закључен, а по ком основу пореска

обавеза није пријављена, основица пореза на пренос апсолутних права код размене права на непокретности на територији Републике Србије за друго истородно апсолутно право на непокретности на тој територији, била уређена као разлика тржишних вредности права која се размењују.

Утврђивање пореза на пренос апсолутних права је, сагласно одредби члана 54. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... и 20/09, у даљем тексту: ЗПППА), делатност је Пореске управе која се састоји у издавању управних аката, односно у предузимању законом прописаних радњи, којима се установљава постојање појединачне пореске обавезе и одређује порески обвезник, пореска основица и износ пореске обавезе.

Дакле, у надлежности је пореског органа да у сваком конкретном случају, по спроведеном поступку, решењем утврди да ли постоји пореска обавеза на пренос апсолутних права и ако постоји – да одреди пореског обвезника, пореску основицу и износ пореске обавезе.

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Шта се сматра основицом за обрачун пореза и доприноса на зараду за лица – запослене који су упућени на рад у иностранство од стране домаћег послодавца

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-100/2009-04 од 10.7.2009. год.)

Према одредби члана 17. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09 и 44/09, у даљем тексту: Закон), за физичка лица – резиденте Републике који су упућени у иностранство ради обављања послова за правна лица – резиденте Републике, основицу пореза на зараде чини износ зараде који би, у складу са законом, општим актом и уговором о раду остварили у Републици на истим или сличним пословима.

Под зарадом се сматра зарада која се остварује по основу радног односа, дефинисана законом којим се уређују радни односи и друга примања запосленог, сагласно члану 13. Закона. Такође, зарадом се сматрају и примања у облику бонова, новчаних потврда, акција, осим акција стечених у поступку својинске трансформације, или робе, чињењем или пружањем погодности, опраштањем дуга, као и покривањем расхода обвезника новчаном надокнадом или непосредним плаћањем, сагласно члану 14. Закона.

У погледу основице за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање, одредбом члана 14. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06 и 5/09, у даљем тексту: Закон о доприносима) прописано је да за упућене раднике, ако нису обавезно осигурани по прописима државе у коју су упућени или ако међународним уговором није друкчије одређено, као и за послодавце, основицу доприноса представља износ зараде коју би, у складу са законом, општим актом и уговором о раду, остварили у Републици на истим или сличним пословима, с тим да тако утврђена основица доприноса не може бити нижа од двоструке најниже месечне основице доприноса из члана 37. тог закона.

Сагласно наведеним законским одредбама, под појмом „износ зараде“ као пореске основице из члана 17. Закона подразумева се зарада која се остварује по основу радног односа, дефинисана законом којим се уређују радни односи и друга примања запосленог (резидента Републике који је упућен на рад у иностранство ради обављања послова за правно лице – резидента Републике, која се оствари од правног лица – послодавца). Сходно томе, како је према Закону основица пореза на зараду коју остваре упућени радници изједначена са основицом пореза на зараду коју би остварили у Републици на истим или сличним пословима, зарадом се сматрају примања запосленог сагласно одредбама чл. 13. до 14б Закона, а која, у смислу Закона, имају порески третман зараде.

Под појмом „износ зараде“ као основице доприноса за обавезно социјално осигурање из члана 14. Закона о доприносима подразумева се зарада коју би, у складу са законом, општим актом и уговором о раду, остварили у Републици на истим или сличним пословима.

У вези са наведеним, Министарство финансија напомиње да уколико је сагласно уговору о избегавању двоструког опорезивања, односно националном законодавству стране државе у коју је радник упућен на рад, порез плаћен у тој другој држави, порески

обвезник – резидент Републике има право на примену института пореског кредита у висини пореза на доходак грађана плаћеног у тој држави, с тим да порески кредит не може бити већи од износа који би се добио применом одредаба Закона на доходак остварен у другој држави (члан 12. Закона).

2. Порески третман прихода који својим научно-истраживачким радом на међународном пројекту, по основу уговорног односа са Организацијом Уједињених нација – Канцеларија за дроге и криминал (UNODC) и Европским центром за социјално старање и истраживање, оствари физичко лице резидент Републике Србије

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-01-1571/2009-04 од 10.7.2009. год.)

Према наводима из захтева за мишљење, физичко лице резидент Републике Србије на основу уговора закљученог са Организацијом Уједињених нација – Канцеларија за дроге и криминал (UNODC) и Европским центром за социјално старање и истраживање, са седиштем у Бечу, ангажовано је као научни истраживач да учествује у међународном пројекту „Друга студија у више градова о илегално конзумираним дрогама, квантитативна и финансијска анализа понашања“. Како се наводи, у предметном случају студија обухвата истраживачки рад из области болести зависности, који (рад) у својству научног истраживача обавља физичко лице (резидент Републике Србије) које је у сталном радном односу код домаћег послодавца (Специјална болница за болести зависности у Београду), а сам рад ће се обавити на територији Републике Србије с обзиром да ће се истраживање спроводити на подручју града Београда.

Опорезивање физичких лица у Републици Србији уређено је Законом о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09 и 44/09, у даљем тексту: Закон).

Порез на доходак грађана плаћају физичка лица на приходе из свих извора, сем оних који су посебно изузети од опорезивања, односно који су ослобођени од плаћања пореза тим законом, сагласно одредбама чл. 1. и 2. Закона.

Обвезник пореза на доходак грађана је физичко лице – резидент Републике Србије за приход остварен на територији Републике Србије и у другој држави, као и нерезидент Републике за доходак остварен на територији Републике, сагласно одредбама чл. 7. и 8. Закона.

Приходи које својим радом остваре физичка лица као научни истраживачи ангажовани на научно-истраживачком пројекту, са аспекта пореза на доходак грађана предмет су опорезивања порезом на приходе од ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине, сагласно одредбама чл. 52. до 60. Закона.

На приходе од ауторских и сродних права и права индустријске својине порез се плаћа по стопи од 20% која се примењује на основицу коју чини опорезиви приход као бруто приход умањен за прописане нормиране трошкове који се за научна и стручна дела признају у висини од 43% од бруто прихода.

Обвезник пореза на приходе од ауторских и сродних права и права индустријске својине је физичко лице које као аутор, носилац сродних права, односно власник права индустријске својине остварује накнаду по основу ауторског и сродног права, односно права индустријске својине (члан 54. став 1. Закона).

Обвезник који остварује зараде и друге приходе у или из друге државе, сагласно члану 107. Закона, дужан је да сам обрачуна и уплати порез по одбитку по одредбама Закона, ако порез не обрачуна и не уплати исплатилац прихода, као и ако приход оствари од лица које није обвезник обрачунавања и плаћања пореза по одбитку. Обвезник је дужан да достави пореску пријаву на Обрасцу ПП ОПО – Пореска пријава о обрачунатом и плаћеном порезу по одбитку и припадајућим доприносима на зараду/другу врсту прихода од стране физичког лица као пореског обвезника,

пореском органу надлежном према месту пребивалишта, односно боравишта најкасније у року од 15 дана од дана када је примио зараду или други приход, сагласно члану 107. Закона.

У погледу обавезе обрачунавања и плаћања доприноса, сагласно члану 12. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06 и 5/09), кад осигураник остварује приходе по више различитих основа (радни однос, самостална делатност, уговори и др.), допринос за обавезно пензијско и инвалидско осигурање обрачунава се и плаћа по свим тим основима, до износа највише годишње основице доприноса, у складу са тим законом.

3. Обавеза плаћања пореза на доходак грађана на капитални добитак по основу продаје непокретности која је стечена наслеђем

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-80/2009-04 од 10.7.2009. год.)

Законом о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 31/09, у даљем тексту: Закон о изменама и допунама), који је ступио на снагу 8. маја 2009. године, измењен је члан 72а Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09 и 44/09) тако што је у ставу 1. брисана тачка 1) којом је било прописано пореско изузимање од пореза на капитални добитак остварен по основу преноса права, удела или хартија од вредности који су стечени наслеђем, у случају њихове продаје, односно преноса трећем лицу уз накнаду од стране лица које их је стекло путем наслеђа (од наследника).

Сагласно томе, код преноса права, удела или хартија од вредности стечених наслеђем, капитални добитак није предмет утврђивања и опорезивања ако је приход по том основу (пренос извршен уз накнаду) остварен пре ступања на снагу Закона о изменама и допунама (пре 8. маја 2009. године).

Како се наводи у предметном случају, извршен је промет (продаја) непокретности стечене наслеђем и закључен је уговор о купопродаји непокретности који је дана 30. априла 2009. године оверен у надлежном суду. Пореска пријава поднета је надлежном пореском органу у законом прописаном року од 15 дана од дана остваривања прихода (члан 95. став 1. Закона), конкретно, поднета је 8. маја 2009. године.

Сагласно наведеном, на приход физичког лица који представља капитални добитак остварен по основу преноса уз накнаду непокретности која је стечена наслеђем, а који пренос је извршен пре 8. маја 2009. године (уговор о купопродаји непокретности закључен и оверен у суду пре 8. маја 2009. године) и исплаћена купопродајна цена (остварен приход) у наведеном периоду, Министарство финансија сматра да се у том случају капитални добитак не утврђује и не опорезује на остварени приход по том основу.

Поред тога, Министарство указује да, сагласно начелу фактицитета, Пореска управа у сваком конкретном случају утврђује све чињенице које су од значаја за одређење пореског третмана прихода.

4. Могућност повраћаја плаћеног пореза на доходак грађана на камату на девизне депозите физичких лица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-950/2009-04 од 10.7.2009. год.)

Законом о привременом изузимању од опорезивања порезом на доходак грађана одређених врста прихода („Сл. гласник РС“, бр. 5/09, у даљем тексту: Закон), који је ступио на снагу 30. јануара 2009. године, уређено је привремено изузимање од опорезивања порезом на доходак грађана одређених врста прихода физичких лица, поред осталог, прихода од капитала по основу

камате на девизне штедне и друге депозите грађана, чије је опорезивање као врсте прихода физичких лица прописано Законом о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06 и 65/06–исправка).

Одредбом члана 2. Закона прописано је да се не утврђује и не плаћа порез на приход од капитала по основу камате на девизне штедне и друге депозите грађана, која је остварена од дана ступања на снагу овог закона до 31. децембра 2009. године.

Имајући у виду да је Закон ступио на снагу 30. јануара 2009. године, приход који физичко лице оствари по основу камате од конкретног девизног штедног или другог депозита, која је исплаћена или приписана у периоду од 30. јануара 2009. године (као дана ступања на снагу Закона) до 31. децембра 2009. године, независно од тога када је извршено депоновање средстава, изузет је од опорезивања порезом на доходак грађана на приходе од капитала.

Према томе, у конкретном случају, уколико је камата остварена 1. децембра 2008. године (како се види из потврде о обрачунатом и плаћеном порезу коју је издала банка), постоји обавеза плаћања пореза на приход од капитала по основу камате на девизни штедни улог, с обзиром да је камата исплаћена пре ступања на снагу Закона (тј. пре 30. јануара 2009. године).

Имајући у виду наводе из захтева и приложену потврду банке о обрачунатом и плаћеном порезу, произилази да је банка, на основу Уговора о новчаном депозиту са исплатом камате 1. децембра 2008. године, као исплатилац прихода по основу камате, утврдила, обрачунала и уплатила порез по одбитку у моменту исплате (1. децембра 2008. године) и стога Министарство финансија сматра да не постоји правни основ за повраћај тако обрачунатог и плаћеног пореза јер у моменту исплате камате порез је обрачунат сагласно одредбама Закона о порезу на доходак грађана које се односе на опорезивање прихода од капитала и које су важиле у том моменту, тј. пре ступања на снагу Закона којим је прописано привремено изузимање од опорезивања порезом на

доходак грађана прихода од капитала по основу камате на девизне штедне и друге депозите грађана.

5. Порески третман прихода које остваре физичка лица по основу ауторског дела у случају кад је исплатилац прихода правно лице које се бави куповином књига од самих аутора који су уједно и издавачи тих књига

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 413-00-01329/2008-04 од 8.7.2009. год.)

Према одредби члана 2. став 1. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09 и 44/09, у даљем тексту: Закон), порез на доходак грађана плаћа се на приходе из свих извора, сем оних који су посебно изузети овим законом.

Приходом од ауторског права сматра се накнада коју обвезник оствари по основу писаних дела (књижевна, стручна, публицистичка и друга дела, студије, рецензије и слично), сагласно одредби члана 52. став 1. тачка 1) Закона.

Обвезник пореза на приходе од ауторских и сродних права и права индустријске својине је физичко лице које као аутор, носилац сродних права, односно власник права индустријске својине остварује накнаду по основу ауторског и сродног права, односно права индустријске својине (члан 54. став 1. Закона).

Стопа пореза на приходе од ауторских и сродних права и права индустријске својине износи 20% (члан 58. Закона).

У случају када физичко лице које је аутор књиге самостално издаје сопствену књигу сагласно одредбама закона који уређује издавање публикација, с тим да издавање публикација не обавља као трајну, регистровану делатност, већ то чини *ad hoc* за потребе издавања сопствене књиге у конкретном случају, Министарство

финансија сматра да приход који оствари од продаје сопствене књиге – а који у себи садржи накнаду за ауторско дело и трошкове издавања сопствене књиге (нпр. папир, штампање, трошкови корицења и др.) представља приход физичког лица који подлеже обавези плаћања пореза на приходе од ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине, сагласно одредбама чл. 52–60. Закона.

Пореску основу на коју се обрачунава и плаћа порез на приходе од ауторских и сродних права и права индустријске својине чини опорезиви приход као разлика између бруто прихода и трошкова које је обвезник имао при остваривању и очувању прихода, осим ако законом није друкчије прописано (члан 55. Закона). Пореском обвезнику – аутору, односно носиоцу сродног права признају се нормирани трошкови у висини која је опредељена према врсти дела, сагласно одредби члана 56. Закона, што у конкретном случају значи да се признају нормирани трошкови у висини од 43% од бруто прихода. Обвезнику, на његов захтев, уместо нормираних признаће се стварни трошкови које је имао при остваривању и очувању прихода, ако за то поднесе доказе (члан 57. став 2. Закона).

Порез на приходе од ауторских и сродних права и права индустријске својине, ако је исплатилац прихода правно лице или предузетник, обрачунава се и плаћа по одбитку, сагласно одредбама чл. 99. и 101. Закона.

На приходе по наведеном основу плаћају се доприноси за обавезно социјално осигурање сагласно одредбама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/05 и 5/09).

У вези питања које се односи на правну природу уговорног односа између заинтересованих страна којим се регулишу међусобни правни односи, Министарство финансија указује да са

становишта опорезивања прихода физичких лица није од значаја начин на који су стране уредиле свој правни однос већ је од значаја економска суштина чињеница које су битне за одређење пореског третмана одређене врсте прихода.

6. Право на умањење прихода од дивиденде за износ годишње рате продајне цене по основу куповине друштвеног и државног капитала, односно имовине јавном аукцијом

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-2214/2008-04 од 8.7.2009. год.)

Законом о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09 и 44/09, у даљем тексту: Закон) уређено је опорезивање дохотка физичких лица. Порез на доходак грађана плаћају, у складу са одредбама овог закона, физичка лица која остварују доходак.

Одредбом члана 61а Закона прописано је да се приход од дивиденде умањује, пре утврђивања пореске основице, за износ годишње рате продајне цене по основу куповине друштвеног и државног капитала, односно имовине јавном аукцијом, у смислу прописа којима се уређују услови и поступак промене власништва друштвеног, односно државног капитала, уплаћене пре исплате дивиденде, а највише до износа исплаћене дивиденде.

Како се наводи у конкретном случају, физичко лице, купац капитала, односно имовине (уступилац), који иначе продајну цену по основу куповине капитала плаћа у годишњим ратама, уступа купљени друштвени капитал правном лицу (пријемник) на основу уговора о уступању уговора о продаји капитала под условима прописаним Законом о приватизацији („Сл. гласник РС“, бр. 38/01 ... 123/07) и законом којим се уређују облигациони односи, а по претходно прибављеној сагласности Агенције за приватизацију,

која даје сагласност да том трансакцијом правно лице (пријемник) заузима место првог купца капитала и наставља да плаћа преостале рате у роковима како је то уговорено са првим купцем капитала тј. физичким лицем. Даље се наводи да правно лице (пријемник) плаћа физичком лицу (уступиоцу) износ у висини прве годишње рате коју је физичко лице платило по основу продајне цене, а преостали део продајне цене правно лице (пријемник) би наставило да плаћа у ратама Агенцији за приватизацију.

Према томе, имајући у виду наведено и одредбе закона којим се уређује опорезивање прихода физичких лица, право на умањење прихода од дивиденде, према члану 61а Закона, може да оствари само физичко лице уколико су испуњени услови из тог члана, тј. уколико је износ годишње рате продајне цене по основу куповине друштвеног и државног капитала уплаћен пре исплате дивиденде у тој години, приход од дивиденде може се умањити за износ плаћене рате продајне цене, а највише до износа исплаћене дивиденде.

7. Обавеза подношења документације у случају када предузетник, који порез плаћа на паушално утврђен приход, ради плаћања трошкова подиже новчана средства са текућег рачуна

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-166/2008-04 од 19.6.2009. год.)

Одредбом члана 51. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09 и 44/09, у даљем тексту: Закон) прописано је да предузетник, независно од начина на који се опорезује, дужан је да сва плаћања врши преко текућег рачуна код банке и да води средства на том рачуну, укључујући и уплату примљеног готовог новца, у складу са законом којим се утврђује платни промет.

Чланом 3. став 1. Закона о платном промету („Сл. лист СРЈ“, бр. 3/02 и 5/03, „Сл. гласник РС“, бр. 43/04 и 62/06) прописано је да су правна и физичка лица која обављају делатност дужна да за плаћање у динарима отворе текући рачун у банци, да воде средства на том рачуну и врше плаћања преко тог рачуна, у складу са овим законом и уговором о отварању и вођењу тог рачуна закљученим са банком. Сагласно одредби става 7. тог члана закона Народна банка Србије прописује услове и начин плаћања у готовом новцу у динарима за правна лица и за физичка лица која обављају делатност.

Одлуком о условима и начину плаћања у готовом новцу у динарима за правна лица и за физичка лица која обављају делатност („Сл. гласник РС“, бр. 57/04, 114/05, 45/07 и 12/08, у даљем тексту: Одлука) регулисани су како услови и начин плаћања у готовом новцу, тако и подизање готовине са рачуна правних и физичких лица која обављају делатност. Тачком 1. став 1. наведене Одлуке прописано је да правна и физичка лица која обављају делатност могу, без ограничења, плаћати готовим новцем, односно вршити исплате у готовом новцу у динарима са свог текућег рачуна. Наведена плаћања, сагласно ставу 2. тачка 1. Одлуке, врше се на основу оригиналне документације, из које се могу утврдити износ, основ и намена тог плаћања (решење, уговор, рачун и др.), а која се банци обавезно подноси на увид и оверу (датум пријема, печат и потпис). Изузетно од тога, плаћање односно исплате до износа од 100.000 динара дневно вршиће се без подношења на увид документације из става 2. наведене тачке Одлуке (став 3. тачка 1. Одлуке).

Такође, Министарство финансија указује да према ставу 5. тачке 1. Одлуке документацију о извршеним исплатама у готовом новцу правна лица и физичка лица која обављају делатност дужни су да чувају у роковима утврђеним законом ради пружања на увид надлежним органима.

8. Коришћење ослобођења од обавезе плаћања пореза на доходак грађана и доприноса за обавезно социјално осигурање за лица старија од 50 година

(Мишљење Министарства финансија, бр. 112-01-115/2009-04 од 16.6.2009. год.)

Одредбом члана 21д ст. 1. и 2. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09 и 44/09, у даљем тексту: Закон о порезу на доходак) прописано је да послодавац који запосли лице које је на дан закључивања уговора о раду старије од 45 година и које код Националне службе за запошљавање има статус корисника новчане накнаде за време незапослености или је код те службе пријављено као незапослено лице најмање шест месеци без прекида, ослобађа се обавезе плаћања обрачунатог и обустављеног пореза на зараде тог новозапосленог лица, у периоду од две године од дана заснивања радног односа запосленог.

У погледу остваривања права на ослобођење од обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање на терет средстава послодавца који запосли лице старије од 50 година, одредбом члана 45. ст. 1. и 3. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09 и 7/09, у даљем тексту: Закон о доприносима) прописани су исти услови за ослобођење од плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање као и код остваривања права на пореску олакшицу за категорију новозапослених лица старијих од 45 година.

Ако запосленом престане радни однос у току трајања олакшице, као и у наредном периоду од три године после истека олакшице, послодавац губи право на олакшицу и дужан је да плати порез и доприносе које би иначе платио да није користио олакшицу, с тим да, изузетно, послодавац наставља да користи олакшицу за преостало време коришћења олакшице, уколико запосленом престане радни однос отказом уговора о раду од стране запосленог, а послодавац уместо њега у року од највише 15

дана од дана престанка радног односа запосли друго лице старије од 50 година које испуњава услове из члана 21д став 1. Закона о порезу на доходак и члана 45. став 1. Закона о доприносима (члан 21д ст. 3. и 5. Закона о порезу на доходак и члан 45. ст. 4. и 5. Закона о доприносима).

Имајући у виду наведене законске одредбе, као и наводе из дописа да послодавац – правно лице, које је користило олакшицу код плаћања пореза на доходак грађана и доприноса за обавезно социјално осигурање по основу запослења лица старијих од 50 година, због промене услова пословања намерава да престане да обавља једну од регистрованих делатности (конкретно, производњу предмета од трикотаже), а на којим пословима су радила новозапослена лица за која је користио олакшицу, а да послодавац није престао да обавља друге регистроване делатности (тј. није дошло до престанка рада послодавца већ је само престао да обавља једну од делатности – производњу предмета од трикотаже), Министарство финансија је мишљења да у случају отказа уговора о раду од стране запослених послодавац није у обавези да плати порезе и доприносе које би иначе платио да није користио олакшицу, ако уместо тих лица запосли друга лица која припадају категорији лица за која остварује право на олакшицу (у конкретном случају, лица старија од 50 година), а која испуњавају услове из члана 21д став 1. Закона о порезу на доходак и члана 45. став 1. Закона о доприносима. Министарство финансија указује да није потребно да та лица имају исте стручне квалификације као и запослени којима је престао радни однос, а за које је послодавац користио олакшицу код плаћања пореза и доприноса.

Поред тога, Министарство указује да се промена макроекономских услова пословања и околности које су од значаја за профитабилно пословање не може сматрати разлогом из члана 21д став 4. Закона о порезу и члана 45. став 6. Закона о доприносима, кад у случају престанка радног односа запосленог послодавац није дужан да плати порез и доприносе које би иначе платио да није користио ослобођење.

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Да ли је лице које је у току године „купило на лизинг“ регистровано моторно возило пре истека важења регистрације, обавезно да због те промене плати порез на употребу моторних возила, иако се због те промене не врши продужење регистрације?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01666/2009-04 од 22.7.2009. год.)

Према одредби члана 2. став 1. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... и 31/09, у даљем тексту: Закон), порез на употребу моторних возила плаћа се код регистрације, продужења регистрације и замене регистарских таблица моторних возила, који се врше у складу са прописима којима се уређује регистрација моторних и прикључних возила, и то: путничких аутомобила, комби возила и мотоцикала.

Дакле, да би се порез на употребу моторних возила наплатио, потребно је да постоји предмет опорезивања тим пореским обликом тј. да се врши регистрација, односно продужење

регистрације, односно замена регистарских таблица, моторног возила: путничког аутомобила, комби возила, односно мотоцикла, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Одредбом члана 5а став 2. Закона уређено је да лице које је у току године стекло право својине на регистрованом моторном возилу, код чије регистрације је порез на употребу моторних возила плаћен у прописаном износу, није у обавези да због те промене плати прописани порез, осим ако се због тога мора извршити нова регистрација, односно продужење регистрације, односно замена регистарских таблица моторних возила, у складу са прописима којима се уређује регистрација моторних и прикључних возила.

Имајући у виду одредбу члана 2. тачка 2) Закона о финансијском лизингу („Сл. гласник РС“, бр. 55/03 и 61/05), према којој је посао финансијског лизинга – посао у коме давалац лизинга са примаоцем лизинга закључују уговор о финансијском лизингу, којим се обавезује да на примаоца лизинга пренесе овлашћење држања и коришћења предмета лизинга на уговорено време, а прималац лизинга се обавезује да му за то плаћа уговорену накнаду у уговореним ратама (у даљем тексту: уговор о лизингу), да се према одредби члана 42. став 2. тог закона уговором о лизингу може предвидети право примаоца лизинга да, по протеклу рока на који је уговор закључен, откупи предмет лизинга по цени која је уговором одређена или да продужи уговор о лизингу (право опције), Министарство финансија сматра да се порез на употребу моторних возила за путнички аутомобил, односно комби возило, односно мотоцикл, плаћа кад постоји предмет опорезивања тим пореским обликом тј. кад се врши регистрација, односно продужење регистрације, односно замена регистарских таблица тог моторног возила, у складу са прописима којима се уређује регистрација моторних

и прикључних возила, осим у случајевима за које је законом предвиђено право на пореско ослобођење.

С тим у вези, порез на употребу моторних возила се не плаћа код стицања овлашћења држања и коришћења регистрованог моторног возила (као предмета лизинга) пре истека важења његове регистрације, код које је порез на употребу моторних возила плаћен у прописаном износу, осим ако се због тог преноса овлашћења држања и коришћења возила мора извршити његова регистрација, односно продужење регистрације, односно замена његових регистарских таблица, у складу са прописима којима се уређује регистрација моторних и прикључних возила.

Такође, ако примаоц лизинга, по протеку рока на који је уговор о лизингу закључен, откупи регистровано моторно возило које је предмет лизинга пре истека рока важења његове регистрације, код које је порез на употребу моторних возила плаћен у прописаном износу, порез на употребу мобилних возила се не плаћа код стицања права својине на том возилу, осим ако се због тог преноса права својине на возилу мора извршити његова регистрација, односно продужење регистрације, односно замена његових регистарских таблица, у складу са прописима којима се уређује регистрација моторних и прикључних возила.

2. Порез на употребу мобилног телефона

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1536/2009-04 од 21.7.2009. год.)

1. Одредбом члана 7а Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... 31/09) прописано је да је обвезник пореза на употребу мобилног теле-

фона физичко и правно лице – корисник услуга мобилне телефоније

Према одредби члана 10. ст. 1. и 2. Закона, порез на употребу мобилног телефона из члана 7. тачка 2) Закона обрачунава и наплаћује давалац услуга мобилне телефоније, а порез из члана 7. тачка 3) Закона, у име и за рачун даваоца услуга мобилне телефоније – лице код којег се врши уплата за будуће коришћење услуга мобилне телефоније. Давалац услуга мобилне телефоније, до 15. дана у месецу, уплаћује порез на употребу мобилног телефона из члана 7. Закона, наплаћен у претходном месецу, на прописани уплатни рачун јавних прихода.

Према томе, лице које наплати будуће коришћење услуга мобилне телефоније у име и за рачун даваоца услуга мобилне телефоније дужно је да од пореског обвезника наплати и припадајући порез на употребу мобилног телефона по том основу.

Давалац услуга мобилне телефоније до 15. дана у месецу уплаћује на прописани уплатни рачун јавних прихода порез на употребу мобилног телефона наплаћен у претходном месецу од корисника услуга – пореског обвезника, независно од тога да ли је од корисника услуга мобилне телефоније – пореског обвезника порез на употребу мобилног телефона наплатио давалац услуга мобилне телефоније или (у име и за рачун даваоца услуга мобилне телефоније) лице код којег се врши уплата за будуће коришћење услуга мобилне телефоније.

Министарство финансија напомиње да је одредбом члана 28. став 8. Закона прописана новчана казна у износу од 10.000 до 500.000 динара за прекршај даваоца услуга мобилне телефоне, односно лица код којег се врши уплата за будуће коришћење услуга мобилне телефоније из члана 7. тачка 3) Закона које не поступи по одредбама чл. 9. и 10. Закона.

2. Према одредби члана 7. Закона, порез на употребу мобилног телефона плаћа се за време трајања претплатничког односа за услуге мобилне телефоније – „постпејд“ корисници (члан 7. тачка 2) Закона) и уплатом за будуће коришћење услуга мобилне телефоније – „припејд“ корисници (члан 7. тачка 3) Закона).

С тим у вези, СИМ картица (као ознака-број преко кога ће физичко или правно лице користити услуге мобилне телефоније) није предмет опорезивања порезом на употребу мобилног телефона.

Уколико се куповином СИМ картице стиче и право коришћења услуга мобилне телефоније (тзв. „кредит“), на те услуге се од 1. јуна 2009. године порез на употребу мобилног телефона плаћа.

**3. а) Да ли су даваоци услуга мобилне телефоније у обавези да воде посебне евиденције о наплаћеним услугама мобилне телефоније?
б) Да ли се плаћа порез на употребу мобилног телефона по основу СИМ и СКРЕЧ картица?**

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1244/2009-04 од 13.7.2009. год.)

а) Законом о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... 31/09) није прописана обавеза даваоцима услуга мобилне телефоније да воде посебне евиденције о наплаћеним услугама мобилне телефоније.

Међутим, нема сметњи да давалац услуга мобилне телефоније води посебне евиденције како би, сагласно Закону о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“,

бр. 80/02 ... 20/09, у даљем тексту: Закон), за потребе пореске контроле пореском инспектору пружио потребне податке (о услугама мобилне телефоније и износу наплаћених накнада за њих, износу пореза на употребу мобилног телефона који је на те услуге обрачунат и наплаћен (у моменту наплате за услуге мобилне телефоније), износу пореза који је уплаћен на уплатни рачун јавних прихода, о наплаћеним услугама мобилне телефоније код којих је остварено право на пореско ослобођење у складу са чланом 12. Закона ...), што је наведено у мишљењима Министарства финансија бр. 413-00-1236/2009-04 од 19.5.2009. године (под тачком 4) и бр. 413-00-1338/2009-04 од 29.5.2009. године (под тачком 1).

б) По питању плаћања пореза на употребу мобилног телефона по основу СИМ и СКРЕЧ картица Министарство финансија је дало мишљење бр. 413-00-1244/2009-04 од 26.5.2009. године (под тачком 5. и 6) и бр. 413-00-1338/2009-04 од 29.5.2009. године (под тачком 3. и 4).

4. а) Плаћање пореза на употребу мобилног телефона у случају издавања авансног рачуна за „постпејд“ кориснике

б) Да ли се плаћа порез на употребу мобилног телефона када давалац услуга мобилне телефоније путем своје мреже, на захтев уговорне стране, испоручује својим корисницима разна обавештења/информације у виду СМС поруке при чему садржину информације креира друга уговорна страна?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1599/2009-04 од 6.7.2009. год.)

а) Према одредби члана 7. Закона, порез на употребу мобилног телефона плаћа се за време трајања претплатничког

односа за услуге мобилне телефоније – „постпејд“ корисници (члан 7. тачка 2) Закона) и уплатом за будуће коришћење услуга мобилне телефоније – „припејд“ корисници (члан 7. тачка 3) Закона).

Одредбом члана 9. Закона уређено је да се порез на употребу мобилног телефона из члана 7. тачка 2) Закона исказује кориснику услуга мобилне телефоније као посебна ставка у рачуну за извршене услуге мобилне телефоније, а плаћа у моменту плаћања рачуна.

Према томе, по мишљењу Министарства финансија, порез на употребу мобилног телефона „постпејд“ корисници плаћају у моменту плаћања рачуна, што значи и авансног рачуна ако се издаје за те услуге.

Министарство финансија напомиње да је, сагласно одредби члана 10. став 2. Закона, давалац услуга мобилне телефоније дужан да до 15. дана у месецу уплати порез на употребу мобилног телефона наплаћен у претходном месецу, на прописани уплатни рачун јавних прихода (што подразумева и порез на употребу мобилног телефона наплаћен уз авансни рачун, независно од тога када је том кориснику издат коначни рачун).

б) По питању да ли се плаћа порез на употребу мобилног телефона када давалац услуга мобилне телефоније путем своје мреже (СМС центра), на захтев друге уговорне стране, испоручује својим корисницима разна обавештења/информације у виду СМС поруке при чему садржину информације креира друга уговорна страна (на пример, банка креира обавештење о стању на текућем рачуну клијента и прослеђује кориснику путем СМС поруке), за шта, како се наводи, давалац услуга мобилне телефоније испоставља рачун другој уговорној страни којој пружа услугу,

одговор је дат у мишљењу Министарства финансија бр. 413-00-1338/2009-04 од 29.5.2009. године.

5. Могућност ослобађања од плаћања пореза на употребу моторних возила

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1448/2009-04 од 2.7.2009. год.)

Према одредби члана 5. став 1. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02, 43/04, 132/04, 112/05, 114/06, 118/07, 114/08 и 31/09), порез на употребу моторних возила не плаћају:

1) војни инвалиди, односно цивилни инвалиди рата, односно инвалиди рада, са 80 или више процената телесног оштећења;

2) војни инвалиди, односно цивилни инвалиди рата, односно инвалиди рада, код којих постоји телесно оштећење које има за последицу неспособност доњих екстремитета ногу од 60 или више процената;

3) здравствене установе за санитетска возила, за возила за превоз болесника на дијализи и за возила која служе за трансфузију крви.

Према томе, нема законског основа да обвезник пореза на употребу моторних возила оствари право на ослобођење од тог пореза, осим у случајевима који су прописани одредбом члана 5. став 1. Закона.

У том смислу, и поред разумевања за материјалну ситуацију и чињеницу да је, како се наводи, реч о последњој години важности саобраћајне дозволе, нема законског основа да се ост-

вари право на пореско ослобођење, осим ако је у питању категорија лица из члана 5. став 1. тач. 1) и 2) Закона.

6. Да ли је лице које је у току године стекло право својине на регистрованом моторном возилу, које је отуђено пре истека регистрације, обавезно да због те промене, при издавању нове саобраћајне дозволе на његово име, плати порез на употребу моторних возила?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-0214/2009-04 од 20.5.2009. год.)

Према одредби члана 2. став 1. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... и 31/09, у даљем тексту: Закон), порез на употребу моторних возила плаћа се код регистрације, продужења регистрације и замене регистарских таблица моторних возила, који се врше у складу са прописима којима се уређује регистрација моторних и прикључних возила, и то: путничких аутомобила, комби возила и мотоцикала.

Одредбом члана 5а став 2. Закона уређено је да лице које је у току године стекло право својине на регистрованом моторном возилу, код чије регистрације је порез на употребу моторних возила плаћен у прописаном износу, није у обавези да због те промене плати прописани порез, осим ако се због тога мора извршити нова регистрација, односно продужење регистрације, односно замена регистарских таблица моторних возила, у складу са прописима којима се уређује регистрација моторних и прикључних возила.

Дакле, да би се порез на употребу моторних возила наплатио, потребно је да постоји предмет опорезивања тим пореским обликом тј. да се врши регистрација, односно продужење

регистрације, односно замена регистарских таблица, моторног возила: путничког аутомобила, комби возила, односно мотоцикла, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

С тим у вези, порез на употребу моторних возила се не плаћа код стицања права својине на регистрованом моторном возилу (тј. на моторном возилу пре истека важења његове регистрације), код чије регистрације је порез на употребу моторних возила плаћен у прописаном износу, осим ако се због тог преноса права својине на возилу мора извршити његова нова регистрације, односно продужење регистрације, односно замена његових регистарских таблица, у складу са прописима којима се уређује регистрација моторних и прикључних возила.

ТАКСЕ

1. Да ли је применом одредбе члана 19. став 7. Закона о републичким административним таксама плаћања конзуларне таксе ослобођена овера потписа на документу којим физичко лице овлашћује једног од родитеља у Републици Србији да у његово име поднесе захтев за стипендију коју додељује Фонд за младе таленте?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-00065/2009-04 од 23.7.2009. год.)

Према одредби члана 2. ст. 1, 2. и 4. Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03, 51/03, 53/04, 42/05, 61/05, 101/05, 42/06, 47/07, 54/08, 5/09 и 54/09, у даљем тексту: Закон), за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код органа, плаћају се таксе по одредбама тог закона. Износи такси прописани су Тарифом. У Одељку Б Тарифе прописане су конзуларне таксе.

„Органи“ су институције, државни органи и организације, органи покрајинске аутономије и локалне самоуправе када врше поверене послове, као и предузећа, привредна друштва и друге организације којима је поверено вршење јавних овлашћења (члан 1. тач. 3) Закона).

„Конзуларне таксе“ су таксе које се плаћају за списе и радње дипломатско-конзуларних представништава Републике Србије (члан 1. тач. 5) Закона).

Према одредби члана 11. став 1. Закона, такса се плаћа у прописаном износу за захтев и за списе и радње које се у вези са тим захтевом доносе, односно врше, ако Законом није другачије прописано.

Тарифом републичких административних такси, Одељак Б – Конзуларне таксе, Тарифни број 1. прописана је такса за захтев, а Тарифним бројем 6. став 1. прописана је такса за оверу потписа физичког лица на исправи, осим уговора о промету непокретности.

Дакле, за захтев и за оверу потписа физичког лица на исправи код дипломатско-конзуларног представништва Републике Србије плаћа се конзуларна такса, осим у случајевима за које је Законом прописано право на таксено ослобођење.

Према одредби члана 19. став 1. тачка 7) Закона, не плаћа се такса за списе и радње у вези са предшколским и школским васпитањем и образовањем, образовањем студената, научним усавршавањем, односно преквалификацијом.

По мишљењу Министарства финансија, овера потписа на документу код дипломатско-конзуларног представништва Републике Србије, којим физичко лице овлашћује једног од родитеља у Републици Србији да у његово име поднесе захтев за стипендију коју додељује Фонд за младе таленте, нема карактер радње у вези са предшколским и школским васпитањем и образовањем, образовањем студената, стручним усавршавањем, односно преквалификацијом, већ радње којом физичко лице одређује свог пуномоћника. Стога нема основа да се за ту радњу оствари право на таксено ослобођење применом одредбе члана 19. став 1. тачка 7) Закона.

2. Да ли се плаћа републичка административна такса за пријаву за регистрацију (обрасци ПР-1, ПР-2 и ПР-3), пријаву за промену података (обрасци ППР-1 и ППР-2), пријаву за измену података у ПДВ регистру (образац ИЕПДВ), захтев за брисање из ПДВ регистра (образац ЗБПДВ) и захтев за отпис камате (образац ЗОК)?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-00053/2009-04 од 2.7.2009. год.)

1. Према одредби члана 2. став 1. Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03, 51/03–исправка, 53/04, 42/05, 61/05, 101/05–др. закон, 42/06, 47/07, 54/08 и 5/09, у даљем тексту: Закон), за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код органа, плаћају се таксе по одредбама тог закона.

Према Тарифи републичких административних такси, Одељак А, Тарифни број 1, за захтев се (ако Законом није друкчије прописано) плаћа такса у износу од 200 динара.

Према тачки 2) Напомене уз тај тарифни број, такса за захтев се не плаћа када је издавање списка, односно вршење радње по том захтеву ослобођено плаћања таксе у складу са Законом.

Одредбом члана 1а тачка 1) Закона уређено је да, у смислу Закона, „захтев” значи предлог, пријаву, молбу и други поднесак, укључујући и поднеске поднете на обрасцу, односно саопштење које се упућује органу, као и усмено обраћање органу, којим се покреће поступак код органа.

Одредбом члана 18. Закона уређено је ослобођење од плаћања таксе за органе, организације и институције Републике Србије; органе и организације аутономних покрајина, односно јединица локалне самоуправе; организације обавезног социјалног осигурања; установе основане од стране Републике Србије, аутономних покрајина, односно јединица локалне самоуправе; Цркве и верске заједнице, регистроване у складу са Законом о црк-

вама и верским заједницама; Црвени крст Србије; дипломатско-конзуларна представништва стране државе – под условом узајамности.

Дакле, органи, организације, институције и друга лица побројана у одредби члана 18. Закона не плаћају републичке административне таксе, независно од врсте списка и радњи које се по њиховом захтеву доносе, односно врше (што значи – ни за списе и радње у пореском поступку).

2. Такса се не плаћа за списе и радње у поступцима који се воде по службеној дужности (члан 19. став 1. тачка 1) Закона), за списе и радње у поступку за повраћај више или погрешно плаћених јавних прихода, као и за рефакцију, односно за рефундацију јавних прихода (члан 19. став 1. тачка 2) Закона), односно за пријаве и прилоге уз њих за утврђивање јавних прихода, списе и радње у поступку за утврђивање смањења катастарског прихода због елементарних непогода, билних болести, штеточина и других ванредних догађаја, као и списе и радње за остваривање законом прописаних пореских подстицаја и ослобођења код плаћања јавних прихода (члан 19. став 1. тачка 5) Закона).

Према одредби члана 26. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07 и 20/09, у даљем тексту: ЗПППА), у циљу идентификације пореских обвезника, Пореска управа додељује физичким лицима, предузетницима, правним лицима и сталним пословним јединицама нерезидентног правног лица ПИБ.

Порески обвезник је, у складу са ЗПППА, обавезан да у прописаном року поднесе пријаву за регистрацију Пореској управи и пријави све касније измене података у пријави (члан 25. тачка 1) ЗПППА).

Према одредби члана 5. став 1. Правилника о пореском идентификационом броју („Сл. гласник РС“, бр. 57/03 ... 32/09, у даљем тексту: Правилник о ПИБ), Централа Пореске управе

пореским обвезницима за чију регистрацију није надлежна Агенција за привредне регистре одређује и додељује ПИБ и врши регистрацију пореских обвезника на основу пријаве за регистрацију или по службеној дужности на Обрасцу – ПР-1 – Пријава за регистрацију правног лица и пословних јединица, Обрасцу – ПР-2 – Пријава за регистрацију предузетника и Обрасцу – ПР-3 – Пријава за регистрацију физичког лица нерезидента, који су одштампани уз тај правилник и чине његов саставни део.

Настале промене обвезник подноси на Обрасцу ППР-1 – Пријава за промену – допуну података о регистрацији правног лица и пословних јединица, Обрасцу ППР-2 – Пријава за промену – допуну података о регистрацији предузетника и Обрасцу ППР-3 – Пријава за промену – допуну података о регистрацији физичког лица нерезидента (члан 6. став 5. Правилника).

Према одредби члана 3. став 2. Правилника о додели пореског идентификационог броја правним лицима, предузетницима и другим субјектима за чију је регистрацију надлежна Агенција за привредне регистре („Сл. гласник РС“, бр. 32/09), пријава за субјекте за чију регистрацију је надлежна Агенција подноси се на обрасцима ЈРППС-1 и ЈРППС-2, који су одштампани уз тај правилник и чине његов саставни део.

Ако порески обвезник не поднесе пријаву за регистрацију, Пореска управа ће по службеној дужности доделити ПИБ, на основу расположивих података, односно фактичких околности (члан 28. став 10. ЗПППА).

Према одредби члана 28. став 9. ЗПППА, по извршеној регистрацији, Пореска управа издаје пореском обвезнику доказ о извршеној регистрацији.

С тим у вези, Министарство финансија сматра да се за потврду о додељеном ПИБ-у и извршеној регистрацији који Пореска управа издаје пореском обвезнику по извршеној регистрацији на Обрасцу РЕГ – Потврда о извршеној регистрацији, републичка административна такса не плаћа. Наиме, реч је о спису

који орган издаје по службеној дужности, а не по захтеву пореског обвезника.

С обзиром на то да се такса за захтев не плаћа када је издавање списка (у конкретном случају потврде о додељеном ПИБ-у) ослобођено плаћања таксе, Министарство сматра да се за пријаву за регистрацију, као ни за пријаву за промену података о регистрацији републичка административна такса не плаћа, независно од:

– обрасца на коме се, у складу са прописима, та пријава подноси (ПР-1, ПР-2, ПР-3, ППР-1, ППР-2, ЈРПРС-1, ЈРПРС-2) и

– да ли је за регистрацију надлежна Пореска управа или Агенција за привредне регистре, у складу са прописима.

Међутим, ако порески обвезник, након што му је додељен ПИБ и (у складу са одредбом члана 28. став 9. ЗПППА) издата му потврда на Обрасцу РЕГ, поднесе захтев Пореској управи за издавање „нове“ потврде о већ извршеној регистрацији (тзв. дупликата), по мишљењу Министарства финансија се у том случају плаћа републичка административна такса у збирном износу за захтев (по Тарифном броју 1. Одељка А Тарифе) и за потврду (по Тарифном броју 11. Одељка А Тарифе).

3. Према одредбама члана 38. ст. 1. до 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон о ПДВ), обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 4.000.000 динара дужан је да, најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве, поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу. Евиденциону пријаву подноси и обвезник који при отпочињању обављања делатности процени да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 4.000.000 динара, у року из става 1. тог члана. Надлежни порески орган обвезнику издаје потврду о извршеном евидентирању за ПДВ.

Према одредби члана 39. Закона о ПДВ, на захтев обвезника из члана 33. став 3. и члана 34. став 5. Закона о ПДВ за престанак

обавезе плаћања ПДВ, надлежни порески орган спроводи поступак и издаје потврду о брисању из евиденције за ПДВ. Надлежни порески орган, по службеној дужности, а по спроведеном поступку, извршиће брисање обвезника из евиденције за ПДВ ако је обвезник остварио укупан промет у претходној календарској години у износу мањем од 2.000.000 динара, о чему издаје потврду из става 1. тог члана.

Захтев за брисање из евиденције обвезника ПДВ подноси и обвезник који престане са обављањем делатности, а надлежни порески орган спроводи поступак и издаје потврду о брисању из евиденције за ПДВ (члан 40. ст. 1. и 2. Закона о ПДВ).

Према томе, по мишљењу Министарства финансија, за потврду о извршеном евидентирању за ПДВ коју обвезнику издаје надлежни порески орган (на основу одредбе члана 38. став 3. Закона о ПДВ) на Обрасцу ПЕПДВ, као и за потврду о брисању из евиденције за ПДВ на Обрасцу ПБПДВ, републичка административна такса се не плаћа.

С обзиром да се републичка административна такса за захтев не плаћа када је издавање списка по том захтеву ослобођено плаћања таксе, за пријаву за евидентирање обвезника пореза на додату вредност коју, у складу са одредбом члана 38. ст. 1. и 2. Закона о ПДВ и Правилником о облику и садржини пријаве за евидентирање обвезника ПДВ, поступку евидентирања и брисања из евиденције и о облику и садржини пореске пријаве ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 94/04 ... 120/08), обвезници подnose на Обрасцу ЕППДВ, као и за захтев за брисање из евиденције обвезника ПДВ на обрасцу ЗБПДВ, републичка административна такса се не плаћа.

Међутим, ако порески обвезник, након што му је издата потврда о евидентирању за ПДВ на обрасцу ПЕПДВ, односно потврда о брисању из евиденције обвезника ПДВ на обрасцу ПБПДВ, поднесе захтев Пореској управи за издавање „нове“ потврде (тзв. дупликата), по мишљењу Министарства финансија се у том случају плаћа републичка административна такса у

збирном износу за захтев (по Тарифном броју 1. Одељка А Тарифе) и за потврду (по Тарифном броју 11. Одељак А Тарифе).

4. С обзиром на то да се, према одредби члана 19. став 1. тачка 5) Закона, републичка административна такса не плаћа, између осталог, за списе и радње за остваривање законом прописаних пореских подстицаја и ослобођења код плаћања јавних прихода, а имајући у виду да су Законом о отпису камате на доспеле обавезе по основу одређених пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 102/08) уређени услови, обим и поступак отписа обрачунате а неплаћене камате на обавезе које су доспеле за плаћање до 31. децембра 2007. године по основу јавних прихода побројаних у члану 1. тог закона, као посебна врста подстицаја обвезницима да измире пореске дугове из ранијих периода, Министарство финансија сматра да се применом одредбе члана 19. став 1. тачка 5) Закона не плаћа републичка административна такса ни за захтев за отпис камате (на обрасцу ЗОК), ни за решење које надлежни порески орган по том захтеву доноси.

ЦАРИНЕ

1. Захтев за повраћај царинског дуга уплаћеног по основу царињења возила марке Volkswagen Golf 1.6 са црногорским регистарским ознакама

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00245/2009-17 од 16.7.2009. год.)

Одредбом члана 234. Царинског закона („Сл. гласник РС“ бр. 73/03, 61/05, 85/05– др. закон и 62/06– др. закон) прописано да се повраћај наплаћеног царинског дуга врши до износа за који се утврди да: није требало да буде плаћен у време када је плаћен; да према подацима унетим у декларацију или додатну исправу употребљену за обрачун царинског дуга, царински дуг не одговара стварном стању робе, односно да је царински дуг плаћен у вишем износу него што је требало; је царински дуг плаћен више пута.

Најпре, Министарство финансија указује да се моторна возила са црногорским регистарским таблицама, са аспекта Царинског закона, посматрају као страна моторна возила и да царински органи Републике Србије приликом увоза истих спроводе одговарајући царински поступак.

Осим тога, Министарство напомиње да се и у периоду постојања државне заједнице Србија и Црна Гора на робу страног порекла која је увезена на царинско подручје једне државе чланице

плаћала царина и у другој држави чланици ако је роба накнадно увезена на њену територију.

Имајући у виду све претходно наведено, као и чињеницу да су и у периоду постојања државне заједница Србија и Црна Гора постојала *de facto* два царинска подручја, а проглашењем независности Републике Црне Горе и *de facto* и *de iure* настала су два одвојена царинска подручја, то, по мишљењу Министарства финансија, не постоји правни основ да се изврши повраћај уплаћеног износа царинског дуга будући да није испуњен ни један од претходно наведених услова из члана 234. Царинског закона. Према томе, мишљење овог министарства је да се у конкретном предмету ни у ком случају не ради о дуплом царинењу предметног возила у истој држави, нити о плаћању износа царинског дуга више пута истој држави, како се наводи у допису, из ког разлога не постоји ни правни основ за повраћај уплаћеног износа царинског дуга.

Што се тиче навода који се односе на утврђивање царинске вредности предметног возила, Министарство финансија истиче да су поступак и методи утврђивања царинске вредности робе ради примене стопа из Царинске тарифе и обрачуна осталих увозних дажбина прописани одредбама чл. 46. до 62. овог закона.

Примарни метод за утврђивање царинске вредности увезене робе је њена „трансакцијска вредност“, коју чини стварно плаћена или цена коју треба платити за робу која се продаје ради извоза у Републику Србију, по условима прописаним Царинским законом. Уколико се у неком конкретном случају не може применити метод трансакцијске вредности, то ће се царинска вредност утврдити применом једне од метода за утврђивање царинске вредности прописаних Царинским законом и то према редоследу тих метода у складу са тим законом.

У спровођењу царинског поступка за који је роба декларисана примењују се прописи који важе на дан прихватања декларације, ако није другачије прописано .

Министарство напомиње да царински орган може да захтева од декларанта да поднесе све исправе и податке који су потреб-

ни за утврђивање царинске вредности у складу са одредбама чл. 46. до 62. овог закона.

С друге стране, истим законом је прописана обавеза царинског органа да увозника, на његов захтев, у писаној форми обавести о царинској вредности која је утврђена у складу са одредбама овог закона, као и методу који је примењен приликом утврђивања те вредности.

На крају, Министарство финансија истиче да ако су елементи за утврђивање царинске вредности робе изражени у страном валути, страна валута прерачунава се у динаре по званичном курсу важећем на дан утврђивања износа увозних дажбина.

2. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина за увоз два путничка аутомобила, Peugeot тип 406 2.0 и Renault тип Clio 1.2, из Републике Црне Горе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00232/2009-17 од 6.7.2009. год.)

Ступањем на снагу Уредбе о престанку важења Уредбе о поступку са робом у промету са Републиком Црном Гором („Сл. гласник РС“, бр. 104/07) престао је да важи пропис којим је питање промета робе између Републике Србије и Републике Црне Горе било посебно регулисано и који је представљао правни основ за ослобођење од плаћања увозних дажбина при увозу возила домаћег порекла са територије Републике Црне Горе на територију Републике Србије, а важећим царинским прописима таква могућност није предвиђена.

Министарство финансија напомиње да је одредбом члана 18. став 2. тачка 2. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, 85/05–др. закон и 62/06–др. закон) прописано да плаћању увозних дажбина не подлеже извезена домаћа роба која се у земљу враћа непродата или се враћа зато што не одговара обавезама које произилазе из уговора, односно пословног односа на основу ког је

била извезена. Рок за коришћење ове повластице је две године од дана извоза предметне робе.

У конкретном случају, возила су извезена 2006. године, односно 2007. године и иста су, према приложеној документацији, регистрована у Црној Гори 7.4.2006. године (Peugeot тип 406 2.0) односно 30.1.2007. године (Renault тип Clio 1.2).

Имајући у виду претходно наведено, као и чињеницу да је наведени рок од две године истекао, према мишљењу Министарства финансија, моторна возила за која је спроведен поступак стављања робе у слободан промет и за која су плаћене увозне дажбине у Републици Србији и тиме стекла статус домаће (национализоване) робе, а затим упућена на подручје Републике Црне Горе без спровођења поступка извозног царињења, а која се поново враћају на територију Републике Србије, подлежу обавези плаћања увозних дажбина.

ДОПРИНОСИ ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

1. Да ли правно лице мора да изврши повраћај доприноса по основу права на олакшицу коју је користио за новозапослена лица старија од 50 година у случају када је у току коришћења ослобођења од плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање дошло до промене правне форме привредног друштва и правно лице постане корисник буџетских средстава Републике Србије?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-40/2009-04 од 13.7.2009. год.)

Одредбом члана 45. ст. 1. и 3. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06 и 5/09, у даљем тексту: Закон) прописано је да послодавац који запосли лице које је на дан закључења уговора о раду старије од 50 година и које код Националне службе за запошљавање има статус корисника новчане накнаде за време незапослености или је код те службе пријављено као незапослено најмање шест месеци без прекида, ослобађа се обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање који се плаћају на основицу, односно на терет средстава послодавца, за период од две године од дана заснивања радног односа тог лица.

Ако запосленом престане радни однос у току трајања олакшице, као и у наредном периоду од три године после истека олакшице из става 1. тог члана Закона, послодавац губи право на олакшицу и дужан је да плати допринос који би иначе платио да није користио олакшицу, осим у случају престанка радног односа смрћу запосленог или из других разлога независно од воље запосленог и воље послодавца, у смислу одредаба закона који уређује радне односе (сагласно члану 45. ст. 4. и 6. Закона).

Ослобођење од плаћања доприноса из овог члана не могу остваривати државни органи и организације, јавна предузећа, јавне службе и други директни или индиректни буџетски корисници (члан 45. став 8. Закона).

Директни корисници буџетских средстава, према одредби члана 2. тачка б) Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС“, бр. 9/02 ... 85/06 и 86/06) су органи и организације Републике, односно локалних власти, док су индиректни корисници буџетских средстава правосудни органи, месне заједнице, јавна предузећа, дирекције и фондови основани од стране локалних власти који се финансирају из јавних прихода чија је намена утврђена посебним законом, установе основане од стране Републике, односно локалне власти, над којима оснивач, преко директних корисника буџетских средстава врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања, као и буџетски фондови.

Према томе, сагласно наведеним законским одредбама и наводима из дописа, Министарство финансија је мишљења да, у конкретном случају, правно лице које је корисник буџетских средстава не може да користи ослобођење од плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање које је прописано чланом 45. став 1. Закона.

Међутим, кад је у току коришћења ослобођења од плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање из члана 45. став 1. Закона дошло до промена правне форме привредног друштва и правно лице (настало као резултат промене правне форме) постане корисник буџетских средстава Републике Србије која је и оснивач таквог правног лица, према мишљењу Министарства финансија у случају кад се ради о наведеним околностима које су наступиле независно од воље правног лица (послодавца) и услед тога дође по престанка рада, тј. постојања таквог правног лица, Министарство финансија сматра да послодавац не би требало да изврши повраћај доприноса по основу права на олакшицу коју је користио за новозапослена лица старија од 50 година, сагласно одредби члана 45. став 6. Закона.

ИЗБЕГАВАЊЕ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

1. Обавеза обрачунавања и плаћања пореза на доходак грађана на зараде које остварују упућени радници страног правног лица, по основу обављања рада на територији Републике Србије, који немају закључене уговоре о раду са домаћом правним лицима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-102/2009-04 од 23.7.2009. год.)

1. Према наводима из дописа страног физичко лице које је у радном односу код иностраног послодавца (страно правно лице), као упућени радник послато је на рад у Републику Србију ради обављања послова на територији Републике Србије за потребе домаћег правног лица на основу уговорног односа између та два правна лица, при чему не заснива радни однос са домаћим правним лицем коме се пружају услуге стављања особља на располагање (од страног правног лица). Како се наводи, страног физичко лице – упућени радник искључиво је одговоран свом иностраном послодавцу и прима зараду од свог послодавца – исплатиоца који није резидент Републике Србије. Такође се наводи да домаће правно лице (прималац услуга), по основу уговора о пружању услуга стављања особља на располагање, плаћа страном правном лицу накнаду за пружене услуге чија је висина једнака износу зарада и споредних давања које физичко лице прими од страног правног лица као његов запослени.

Обвезник пореза на доходак грађана је физичко лице – резидент Републике Србије за приход остварен на територији Републике и у другој држави, као и нерезидент Републике за доходак остварен на територији Републике, сагласно одредбама чл. 7. и 8. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 7/09, 31/09 и 44/09, у даљем тексту: Закон).

2. У случају када страном физичко лице (резидент земље са којом Република Србија има закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања) које као упућени радник обавља рад за потребе домаћег правног лица и за свој рад који обавља на територији Републике Србије остварује зараду од свог иностраног послодавца са којим има закључен уговор о раду, а то примање (зарада) не пада на терет сталне пословне јединице (коју његов инострани послодавац евентуално има у Републици Србији) и физичко лице на територији Републике борави у периоду или периодима који укупно не прелазе 183 дана (у односној календарској години – у уговорима о избегавању двоструког опорезивања старијег датума или у периоду од 12 месеци који почиње или се завршава у односној пореској години – у уговорима о избегавању двоструког опорезивања новијег датума), односно када су кумулативно испуњена сва три наведена услова из члана 15/16. (Радни однос) уговора о избегавању двоструког опорезивања са земљом чији је резидент страном физичко лице, такво примање (зарада) тог физичког лица не подлеже опорезивању порезом на доходак грађана у Републици Србији.

3. У случају кад нису испуњена сва три услова из уговора о избегавању двоструког опорезивања, односно у случају када је страном физичко лице – упућени радник резидент земље са којом

Република Србија нема закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања, овакав приход (зарада) физичког лица – упућеног радника подлеже опорезивању порезом на доходак грађана у Републици Србији.

Сагласно одредби члана 107. став 2. Закона, физичко лице, односно обвезник који остварује зараде у или из друге државе дужан је да сам обрачуна и уплати порез по одбитку по одредбама Закона, ако порез не обрачуна и не уплати други исплатилац, као и ако приход оствари од лица које није обвезник обрачунавања и плаћања пореза по одбитку.

Према томе, имајући у виду наведене законске одредбе, као и наводе из захтева за мишљење да је, у конкретном случају, страном физичко лице, које је у радном односу код иностраног послодавца, упућено на рад у Републику Србију ради обављања послова на територији Републике за потребе домаћег правног лица при чему не заснива радни однос са домаћим правним лицем, Министарство финансија је мишљења да је тај упућени радник дужан да сам обрачуна и уплати порез на зараду и да надлежном пореском органу према месту пребивалишта, односно боравишта обвезника достави пореску пријаву о обрачунатом и плаћеном порезу на Обрасцу ПП ОПО, најкасније у року од 15 дана од дана када је остварио зараду.

Порез на зараду се плаћа по стопи од 12%, која се примењује на основицу коју чини исплаћена, односно остварена зарада, умањена за неопорезиви износ од 5.938 динара месечно, који се примењује од 1. фебруара 2009. године (чл. 15а и 16. Закона).

Са становишта обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање, с обзиром да се поставља као претходно питање да ли су та лица осигураници по законима који уређују пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености, односно по међународним уговорима, за давање одговора надлежно је Министарство рада и соци-

јалне политике, Министарство здравља и Министарство економије и регионалног развоја, у чијој надлежности је давање мишљења о примени наведених прописа.

2. Члан 4. (Резидент) и члан 11. (Опорезивање камате) Споразума између Републике Србије и Републике Италије, односно Уговора између Републике Србије и Републике Словеније о избегавању двоструког опорезивања, односно могућност да се за примену снижене пореске стопе пореза по одбитку на камату коју у Републици Србији оствари правно лице нерезидент (у конкретном случају, филијала Нове Љубљанске банке са седиштем у Трсту, која је порески обвезник у Републици Италији) као доказ прихвати потврда о резидентности коју издаје Министарство финансија Републике Словеније

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-01-1454/2009-04 од 16.7.2009. год.)

I. Између СФР Југославије и Италијанске Републике закључен је Споразум о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину, са Протоколом („Сл. лист СФРЈ – Међународни уговори“, бр. 2/83, у даљем тексту: Споразум) који се примењује од првог јануара 1986. године.

Споразум производи правно дејство и у билатералним економским односима између Републике Србије и Италије.

Министарство финансија посебно напомиње да Устав Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06) у члану 16, поред осталог, превиђа да: „Општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни су део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.“

Споразум, у члану 4. (Порески домицил), поред осталог, садржи решење које прописује да се правно лице сматра резидентом државе у којој се налази његово место стварне управе.

Члан 11. (Камата) ст. 1, 2. и 5. Споразума прописује да:

„1. Камата настала у држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) и исплаћена резиденту друге државе уговорнице (у конкретном случају, Републике Италије) може се опорезовати у тој другој држави (у конкретном случају, у Републици Италији).

2. Камата из става 1. овог члана може бити опорезивана и у држави уговорници у којој настаје (у конкретном случају, у Републици Србији), сагласно законима те државе, али тако разрезан порез не може бити већи од 10 одсто од бруто износа камате. Надлежни органи држава уговорница заједнички се договарају о начину примене овог ограничења.

5. Сматра се да камата настаје у држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) ако је исплатилац сама та држава, њена друштвено-политичка заједница, локална управа или резидент те државе“.

II. Између Савета министара Србије и Црне Горе и Владе Републике Словеније закључен је Уговор о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину, са Протоколом („Сл. лист СЦГ – Међународни уговори“, бр. 7/2003, у даљем тексту: Уговор) који се примењује од првог јануара 2004. године.

Уговор производи правно дејство и у билатералним економским односима између Републике Србије и Републике Словеније.

Уговор, у члану 4. (Резидент), поред осталог, садржи решење које прописује да се правно лице сматра резидентом само државе у којој се налази његово седиште стварне управе.

Члан 11. (Камата) ст. 1, 2. и 3. Уговора прописује:

„1. Камата која настаје у држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији), а исплаћује се резиденту друге државе уговорнице (у конкретном случају, Републике Словеније) може се опорезивати у тој другој држави (у конкретном случају, у Републици Словенији).

2. Камата се може опорезивати и у државу уговорници у којој настаје (у конкретном случају, у Републици Србији), у складу са законима те државе, али ако је стварни власник камате резидент друге државе уговорнице (у конкретном случају, Републике Словеније) разрезан порез не може бити већи од 10 одсто бруто износа камате. Надлежни органи држава уговорница договарају се о начину примене овог ограничења.

3. Изузетно од одредаба става 2. овог члана, камата која настаје у држави уговорници изузима се од опорезивања у тој држави под условом да је оствари и стварано поседује:

- 1) Влада, политичка јединица или јединица локалне самоуправе друге државе уговорнице; или
- 2) Народна банка или Централна банка друге државе уговорнице.“

Истовремено, у члану 11. став 6. Уговора, поред осталог, прописано је:

„6. Сматра се да камата настаје у држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) када је исплатилац камате резидент те државе (у конкретном случају, Републике Србије).“

III. Из наведеног произилази да право на опорезивање бенефицираном стопом пореза по одбитку на камату (10 одсто од бруто износа камате) има нерезидентно правно лице које надлежним пореским органима Републике Србије пружи ваљан доказ (на обрасцу Републике Србије) да је резидент државе са којом је Република Србија закључила Уговор (у конкретном случају, Републике Италије или Републике Словеније).

Имајући у виду претходно наведене одредбе Споразума/Уговора, као и наводе из дописа, да је прималац камате (тршћанска филијала Нове Љубљанске банке) са пореског аспекта порески обвезник у Републици Италији, Министарство финансија Републике Србије сматра да је наведени порески обвезник резидент Републике Италије, у смислу члана 4. (Порески домицил)

Споразума (а не порески резидент Републике Словеније у смислу члана 4. (Резидент) Уговора) и да, као такав, домаћем исплатиоцу прихода треба да поднесе потврду о резидентности издату од стране надлежних органа Републике Италије (а не Републике Словеније).

Ово, поред осталог, из разлога јер наведени порески обвезник (према наводима из дописа) у Републици Италији представља филијалу Нове Љубљанске банке која (филијала) у Републици Италији има својство правног лица и, као таква, за пореске сврхе има статус пореског резидента Републике Италије (за разлику од наведеног, уколико би Нова Љубљанска банка у Републици Италији пословала преко сталне пословне јединице која нема статус правног лица и, у пореском смислу, се сматрала резидентом Републике Словеније, као ваљан доказ за примену ниже стопе пореза по одбитку вредновала би се потврда о резидентности издата од стране надлежних органа Републике Словеније).

У случају било каквих нејасноћа по овом питању, на надлежним органима Републике Италије и Републике Словеније је да, самостално, процене чији је порески резидент тршћанска филијала Нове Љубљанске банке.

IV. Министарство финансија посебно напомиње да ће надлежни органи Републике Србије, у поступку пореске контроле, у сваком конкретном случају (било да је потврда о резидентности издата од стране надлежних органа Републике Италије или надлежних органа Републике Словеније) детаљно ценити све околности које могу да допринесу реалном утврђивању статуса резидентности наведеног нерезидентног примаоца камате (тршћанске банке).

Правни основ за наведено представља Закон о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07 и 20/09) који, у члану 9, прописује да се:

„ Пореске чињенице утврђују према њиховој економској суштини.

Ако се симулованим правним послом прикрива неки други правни посао, за утврђивање пореске обавезе основу чини десимуловани правни посао.

Када су на прописима супротан начин остварени приходи, односно стечена имовина, Пореска управа ће утврдити пореску обавезу у складу са законом којим се уређује одговарајућа врста пореза.“

3. Опорезивање накнаде по основу закупа (тзв. оперативног лизинга) покретних ствари (нпр. камиона, машина и др.) коју у Републици Србији оствари правно лице, резидент Републике Хрватске

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-216/2009-04 од 16.7.2009. год.)

1. Између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Републике Хрватске закључен је Уговор о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину („Сл. лист СЦГ – Међународни уговори“, бр. 6/04) који се примењује од првог јануара 2005. године.

Уговор производи правна дејство и у билатералним економским односима између Републике Србије и Републике Хрватске.

Министарство финансија посебно напомиње да Устав Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06) у члану 16, поред осталог, превиђа да: „Општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни су део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.“

Уговор, у члану 12. (Ауторске накнаде), између осталог, предвиђа:

„1. Ауторске накнаде које настају у држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији), а чији је стварни власник резидент друге државе уговорнице (у конкретном случају, Републике Хрватске) могу се опорезивати у тој другој држави (у конкретном случају, у Републици Хрватској).

2. Ауторске накнаде могу се опорезивати и у држави уговорници у којој настају (у конкретном случају, у Републици Србији), у складу са законима те државе, али ако је стварни власник ауторских накнада резидент друге државе уговорнице (у конкретном случају, Републике Хрватске) разрезан порез не може бити већи од 10% бруто износа ауторских накнада. Надлежни органи држава уговорница договарају се о начину примене овог ограничења.

3. Израз 'ауторске накнаде' у овом члану означава плаћања било које врсте која су примљена као накнада за коришћење или за право коришћења ауторског права на књижевно, уметничко или научно дело, укључујући биоскопске филмове и филмове или траке за телевизију или радио, као и за коришћење или за право коришћења патента, заштитног знака, нацрта или модела, плана, тајне формуле или поступка или за обавештења која се односе на индустријска, комерцијална или научна искуства.

5. Сматра се да ауторске накнаде настају у држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) када је исплатилац резидент те државе (у конкретном случају, Републике Србије). Када лице које плаћа ауторске накнаде, без обзира на то да ли је резидент државе уговорнице, има у држави уговорници сталну јединицу или сталну базу у вези са којом је настала обавеза плаћања ауторских накнада, а те ауторске накнаде падају на терет те сталне јединице или сталне базе, сматра се да ауторске накнаде настају у држави у којој се налази стална јединица или стална база.“

Имајући у виду наведено, у конкретном случају, а на основу одредаба члана 12. (Ауторске накнаде) ст. 2, 3. (посебно) и 5. Уговора, уколико правно лице, резидент Републике Хрватске, од резидента Републике Србије оствари приход – накнаду од закупа (тзв. оперативног лизинга) покретних ствари (нпр. камиона, машина и др.), наведени приход нема карактер ауторске накнаде из члана 12. (Ауторске накнаде) став 3. Уговора.

2. Порески третман наведених накнада у Републици Србији цениће се у складу са чланом 7. (Добит од пословања) Уговора који, поред осталог, у ставу 1. предвиђа да се:

„Добит предузећа државе уговорнице (у конкретном случају, Републике Хрватске) опорезује само у тој држави, осим ако предузеће обавља пословање у другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) преко сталне јединице која се у њој налази. Ако предузеће обавља пословање у другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) преко сталне јединице, добит предузећа може се опорезивати у тој другој држави (у конкретном случају, у Републици Србији) али само до износа који се приписује тој сталној јединици“.

С тим у вези, чланом 3. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03 и 84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да нерезидент Републике подлеже опорезивању добити коју оствари пословањем преко сталне пословне јединице која се налази на територији Републике.

Нерезидентни обвезник је, у смислу овог закона, правно лице које је основано и има седиште стварне управе и контроле ван територије Републике.

Сходно члану 39. Закона, стопа пореза на добит предузећа је пропорционална и једнообразна и износи 10%.

С обзиром на изнето, нерезидентно правно лице из Републике Хрватске ће по основу прихода од закупа (тзв. оперативног лизинга) покретних ствари, сходно чл. 3. и 39. Закона, у Републици Србији платити порез само ако је приход остварен пословањем преко сталне пословне јединице која се налази на територији Републике.

Ако приход није остварен пословањем преко сталне пословне јединице у Републици Србији, сходно члану 3. Закона, неће постојати обавеза плаћања пореза.

3. Ако, у конкретном случају, приход који у Републици Србији оствари правно лице, резидент Републике Хрватске, по основу закупа (тзв. оперативног лизинга) покретних ствари (нпр. камиона, машина и др.) не представља приход од ауторских накнада, у смислу члана 12. (Ауторске накнаде) став 3. Уговора, нити (у складу са чланом 3. Закона) представља добит остварену пословањем преко сталне пословне јединице која се налази на територији Републике, наведени приход ће, сходно члану 21. (Остали доходак) Уговора, представљати остали доходак нерезидента, који ће се, на основу решења садржаног у члану 21. став 1. Уговора, опорезовати само у Републици Хрватској.

Ово из разлога јер је чланом 21. (Остали доходак) став 1. Уговора прописано да се делови дохотка резидента државе уговорнице (у конкретном случају, резидента Републике Хрватске), без обзира на то где настају, који нису регулисани у претходним члановима овог уговора опорезују само у тој држави (у конкретном случају, у Републици Хрватској).

4. Министарство финансија напомиње да је пре примене претходно наведених решења – неопорезивања у Републици Србији накнаде по основу закупа (тзв. оперативног лизинга) покретних ствари (нпр. камиона, машина и др.) коју у Републици

Србији оствари правно лице, резидент Републике Хрватске (што је посебна погодност предвиђена цитираним одредбама чл. 7. (Добит од пословања), 12. (Ауторске накнаде) став 3, као и члана 21. (Остали доходак) Уговора), потребно да нерезидентни прималац прихода домаћем исплатиоцу пружи доказ да је, заиста, у смислу члана 4. (Резидент) Уговора, резидент Републике Хрватске.

Потврђивање статуса резидентности Републике Хрватске нерезидент Републике Србије доказује овером (потписом и печатом) надлежног органа матичне државе (на основу члана 3. – Опште дефиниције, став 1. подстав 9) тачка (2) Уговора, то је министар финансија Републике Хрватске, односно његов овлашћени представник) и то на посебном обрасцу.

Осно тога, нерезидентни обвезник, односно његов порески пуномоћник, дужан је да надлежној организационој јединици Пореске управе поднесе захтев за издавање потврде (уверења) да, у конкретном случају, нема обавезу плаћања пореза по одбитку, са приложеном документацијом којом то доказује (потврда о резидентности, позивање на Уговор – одговарајући члан Уговора на основу кога се порез не плаћа у Републици и сл.).

Потврду надлежне организационе јединице Пореске управе да подносилац захтева нема обавезу плаћања пореза нерезидентни обвезник прилаже банци код које је отворио нерезидентни рачун у Републици, на основу које банка врши трансфер новца на рачун нерезидентног обвезника у иностранству.

И у овом случају исплатилац прихода подноси Пореску пријаву о обрачунатом и плаћеном порезу на добит по одбитку на приходе које остварују нерезидентни обвезници – правна лица (Образац ПДПО) прописану Правилником о обрасцу збирне пореске пријаве о обрачунатом и плаћеном порезу на добит по одбитку на приходе које остварују нерезидентни обвезници – правна лица („Сл гласник РС“, бр. 116/04) у коју уноси одговарајуће тражене податке, укључујући и примењену стопу (0%) у року који

је прописан Законом о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... 20/09).

4. Порески третман прихода које нерезидентно правно лице из Словеније оствари од резидентног правног лица по основу закупа непокретности у Србији

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 413-01-1128/2009-04 од 16.7.2009. год.)

1. Између Савета министара Србије и Црне Горе и Владе Републике Словеније закључен је Уговор о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину, са Протоколом („Сл. лист СЦГ – Међународни уговори“, бр. 7/2003, у даљем тексту: Уговор) који се примењује од првог јануара 2004. године.

Уговор производи правно дејство и у билатералним економским односима између Републике Србије и Републике Словеније.

Министарство финансија посебно напомиње да Устав Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06) у члану 16, поред осталог, превиђа да: „Општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни су део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.“

2. Члан 6. (Доходак од непокретне имовине) став 1. Уговора прописује:

„1. Доходак који резидент државе уговорнице (у конкретном случају, Словеније) оствари од непокретне имовине (укључујући доходак од пољопривреде или шумарства) која се налази у другој држави уговорници (у конкретном случају, у Србији) може се опорезивати у тој другој држави (у конкретном случају, у Србији).“

Наведена одредба је, у складу са међународном праксом, формулисана из разлога што постоји стална економска повезаност између извора дохотка (у конкретном случају, непокретне имовине) и државе извора (у конкретном случају, државе у којој се непокретна имовина налази – Републике Србије).

Истовремено, члан 6. став 3. Уговора прописује:

„3. Одредбе става 1. овог члана примењују се на доходак који се оствари непосредним коришћењем, изнајмљивањем или другим начином коришћења непокретне имовине.“

Наведено решење из члана 6. став 3. Уговора изричито прописује да се опште правило о опорезивању (наведено у ставу 1. овог члана) примењује без обзира на начин коришћења непокретне имовине (непосредно коришћење, изнајмљивање и др.).

Министарство финансија посебно напомиње да основно решење садржано у члану 6. став 1. Уговора (којим се право опорезивања дохотка од непокретне имовине, првенствено, даје држави извора – у конкретном случају, Србији) ни у ком случају не ограничава право опорезивања државе чији је резидент лице које остварује односни доходак (у конкретном случају, Словеније).

Двоструко опорезивање које, том приликом, настаје избегава се применом метода кредита, предвиђеног у члану 24. (Отклањање двоструког опорезивања) Уговора.

3. Имајући у виду наведено, а у складу са чланом 40. став 1. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03 и 84/04, у даљем тексту: Закон) на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника по основу ... закупа непокретности ..., обрачунава се и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

Порез по одбитку на приходе из члана 40. Закона за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћени приход исплатилац

обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне у моменту исплате прихода, сагласно члану 71. став 1. Закона.

Податак о обрачунатом и плаћеном порезу на добит по одбитку исплатилац прихода (резидентни обвезник) исказује на Обрасцу ПДПО који је прописан Правилником о обрасцу збирне пореске пријаве о обрачунатом и плаћеном порезу на добит по одбитку на приходе које остварују нерезидентни обвезници – правна лица („Сл гласник РС“, бр. 116/04) и подноси га надлежном органу у року прописаном законом којим се уређује порески поступак и пореска администрација.

5. Порески третман камате (начин обрачунавања стопе пореза по одбитку) коју у Републици Србији оствари правно лице нерезидент – резидент Републике Словеније

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-01-1340/2009-04 од 16.7.2009. год.)

Између Савета министара Србије и Црне Горе и Владе Републике Словеније закључен је Уговор о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину, са Протоколом („Сл. лист СЦГ – Међународни уговори“, бр. 7/2003, у даљем тексту: Уговор) који се примењује од првог јануара 2004. године.

Уговор производи правно дејство и у билатералним економским односима између Републике Србије и Републике Словеније.

Министарство финансија посебно напомиње да Устав Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06) у члану 16, поред осталог, превиђа да: „Општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни су део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.“

Члан 11. (Камата) ст. 1, 2. и 3. Уговора прописује:

„1. Камата која настаје у држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији), а исплаћује се резиденту друге

државе уговорнице (у конкретном случају, Републике Словеније) може се опорезивати у тој другој држави (у конкретном случају, у Републици Словенији).

2. Камата се може опорезивати и у државу уговорници у којој настаје (у конкретном случају, у Републици Србији), у складу са законима те државе, али ако је стварни власник камате резидент друге државе уговорнице (у конкретном случају, Републике Словеније) разрезан порез не може бити већи од 10 одсто бруто износа камате. Надлежни органи држава уговорница договарају се о начину примене овог ограничења.

3. Изузетно од одредаба става 2. овог члана, камата која настаје у држави уговорници изузима се од опорезивања у тој држави под условом да је оствари и стварано поседује:

1) Влада, политичка јединица или јединица локалне самоуправе друге државе уговорнице; или

2) Народна банка или Централна банка друге државе уговорнице.“

Истовремено, у члану 11. став 6. Уговора прописано је:

„6. Сматра се да камата настаје у држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) када је исплатилац камате резидент те државе (у конкретном случају, Републике Србије). Када лице које плаћа камату, без обзира на то да ли је резидент државе уговорнице, има у тој држави уговорници сталну јединицу или сталну базу у вези са којом је повезан дуг на који се плаћа камата, а ту камату сноси та стална јединица или стална база, сматра се да камата настаје у држави у којој се налази стална јединица или стална база.“

Имајући у виду наведене одредбе Уговора, посебно његов члан 11. став 1, као и наводе из дописа, камата коју у Републици Србији оствари правно лице, резидент Републике Словеније, може се опорезивати у Републици Словенији (под условом да домаће

пореско законодавство Републике Словеније предвиђа такву могућност) и то по стопи пореза предвиђеној у домаћем законодавству Републике Словеније.

Међутим, сходно члану 11. став 2. Уговора, наведена камата се опорезује у Републици Србији (уколико је националним законодавством Републике Србије прописана обавеза обрачунавања и плаћања пореза) и то применом бенефициране стопе пореза по одбитку од 10 одсто од бруто износа камате и уз претходно испуњење услова да је нерезидентно правно лице домаћем исплатиоцу камате, на обрасцу Републике Србије, пружио доказ (потврду о резидентности потписану и оверену од стране надлежних органа Републике Словеније) да је прималац камате резидент Републике Словеније и, истовремено, стварни власник камате.

Потврђивање статуса резидентности Републике Словеније нерезидент Републике Србије доказује овером (потписом и печатом) надлежног органа матичне државе (на основу члана 3. став 1. подстав 10) Уговора, то је министарство финансија Републике Словеније, односно његов овлашћени представник) и то на посебном обрасцу.

С тим у вези, Закон о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03 и 84/04, у даљем тексту: Закон), у члану 40. став 1, поред осталог, прописује да:

„На приходе које оствари нерезидентни обвезник (у конкретном случају, резидент Републике Словеније) од резидентног обвезника по основу ... камата ..., обрачунава се и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.“

Према томе, одредба члана 11. став 2. Уговора подразумева да се камата опорезује у Републици Србији ако је то прописано

домаћим пореским законодавством. С обзиром да је Законом прописана обавеза обрачунавања и плаћања пореза по одбитку на камату коју оствари нерезидентно лице, према мишљењу Министарства финансија, домаћи исплатилац камате је дужан да поднесе пореску пријаву и плати припадајући порез и то по стопи од 10% од бруто износа камате. Ово ако су испуњени услови из члана 11. став 2. Уговора (потврда о резидентности потписана и оверена од стране надлежних органа Републике Словеније да је прималац камате резидент Републике Словеније и, истовремено, стварни власник камате). Уколико нису испуњени наведени услови, примењује се стопа од 20% из члана 40. став 1. Закона, на основицу коју чини бруто износ камате.

6. Да ли се за доказивање статуса резидента Немачке ради остваривања погодности предвиђених Уговором о избегавању двоструког опорезивања са Немачком као доказ може прихватити потврда о резидентности издата на обрасцу Немачке, а не на обрасцу Србије?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-01-1463/2009-04 од 16.7.2009. год.)

Поводом питања и констатација из предметног дописа, да ли се за потребе примене Уговора о избегавању двоструког опорезивања на Немачком („Сл. лист СФРЈ – Међународни уговори“, бр. 12/88, у даљем тексту: Уговор) у циљу доказивања статуса резидента Немачке, а ради остваривања погодности предвиђених Уговором (неопорезивање камате у земљи извора – Републици Србији), као доказ може прихватити потврда о резидентности издата на обрасцу Немачке, а не на обрасцу Републике Србије, Министарство финансија упућује на службено мишљење

МФ бр. 413-01-2061/2008-04 од 3.12.2008. године које се може прочитати у званичном Билтену Министарства бр. 12/2008. године.

С тим у вези, Министарство напомиње да члан 159а став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07 и 20/09, у даљем тексту: Закон) прописује да „статус резидента државе са којом је закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања нерезидент доказује код исплатиоца прихода – резидента, потврдом о резидентности овереном од надлежног органа друге државе уговорнице чији је резидент и то на посебном обрасцу.“

Имајући у виду наведено, за чуђење је навод немачког предузећа које, без икаквог објашњења, износи став да није у могућности да достави потврду на обрасцу Републике Србије. Ово утолико више јер су надлежни порески органи Републике Србије до сада у великом броју сличних ситуација од стране других немачких резидената који у Републици Србији остварују приходе добијали потврду о резидентности (на обрасцу Републике Србије) потписану и оверену од стране надлежних органа Немачке!

Уколико предметно немачко предузеће и у будућности буде поступало на исти начин, једину штету од тога имаће то предузеће које ће у Републици Србији порез по одбитку на камату плаћати по стопи предвиђеној домаћим пореским законодавством, уместо да порез плаћа само у својој земљи како је то (уз испуњење услова о којем је претходно било говора) предвиђено у одговарајућем члану Уговора.

Што се тиче питања да ли потврду о резидентности у Немачкој оверава Савезно министарство финансија или извршни орган немачког министарства, Министарство финансија Републике Србије указује да члан 3. став 1. тачка е) под и) Уговора наводи да је надлежни орган у Немачкој Савезно министарство за финансије.

Нерезидентни обвезник, односно његов порески пуномоћник, дужан је да надлежној организационој јединици Пореске управе поднесе захтев за издавање потврде (уверења) да, у конкретном случају, нема обавезу плаћања пореза по одбитку, са приложеном документацијом којом то доказује (потврда о резидентности, позивање на Уговор – одговарајући члан Уговора на основу кога се порез не плаћа у Републици и сл.).

Потврду надлежне организационе јединице Пореске управе да подносилац захтева нема обавезу плаћања пореза нерезидентни обвезник прилаже банци код које је отворио нерезидентни рачун у Републици, на основу које банка врши трансфер новца на рачун нерезидентног обвезника у иностранству.

И у овом случају исплатилац прихода дужан је да поднесе Пореску пријаву о обрачунатом и плаћеном порезу на добит по одбитку на приходе које остварују нерезидентни обвезници – правна лица (Образац ПДПО) прописану Правилником о обрасцу збирне пореске пријаве о обрачунатом и плаћеном порезу на добит по одбитку на приходе које остварују нерезидентни обвезници – правна лица („Сл. гласник РС“, бр. 116/04) у коју ће унети одговарајуће тражене податке, укључујући и примењену стопу (0) у року који је прописан Законом.

Имајући у виду наведено, у конкретном случају који се наводи у допису, када је у питању Република Србија, став је Сектора за фискални систем Министарства финансија да потврда о резидентности има своју вредност само ако је издата (оверена потписом и печатом надлежног органа Немачке – из члана 3. Уговора) на посебном обрасцу (на српско-енглеском језику).

Ф И С К А Л Н Е   К А С Е

1. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом продаје аутобуских и других возних карата у оквиру делатности 60211 (Превоз путника у друмском саобраћају), као и приликом продаје возних карата (годишње карте за одређене категорије лица и ђаке, сезонске возне карте и др.) у оквиру делатности 63300 (Делатност путничких агенција и туроператора)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00205/2009-04 од 2.7.2009. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске орга-

низације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређене су делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са одредбом члана 2. Уредбе, лице које обавља делатност 60211 (Превоз путника у друмском саобраћају) није дужно да евидентира сваки појединачно остварени промет преко фискалне касе.

Према томе, у смислу наведених одредби Закона и Уредбе, лице које врши продају аутобуских карата и осталих возних карата у оквиру делатности 60211 (Превоз путника у друмском саобраћају) ослобођено је обавезе евидентирања сваког појединачно оствареног промета фискалне касе.

При томе, Министарство финансија напомиње да када лице врши продају аутобуских и других возних карата (годишње карте за одређене категорије лица и ђаке, сезонске возне карте и др.) у оквиру делатности 63300 (Делатност путничких агенција и туроператора) у име и за рачун пружаоца услуге (превозника у друмском саобраћају), чија је делатност ослобођена обавезе евидентирања промета преко фискалне касе, то лице (у конкретном случају, туристичка агенција), према мишљењу Министарства финансија, није у обавези да такав промет евидентира преко фискалне касе.

2. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када привредни субјекат обавља промет софтверских програма

физичким лицима путем интернета, у оквиру делатности 52610 (Трговина на мало у продавницама које поштом достављају наручену робу), а након евидентираних уплате путем е-mail-а се доставља приступна шифра кориснику програма

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00191/2009-04 од 25.6.2009. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређене су делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, у складу са наведеном одредбом Закона, с обзиром да је делатност 52610 (Трговина на мало у продавницама које поштом достављају наручену робу) изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе, наведеном Уредбом, промет који привредни субјект оствари у оквиру наведене делатности није дужан да евидентира преко фискалне касе. То, у конкретном случају, значи да привредни субјект који врши продају софтверских програма физичким лицима путем интернета, у оквиру делатности 52610 (Трговина на мало у продавницама које поштом достављају наручену робу), а након евидентирање уплате путем е-mail-а се доставља приступна шифра кориснику програма, није дужан да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе.

3. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект врши промет добара на мало путем ката-лошке продаје, у оквиру делатности 52630 (Остала трговина на мало изван продавница), при чему се добра продају на рате, а испорука робе се врши на дан исплате целокупне вредности добра (Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-000196/2009-04 од 25.6.2009. год.)

Одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да је лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника

самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Означавање начина плаћања добара и услуга у бази података фискалне касе, према одредби члана 5. став 3. Закона, у случају ако се плаћање врши чеком или налогом за пренос, као средство плаћања означава се: „чек“, ако се плаћање врши готовим новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним картицама и сл., као средство плаћања означава се: „готовина“, односно ако се плаћање врши платном картицом као средство плаћања означава се: „картица“.

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређене су делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са поменутом Уредбом, лица која обављају делатност из подгрупе 52630 (Остала трговина на мало изван продавница – продаја преко аутомата, продаја преко путујућих продаваца – улична продаја лозова, кокица и штампе – колпортери), немају обавезу евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, привредни субјект који врши промет добара путем каталожке продаје, односно преко путујућих продаваца, у оквиру делатности 52630 (Остала трговина на мало изван продавница), осим уличне продаје лозова, кокица и штампе, дужан је да такав промет евидентира преко фискалне касе.

При томе, Министарство финансија напомиње да када се добра продају на рате (авансним уплатама), а испорука се врши

након уплате последње рате, обавеза евидентирања овако оствареног промета настаје у моменту испоруке поменутог добра, при чему се у бази података фискалне касе као средство плаћања означава „чек“.

4. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом продаје иностраних аутобуских међународних карата, у оквиру претежне делатности 63300 (Делатност путничких агенција и туроператора)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-000154/2009-04 од 23.6.2009. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која

накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са одредбом члана 2. Уредбе, лица које обављају делатност 60211 (Превоз путника у друмском саобраћају) и 60230 (Остали превоз путника у друмском саобраћају), односно пружају услугу превоза путника у друмском саобраћају, као и услуге осталог превоза путника у друмском саобраћају, ослобођена су обавезе евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, у складу са наведеним одредбама Закона и Уредбе, а у конкретном случају, Министарство финансија је мишљења да лица која врше искључиво продају иностраних аутобуских међународних карата, у оквиру делатности 63300 (Делатност путничких агенција и туроператора), у име и за рачун лица које врши услугу превоза путника у друмском саобраћају, односно осталог превоза путника у друмском саобраћају, нису дужна да такав промет евидентирају преко фискалне касе, с обзиром да су делатности 60211 (Превоз путника у друмском саобраћају) и 60230 (Остали превоз путника у друмском саобраћају), у складу са Уредбом, ослобођене обавезе евидентирања промета преко фискалне касе.

5. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом пружања услуге превоза путника у друмском саобраћају

искључиво ангажовањем од стране туристичких агенција, школа, вртића и др, у оквиру делатности 60211 (Превоз путника у друмском саобраћају)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-001424/2009-04 од 23.6.2009. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређене су делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са одредбом члана 2. Уредбе, лице које обавља делатност 60211 (Превоз путника у друмском саобраћају) ослобођено је обавезе евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

Према томе, сагласно наведеним одредбама Закона и Уредбе, лице које врши услугу превоза путника у друмском саобраћају у оквиру делатности 60211 (Превоз путника у друмском саобраћају) и то, и конкретном случају, ангажовањем од стране туристичких агенција, школа, дечијих вртића и др, није дужно да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе.

6. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе за пружене здравствене услуге у приватним клиникама

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-000128/2009-04 од 22.6.2009. год.)

Према одредби члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Одредбом члана 2. став 5. Закона прописано је да база података оперативне меморије обавезно садржи једнозначно и недвосмислено идентификован назив добра или услуге, цену јединице мере, назив јединице мере и ознаку прописане пореске стопе.

Фискална каса мора да, сагласно одредби члана 4. тачка 20. Закона, онемогући брисање или замену података о већ програмираним добрима или услугама у бази података фискалне касе, осим јединице мере, од момента формирања првог фискалног исечка у текућем периоду до момента израде дневног извештаја за текући период. Међутим, нова добра или услуге могу се додавати у базу података фискалне касе у току целог дана.

Чланом 5. став 1. Закона прописано је означавање пореских стопа у бази података фискалне касе. Ознака пореске стопе „Г“ додељује се добрима, односно услугама који су ослобођени пореза на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ), ознака пореске стопе „Б“ додељује се добрима, односно услугама на чији промет се плаћа ПДВ по општој стопи прописаној законом којим се уређује порез на додату вредност и ознака пореске стопе „Е“ додељује се добрима, односно услугама на чији промет се плаћа

ПДВ по посебној стопи прописаној законом којим се уређује порез на додату вредност. Лица која нису уписана у регистар обвезника за ПДВ означавају добра, односно услуге у бази података фискалне касе искључиво ознаком пореске стопе „А“.

Означавање начина плаћања добара и услуга у бази података фискалне касе, према одредби члана 5. став 3. Закона, у случају ако се плаћање врши чеком или налогом за пренос, као средство плаћања означава се: „чек“, ако се плаћање врши готовим новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним картицама и сл., као средство плаћања означава се: „готовина“, односно ако се плаћање врши платном картицом као средство плаћања означава се: „картица“.

Чланом 12. став 5. Закона прописано је ако купац добара на мало, односно корисник услуге, плаћање врши на основу фактуре, да је обвезник дужан да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу кога је евидентиран промет у фискалној каси.

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са поменутом Уредбом, лице које обавља делатност из гране 851 (Здравствена заштита становништва), осим здравствених услуга које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, дужно је да евидентира сваки појединачно остварени промет преко фискалне касе.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Уредбе, када се здравствене услуге, осим здравствених услуга које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, пружају физичким лицима, пружалац услуге је дужан да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе.

Према томе, када је накнада за исту пружену здравствену услугу различита у зависности од броја прегледа, дужине хоспитализације, употребљених медикамената, посебних захтева пацијена-

та и др., лице које пружа наведене здравствене услуге, према мишљењу Министарства финансија, може:

– да изда фискални исечак на укупну вредност извршених услуга (сумарна вредност дужине хоспитализације, употребљених медикамената и др.), с тим да се цена укупне вредности извршених услуга може мењати у току целог дана, или

– да евидентира у фискалном исечку, поред шифре здравствене услуге и сваки појединачно извршени промет (број болничких дана, количина употребљених медикамената и др.), са појединачном ценом.

При чему, уколико се ради о прометима који су, у складу са прописом којим се уређује порез на додату вредност, ослобођени пореза на додату вредност, у фискалном исечку такав промет означава се пореском стопом „Г“.

7. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у здравственим установама

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 430-00-00122/2009-04 од 18.6.2009. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Означавање начина плаћања добара и услуга у бази података фискалне касе, према одредби члана 5. став 3. Закона, у случају

ако се плаћање врши чеком или налогом за пренос, као средство плаћања означава се: „чек“, ако се плаћање врши готовим новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним картицама и сл., као средство плаћања означава се: „готовина“, односно ако се плаћање врши платном картицом као средство плаћања означава се: „картица“.

Чланом 12. став 5. Закона прописано је ако купац добара на мало, односно корисник услуге, плаћање врши на основу фактуре, да је обвезник дужан да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу кога је евидентиран промет у фискалној каси.

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са поменутом Уредбом, лице које обавља делатност из гране 851 (Здравствена заштита становништва), осим здравствених услуга које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, дужно је да евидентира сваки појединачно остварени промет преко фискалне касе.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Уредбе, када се здравствене услуге, осим здравствених услуга које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, пружају физичким лицима, пружалац услуге је дужан да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе.

1. Према томе, када се здравствене услуге пружају пацијентима који немају обавезно здравствено осигурање или захтевају здравствене услуге на лични захтев, пружалац услуге (у конкретном случају, Завод за јавно здравље) дужан је да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе.

2. У случају када Завод за јавно здравље врши нпр. санитарне прегледе, систематске и превентивне прегледе и др.

одређеном броју запослених, на основу закљученог уговора са привредним субјектом (правним лицима и предузетницима) о пружању здравствених услуга, при чему накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник (у конкретном случају, послодавац), лице које пружа наведене здравствене услуге (Завод за јавно здравље) дужно је да изда фискални исечак, односно да евидентира сваки појединачно остварен промет преко фискалне касе, а да у бази података фискалне касе као средство плаћања означи опцију: „чек“.

Министарство финансија напомиње да уколико се, у конкретном случају, по основу поменутог уговора пружају услуге за већи број физичких лица – запослених (списак радника уз захтев за пружање поменутих услуга), пружалац услуге је дужан да изда фискални исечак појединачно сваком лицу (у висини накнаде за један санитарни преглед) и то у моменту када је тај преглед комплетно завршен, без обзира на време испостављања фактуре, при чему, сагласно одредби члана 12. став 5. Закона, у фактури за безготовинско плаћање уноси редне бројеве свих фискалних исечака на основу којих је евидентиран промет у фискалној каси по основу поменутог уговора.

Такође, Министарство финансија напомиње да се фактура може издати за све извршене услуге санитарног прегледа по једном захтеву. То, у конкретном случају, значи да ће у фактури за безготовинско плаћање бити унети сви бројеви фискалних исечака који су издати по основу тог захтева.

3. У случају када Завод за јавно здравље врши промет добара (продаја старог гвожђа, папира и сл.), по уговору о купопродаји, физичким лицима, тако остварен промет дужан је да евидентира преко фискалне касе, без обзира на начин плаћања. Када се наплата врши испостављањем фактуре за безготовинско плаћање, у фактуру се уноси редни број фискалног исечка по коме је евидентиран промет наведених добара.

Уколико се наведени промет врши са другим привредним субјектима (правним лицима и предузетницима), такав промет, у конкретном случају, Завод за јавно здравље није дужан да евидентира преко фискалне касе.

4. Када се услуге хитне медицинске помоћи (неодложна медицинска помоћ код свих ургентних стања на лицу места, санитарски превоз, снабдевање лековима у хитним медицинским случајевима и др.) пружају пацијентима чије су здравствене услуге обезбеђене из средстава обавезног здравственог осигурања, пружалац услуге у том случају није дужан да тако пружену услугу евидентира преко фискалне касе.

Међутим, уколико се поменуте услуге пружају физичким лицима која пружену услугу плаћају ван обавезног здравственог осигурања, односно пацијентима који немају осигурање или се наплата врши за неоснован излазак на терен (у случају када је позив неоснован, непотребан) тако остварен промет пружалац услуге дужан је да евидентира преко фискалне касе, у складу са наведеном одредбом Закона, као и наведеном Уредбом.

5. По питању евидентирања промета преко фискалне касе оствареног на основу партиципације, Завод за јавно здравље није у обавези да такав промет евидентира преко фискалне касе, у складу са мишљењем Министарства здравља бр. 500-01-568/2009-03 од 25.5.2009. године, у коме се наводи: „Истичемо да средства од партиципације представљају приход Републичког завода, односно да су обухваћена његовим Финансијским планом. На основу тога се може закључити да износ партиципације не остаје здравственој установи као сопствени приход, већ се преноси као приход Републичког завода за здравствено осигурање и, с тим у вези, средства од партиципације нису обухваћена обавезом евидентирања кроз фискални рачун који се издаје у здравственој установи“.

У смислу изнетог става, Министарство финансија је мишљења да дневник благајне везан за евидентирање партици-

пације и другу евиденцију која се наводи Завод за јавно здравље може да води као и до сада.

6. У складу са одредбом члана 6. став 1. Закона о фискалним касама прописано је да фискална каса мора да има терминал за даљинско читавање свих формираних дневних извештаја из фискалне касе (у даљем тексту: терминал за даљинско читавање) за задати период, осим фискалне касе преко које се врши евидентирање промета на пијачним тезгама и фискалне касе преко које се врши евидентирање промета у оквиру обављања делатности која захтева честу промену места продаје добара, односно пружања услуга.

Под честом променом делатности подразумевају се делатности одређене Правилником о одређивању делатности за чије обављање није потребан посебан простор („Сл. гласник РС“, бр. 9/96), само у случају када лица немају посебан простор у коме обављају поменуте делатности, већ делатност обављају искључиво код корисника.

Према томе, лица која имају посебан простор у коме обављају регистровану делатност, а која су, према Закону о фискалним касама, у обавези да евидентирају промет преко фискалне касе, при чему услуге из регистроване делатности обављају и ван седишта, у обавези су да периодично прикључују фискалну касу на терминал за даљинско читавање који се налази у седишту.

То, у конкретном случају, значи да је Завод за јавно здравље, који услуге из регистроване делатности обавља и ван седишта, у обавези да периодично прикључује фискалну касу на терминал за даљинско читавање који се налази у седишту Завода за јавно здравље.

8. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом пружања здравствених услуга систематских (периодичних) прегле-

да или прегледа за пријем радника у радни однос на основу прописа о безбедности и заштити на раду

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-000150/2009-04 од 18.6.2009. год.)

Сагласно одредби члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Означавање начина плаћања добара и услуга у бази података фискалне касе, према одредби члана 5. став 3. Закона, у случају ако се плаћање врши чеком или налогом за пренос, као средство плаћања означава се: „чек“, ако се плаћање врши готовим новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним картицама и сл., као средство плаћања означава се: „готовина“, односно ако се плаћање врши платном картицом као средство плаћања означава се: „картица“.

Чланом 12. став 5. Закона прописано је ако купац добара на мало, односно корисник услуге, плаћање врши на основу фактуре, да је обвезник дужан да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу кога је евидентиран промет у фискалној каси.

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са поменутом Уредбом, лице које обавља делатност из гране 851 (Здравствена заштита становништва), осим здравствених услуга које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, дужно је да евидентира сваки појединачно остварени промет преко фискалне касе.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Уредбе, када се здравствене услуге, осим здравствених услуга које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, пружају физичким лицима, пружалац услуге је дужан да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе.

Према томе, у конкретном случају, када Завод за здравствену заштиту радника Министарства унутрашњих послова, у складу са наведеним одредбама Закона и Уредбе, пружа здравствене услуге физичком лицу, као што су услуге систематских (периодичних) прегледа радника или прегледа за пријем радника у радни однос, а трошкове ових услуга пружених физичком лицу сноси правно лице, односно предузетник (у конкретном случају, послодавац), пружалац услуге је дужан да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе, при чему се у бази података фискалне касе као средство плаћања за безготовинско плаћање означава опција: „чек“. Такође, пружалац услуге дужан је да у фактуру за безготовинско плаћање унесе и редни број фискалног исечка којим је евидентиран поменути промет, у складу са чланом 12. став 5. Закона.

При томе, Министарство финансија напомиње да уколико се, у конкретном случају, на основу прописа о безбедности и заштити на раду, који се наводи у захтеву, здравствене услуге систематских (периодичних) прегледа радника или прегледа за пријем радника у радни однос пружају већем броју физичких лица – запослених, пружалац услуге дужан је да изда фискални исечак појединачно сваком лицу и то у моменту када је завршен комплетан систематски (периодични) преглед или преглед за пријем рад-

ника у радни однос, при чему, сагласно одредби члана 12. став 5. Закона, у фаktури за безготовинско плаћање уноси редне бројеве свих фискалних исечака на основу којих је евидентиран промет у фискалној каси по основу поменутог прописа о безбедности и заштити на раду.

9. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења услуга медицинске лабораторије (лабораторије за клиничку биохемију, микробиологију и патохистологију) физичким лицима у случају када Дом здравља или приватна гинеколошка клиника немају сопствену лабораторију већ узете узорке за анализу шаљу приватним лабораторијама, са којима имају закључене уговоре о пружању поменутих услуга

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-000181/2009-04 од 17.6.2009. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са поменутом Уредбом, лице које обавља делатност из гране 851 (Здравствена заштита становништва), осим здравствених услуга које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, дужно је да евидентира сваки појединачно остварени промет преко фискалне касе.

Према томе, када се услуге медицинске лабораторије (лабораторије за клиничку биохемију, микробиологију и патохистологију) пружају физичким лицима, пружалац услуге је, у складу са наведеним чланом Закона, као и Уредбом, дужан да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе.

При томе, у конкретном случају, уколико приватна лабораторија врши услуге медицинске лабораторије (лабораторије за клиничку биохемију, микробиологију и патохистологију) за потребе Дома здравља или приватних гинеколошких клиника, испитивањем достављених узорака њихових пацијената (анализа крви, папа тест и др.), остварен промет по том основу приватна лабораторија као пружалац услуге није дужна да евидентира преко фискалне касе.

Међутим, Дом здравља и приватна гинеколошка клиника, за чији се рачун врше наведена испитивања, дужни су да при наплати својих услуга физичком лицу издају фискални исечак, који у укупној цени услуге садржи и цену лабораторијске анализе.

10. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када по основу уговора са правним лицем, односно предузетником Клинички центар Србије пружа здравствене услуге (систематске прегледе и др.) запосленима, при чему накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-000153/2009-04 од 17.6.2009. год.)

Према одредби члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице

које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Одредбом члана 2. став 5. Закона прописано је да база података оперативне меморије обавезно садржи једнозначно и недвосмислено идентификован назив добра или услуге, цену јединице мере, назив јединице мере и ознаку прописане пореске стопе.

Фискална каса мора да, сагласно одредби члана 4. тачка 20. Закона, онемогући брисање или замену података о већ програмираним добрима или услугама у бази података фискалне касе, осим јединице мере, од момента формирања првог фискалног исечка у текућем периоду до момента израде дневног извештаја за текући период. Међутим, нова добра или услуге могу се додавати у базу података фискалне касе у току целог дана.

Чланом 5. став 1. Закона прописано је означавање пореских стопа у бази података фискалне касе. Ознака пореске стопе „Г“ додељује се добрима, односно услугама који су ослобођени пореза на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ), ознака пореске стопе „Ђ“ додељује се добрима, односно услугама на чији промет се плаћа ПДВ по општој стопи прописаној законом којим се уређује порез на додату вредност и ознака пореске стопе „Е“ додељује се добрима, односно услугама на чији промет се плаћа ПДВ по посебној стопи прописаној законом којим се уређује порез на додату вредност. Лица која нису уписана у регистар обвезника за ПДВ означавају добра, односно услуге у бази података фискалне касе искључиво ознаком пореске стопе „А“.

Означавање начина плаћања добара и услуга у бази података фискалне касе, према одредби члана 5. став 3. Закона, у

случају ако се плаћање врши чеком или налогом за пренос, као средство плаћања означава се: „чек“, ако се плаћање врши готовим новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним картицама и сл., као средство плаћања означава се: „готовина“, односно ако се плаћање врши платном картицом као средство плаћања означава се: „картица“.

Чланом 12. став 5. Закона прописано је ако купац добара на мало, односно корисник услуге, плаћање врши на основу фактуре, да је обвезник дужан да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу кога је евидентиран промет у фискалној каси.

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са поменутом Уредбом, лице које обавља делатност из гране 851 (Здравствена заштита становништва), осим здравствених услуга које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, дужно је да евидентира сваки појединачно остварени промет преко фискалне касе.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Уредбе, када се здравствене услуге, осим здравствених услуга које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, пружају физичким лицима, пружалац услуге дужан је да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе.

1. Према томе, у случају када Клинички центар Србије врши нпр. систематске прегледе и др. физичким лицима, на основу закључених уговора са привредним субјектом о пружању тих здравствених услуга њиховим запосленима, при чему накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник (у конкретном случају, послодавац) лице које пружа наведене здравствене услуге (Клинички центар Србије) дужно је да изда фискални исечак, односно да евидентира сваки појединачно ост-

варен промет преко фискалне касе, а да у бази података фискалне касе као средство плаћања значи опцију: „чек“.

При томе, Министарство финансија напомиње да уколико се, у конкретном случају, по основу поменутог уговора пружају услуге за већи број физичких лица – запослених, пружалац услуге је дужан да изда фискални исечак појединачно сваком лицу (у висини накнаде за један систематски преглед) и то у моменту када је тај преглед комплетно завршен, без обзира на време испостављања фактуре, при чему, сагласно одредби члана 12. став 5. Закона, у фактури за безготовинско плаћање уноси редне бројеве свих фискалних исечака на основу којих је евидентиран промет у фискалној каси по основу поменутог уговора.

2. Када је накнада за исту пружену здравствену услугу различита у зависности од дужине хоспитализације, употребљених лекова и др., лице које пружа наведене здравствене услуге (Клинички центар Србије), према мишљењу Министарства финансија, може:

– да изда фискални исечак на укупну вредност извршених услуга (сумарна вредност дужине хоспитализације, употребљених лекова и др.), с тим да се цена укупне вредности извршених услуга може мењати у току целог дана, или

– да евидентира у фискалном исечку, поред шифре здравствене услуге и сваку појединачно извршену услугу (број болничких дана, количина употребљених лекова и др.), са ценом за ту појединачну услугу, при чему се и услуга давања лека „лек“ означава пореском стопом „Г“.

11. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења услуга медицинске лабораторије (лабораторије за клиничку биохемију, микробиологију и патохистологију) за физичка, као и за правна лица по основу уговора са приватним

поликлиникама и домовима здравља, у оквиру делатности 85142 (Остали видови здравствене заштите)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-000144/2009-04 од 16.6.2009. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са поменутом Уредбом, лице које обавља делатност из гране 851 (Здравствена заштита становништва), у коју спада и делатност 85142 (Остали видови здравствене заштите), осим здравствених услуга које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, дужно је да евидентира сваки појединачно остварени промет преко фискалне касе.

Према томе, када се услуге медицинске лабораторије (лабораторије за клиничку биохемију, микробиологију и патохистологију) пружају физичким лицима, пружалац услуге је, у складу са наведеним чланом Закона, као и Уредбом, дужан да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе.

При томе, у конкретном случају, уколико се услуге медицинске лабораторије (лабораторије за клиничку биохемију, микробиологију и патохистологију) врше приватним поликлиникама и домовима здравља, испитивањем достављених узорака њихових пацијената, остварен промет по том основу пружалац услуге није дужан да евидентира преко фискалне касе.

Међутим, приватне поликлиника и домови здравља, за чији се рачун врше наведена испитивања, дужни су да при наплати својих услуга физичким лицима издају фискални исечак.

12. а) Обавеза здравствене установе да евидентира промет преко фискалне касе у случају пружања здравствених услуга: 1) по основу међународних уговора са Републиком Српском и Републиком Црном Гором, које наплаћује од фондова тих држава; 2) физичким лицима, војним осигураницима Републике Србије, који са упутом својих војних команди долазе на дијагностику и/или лечење, а плаћање врши Финансијска служба осигурања војних осигураника Београд; 3) превентивних прегледа за рано откривање рака физичким лицима, а на основу закључених уговора са привредним субјектима о пружању тих здравствених услуга њиховим запосленима, при чему накнаду за пружене услуге сноси правно лице

б) Кога се издаје фискални исечак у случају када накнаду за пружене здравствене услуге сноси делимично физичко лице–пацијент, а преостали износ пада на терет једног или више правних лица?

в) Да ли постоји обавеза здравствене установе да евидентира промет преко фискалне касе у случају када, на основу интерног упута друге здравствене установе, врши услугу дијагностико-

вања физичком лицу које је неосигурано и коме здравствена установа која га упућује на дијагностички преглед наплаћује услугу у целини?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-000143/2009-04 од 16.6.2009. год.)

а) У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Означавање начина плаћања добара и услуга у бази података фискалне касе, према одредби члана 5. став 3. Закона, у случају ако се плаћање врши чеком или налогом за пренос, као средство плаћања означава се: „чек“, ако се плаћање врши готовим новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним картицама и сл., као средство плаћања означава се: „готовина“, односно ако се плаћање врши платном картицом као средство плаћања означава се: „картица“.

Чланом 12. став 5. Закона прописано је ако купац добара на мало, односно корисник услуге, плаћање врши на основу фактуре, да је обвезник дужан да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу кога је евидентиран промет у фискалној каси.

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на

која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са поменутом Уредбом, лице које обавља делатност из гране 851 (Здравствена заштита становништва), осим здравствених услуга које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, дужно је да евидентира сваки појединачно остварени промет преко фискалне касе.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Уредбе, када се здравствене услуге, осим здравствених услуга које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, пружају физичким лицима, пружалац услуге дужан је да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе.

1) Према томе, здравствена установа је дужна да за пружене здравствене услуге по основу међународних уговора са Републиком Српском и Републиком Црном Гором, које наплаћује од фондова наведених држава, физичким лицима–пацијентима наведених држава изда фискални исечак, односно евидентира тако остварен промет преко фискалне касе, с тим што се у бази података фискалне касе као средство плаћања означава опција: „чек“. При томе, пружалац услуге дужан је да у фактуру за безготовинско плаћање, која се испоставља ино фондовима, унесе и редни број фискалног исечка којим је евидентиран поменути промет, у складу са чланом 12. став 5. Закона.

2) Када се здравствене услуге пружају физичким лицима, војним осигураницима Републике Србије, који са упутом својих војних команди долазе на дијагностику и/или лечење, а плаћање за извршене здравствене услуге врши Финансијска служба осигурања војних осигураника Београд, здравствена установа, у складу са наведеним одредбама Закона и Уредбе, није дужна да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе, с обзиром да овако

пружене услуге спадају у здравствене услуге које се обезбеђују из средстава обавезног социјалног осигурања.

3) У случају када здравствена установа врши нпр. превентивне прегледе за рано откривање рака физичким лицима, а на основу закљученог уговора са привредним субјектима о пружању тих здравствених услуга њиховим запосленима, при чему накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник (у конкретном случају, послодавац), лице које пружа наведене здравствене услуге дужно је да изда фискални исечак, односно да евидентира сваки појединачно остварен промет преко фискалне касе, а да у бази података фискалне касе као средство плаћања значи опцију: „чек“. При томе, Министарство финансија напомиње да уколико се, у конкретном случају, по основу поменутог уговора пружају услуге за већи број физичких лица–запослених, пружалац услуге је дужан да изда фискални исечак појединачно сваком лицу и то у моменту када је завршен комплетан превентивни преглед, при чему, сагласно одредби члана 12. став 5. Закона, у фактури за безготовинско плаћање уноси редне бројеве свих фискалних исечака на основу којих је евидентиран промет у фискалној каси по основу поменутог уговора.

б) У вези са питањем коме се издаје фискални исечак у случају када накнаду за пружене здравствене услуге сноси делимично физичко лице–пацијент, а преостали износ пада на терет једног или више правних лица, мишљење Министарства финансија је да је здравствена установа која пружа поменуте услуге дужна да изда фискални исечак физичком лицу–пацијенту и то у целокупном износу цене пружене здравствене услуге, с тим што се у бази података фискалне касе као средство плаћања за део који се наплаћује од пацијента, у зависности од начина плаћања, означава опција: „чек“, „готовина“ или „картица“, а за део који се наплаћује од правног лица као средство плаћања означава се опција: „чек“, при чему Министарство финансија напомиње да је пружалац

услуге дужан да у фактуру за безготовинско плаћање унесе и редни број фискалног исечка којим је евидентирао поменути промет, у складу са чланом 12. став 5. Закона.

с) Уколико здравствена установа, на основу интерног упута друге здравствене установе, врши услугу дијагностиковања физичком лицу које је неосигурано и коме здравствена установа која га упућује на дијагностички преглед врши наплату услуге у целини, а здравствена установа која врши услугу дијагностиковања фактурише пружену услугу здравственој установи која је издала интерни упут, остварени промет по том основу пружалац услуге није дужан да евидентира преко фискалне касе, с тим да је друга здравствена установа, за чији се рачун пружа здравствена услуга, дужна да при наплати својих услуга физичким лицима изда фискални исечак.

13. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом пружања услуга превентивне здравствене заштите радника од стране Специјалистичке ординације медицине рада, као Службе медицине рада, које се врше послодавцима (предузетницима и правним лицима), у оквиру делатности 85120 (Медицинска пракса)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00123/2009-04 од 16.6.2009. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене

услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Означавање начина плаћања добара и услуга у бази података фискалне касе, према одредби члана 5. став 3. Закона, у случају ако се плаћање врши чеком или налогом за пренос, као средство плаћања означава се: „чек“, ако се плаћање врши готовим новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним картицама и сл., као средство плаћања означава се: „готовина“, односно ако се плаћање врши платном картицом као средство плаћања означава се: „картица“.

Чланом 12. став 5. Закона прописано је ако купац добара на мало, односно корисник услуге, плаћање врши на основу фактуре, да је обвезник дужан да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу кога је евидентиран промет у фискалној каси.

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са поменутом Уредбом, лице које обавља делатност из гране 851 (Здравствена заштита становништва), у коју спада и делатност 85120 (Медицинска пракса), осим здравствених услуга које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, дужно је да евидентира сваки појединачно остварени промет преко фискалне касе.

Према томе, у конкретном случају, а у складу са наведеним одредбама Закона, као и Уредбом, када се услуга у оквиру медицине рада пружа физичком лицу, као што су услуге претходних и периодичних прегледа радника који раде на местима са повећаним ризиком, праћење стања здравља запослених, одговарајуће обуке запослених за правилан рад и друге услуге, а трошкове ових услуга пружених физичком лицу сноси правно лице, односно предузетник (наручилац посла), пружалац услуге – Специјалистичка ординаци-

ја медицине рада дужна је да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе, при чему се у бази података фискалне касе као средство плаћања за безготовинско плаћање означава опција: „чек“.

При томе, Министарство финансија напомиње да је пружалац услуге дужан да у фактуру за безготовинско плаћање унесе и редни број фискалног исечка којим је евидентиран поменути промет, у складу са чланом 12. став 5. Закона.

Такође, Министарство финансија напомиње да када се услуге из области медицине рада пружају послодавцу – наручиоцу, односно другом привредном субјекту (правном лицу и предузетнику), као што су услуге идентификације и процене ризика на радном месту и радној околини приликом састављања аката о процени ризика, утврђивање и испитивање настанка професионалних обољења и болести у вези са радом и др, пружалац услуга Специјалистичка ординација медицине рада нема обавезу евидентирања тако оствареног промета преко фискалне касе.

14. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када за пружену здравствену услугу физичком лицу – пацијенту цену услуге плаћа правно лице коме се фактурише девизно

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-000166/2009-04 од 15.6.2009. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од

начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Означавање начина плаћања добара и услуга у бази података фискалне касе, према одредби члана 5. став 3. Закона, у случају ако се плаћање врши чеком или налогом за пренос, као средство плаћања означава се: „чек“, ако се плаћање врши готовим новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним картицама и сл., као средство плаћања означава се: „готовина“, односно ако се плаћање врши платном картицом као средство плаћања означава се: „картица“.

Чланом 12. став 5. Закона прописано је ако купац добара на мало, односно корисник услуге, плаћање врши на основу фактуре, да је обвезник дужан да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу кога је евидентиран промет у фискалној каси.

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са поменутом Уредбом, лице које обавља делатност из гране 851 (Здравствена заштита становништва), осим здравствених услуга које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, дужно је да евидентира сваки појединачно остварени промет преко фискалне касе.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Уредбе, када се здравствене услуге, осим здравствених услуга које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, пружају физичким лицима, пружалац услуге је дужан да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе.

Према томе, здравствена установа је дужна да за пружене здравствене услуге физичким лицима–пацијентима за које накнаду за пружене услуге сноси правно лице коме се фактурише девизно, изда фискални исечак у целокупном износу цене пружене здравствене услуге у динарској противвредности на дан пружања

услуге, с тим што се у бази податка фискалне касе као средство плаћања означава опција: „чек“.

Такође, Министарство финансија напомиње да је пружалац услуге дужан да у фактуру за безготовинско плаћање унесе и редни број фискалног исечка којим је евидентиран поменути промет, у складу са чланом 12. став 5. Закона.

15. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када Клинички центар Србије, по основу Уговора о пословној сарадњи са Републиком Српском, Црном Гором и БиХ Брчко Дистрикт, пружа здравствене услуге пацијентима наведених држава, при чему пацијент за неке здравствене услуге лично учествује (партиципира) уплатом на благајни Клиничког центра Србије 10% до 20% од цене услуге, а за преостали износ се издаје ино фактура фондовима поменутих држава

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-000137/2009-04 од 15.6.2009. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Означавање начина плаћања добара и услуга у бази података фискалне касе, према одредби члана 5. став 3. Закона, у случају ако се плаћање врши чеком или налогом за пренос, као средство плаћања означава се: „чек“, ако се плаћање врши готовим

новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним картицама и сл., као средство плаћања означава се: „готовина“, односно ако се плаћање врши платном картицом као средство плаћања означава се: „картица“.

Чланом 12. став 5. Закона прописано је ако купац добара на мало, односно корисник услуге, плаћање врши на основу фактуре, да је обвезник дужан да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу кога је евидентиран промет у фискалној каси.

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са поменутом Уредбом, лице које обавља делатност из гране 851 (Здравствена заштита становништва), осим здравствених услуга које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, дужно је да евидентира сваки појединачно остварени промет преко фискалне касе.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Уредбе, када се здравствене услуге, осим здравствених услуга које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, пружају физичким лицима, пружалац услуге је дужан да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе.

Према томе, Клинички центар Србије је дужан да за пружене здравствене услуге по основу Уговора о пословној сарадњи са Републиком Српском, Црном Гором и БиХ Брчко Дистрикт, физичким лицима – пацијентима наведених држава изда фискални исечак, односно евидентира тако остварен промет преко фискалне касе. Када пацијент за неке здравствене услуге лично учествује (партиципира) уплатом на благајни Клиничког центра Србије 10% до 20% од цене услуге, а преостали износ пада на терет ино фондова, лице које пружа поменуте услуге дужно је да изда фискални исечак у целокупном износу цене пружене здравствене услуге, с тим што се у бази података фискалне касе као средство плаћања за

део који се наплаћује од пацијента на благајни означава опција: „готовина“, а за део који се наплаћује преко Фондова поменутих држава као средство плаћања означава се опција: „чек“.

Такође, Министарство финансија напомиње да је пружалац услуге дужан да у фактуру за безготовинско плаћање унесе и редни број фискалног исечка којим је евидентиран поменути промет, у складу са чланом 12. став 5. Закона.

16. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом пружања услуга хипербаричне медицине физичким лицима, осигураницима Републичког завода за здравствено осигурање, при чему се за овакве услуге не наплаћује ни партиципација, већ се услуге фактуришу директно Републичком заводу за здравствено осигурање, као и у случају када се наведене услуге пружају физичким лицима који без упута користе услуге хипербаричне медицине, а који плаћање врше на основу фактуре за безготовинско плаћање на рачун Завода за хипербаричну медицину, у оквиру делатности 85120 (Медицинска пракса)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00171/2009-04 од 15.6.2009. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Означавање начина плаћања добара и услуга у бази података фискалне касе, према одредби члана 5. став 3. Закона, у случају ако се плаћање врши чеком или налогом за пренос, као средство плаћања означава се: „чек“, ако се плаћање врши готовим новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним картицама и сл., као средство плаћања означава се: „готовина“, односно ако се плаћање врши платном картицом као средство плаћања означава се: „картица“.

Чланом 12. став 5. Закона прописано је ако купац добара на мало, односно корисник услуге, плаћање врши на основу фактуре, да је обвезник дужан да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу кога је евидентиран промет у фискалној каси.

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са поменутом Уредбом, лице које обавља делатност из гране 851 (Здравствена заштита становништва), у коју спада и делатност 85120 (Медицинска пракса), осим здравствених услуга које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, дужно је да евидентира сваки појединачно остварени промет преко фискалне касе.

Према томе, кад се услуге хипербаричне медицине пружају лицима, осигураницима Републичког завода за здравствено осигурање, при чему се за овакве услуге не наплаћује ни партиципација, већ се услуге фактуришу директно Републичком заводу за здравствено осигурање, пружалац услуге, у конкретном случају Завод за хипербаричну медицину, у складу са наведеним одредбама Закона, као и Уредбом, није дужан да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе, с обзиром да овако пружене услуге спадају у здравствене услуге које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања.

При томе, Министарство финансија напомиње да како се поменуте услуге пружају физичким лицима који без упута користе услуге хипербаричне медицине, а који плаћање врше на основу фактуре за безготовинско плаћање на рачун Завода за хипербаричну медицину, у оквиру делатности 85210 (Медицинска пракса), тако остварен промет пружалац услуге дужан је да евидентира преко фискалне касе и то тако што се у бази података фискалне касе као средство плаћања по издатој фактури за безготовинско плаћање означава опција: „чек“.

Такође, Министарство финансија напомиње да је пружалац услуге дужан да у фактуру за безготовинско плаћање унесе и редни број фискалног исечка којим је евидентиран поменути промет, у складу са чланом 12. став 5. Закона.

17. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом продаје авио карата и железничких карата, у оквиру претежне делатности 63300 (Делатност путничких агенција и туроператора), при чему се карте издају преко јединствене електронске базе података која омогућава евиденцију продатих карата
(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00176/2009-04 од 15.6.2009. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са поменутом Уредбом, лица која обављају делатности 62100 (Ваздушни саобраћај, линијски) и 62200 (Ваздушни саобраћај, ванредни (чартер)), односно пружају услугу превоза путника у ваздушном саобраћају, као и лица која обављају делатност 60100 (Железнички саобраћај), чија је делатност ослобођена обавезе евидентирања промета преко фискалне касе, нису у обавези да такав промет евидентирају преко фискалне касе.

Према томе, у смислу наведених одредби Закона и наведене Уредбе, а у конкретном случају, Министарство финансија је мишљења да лица која врше искључиво продају авио карата и железничких карата у оквиру делатности 63300 (Делатност путничких агенција и туроператора), у име и за рачун пружаоца услуге (железница и авио превозника) нису у обавези да такав промет евидентирају преко фискалне касе, с обзиром да је и пружалац услуге (авио компанија и железница) ослобођен обавезе евидентирања промета преко фискалне касе поменутом Уредбом.

18. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када општинска организација Савеза инвалида рада, преко овлашћеног добављача, за потребе својих чланова – инвалида рада I, II и III категорије, врши набавку дрва, угља и животињских намирница и исте продаје својим члановима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00162/2009-04 од 12.6.2009. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Означавање начина плаћања добара и услуга у бази података фискалне касе, према одредби члана 5. став 3. Закона, у случају ако се плаћање врши чеком или налогом за пренос, као средство плаћања означава се: „чек“, ако се плаћање врши готовим новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним картицама и сл., као средство плаћања означава се:

„готовина“, односно ако се плаћање врши платном картицом као средство плаћања означава се: „картица“.

Сагласно одредби члана 12. ст. 1. и 5. Закона, фискални исечак је фискални документ у коме се евидентира сваки појединачно остварени промет добара на мало, односно услуга физичким лицима које купац добара, односно корисник услуга плаћа готовином, чеком или картицом. Ако купац добара на мало, односно корисник услуге, плаћање врши на основу фактуре, обвезник је дужан да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу кога је евидентиран промет у фискалној каси.

У складу са наведеним одредбама Закона, промет који привредни субјект оствари продајом добара (дрва, угља и животне намирнице) физичким лицима (инвалидима рада I, II и III категорије) дужан је да евидентира преко фискалне касе, без обзира да ли се наплата врши готовински преко благајне или безготовинском уплатом на рачун привредног субјекта који продаје добра, односно пружа услуге.

Према томе, општинска организација Савеза инвалида рада, као правно лице које врши набавку дрва, угља и животних намирница уплатом преко свог рачуна испоручиоцима, при чему исту робу наплаћује од инвалида рада на свој рачун (преко чека од пензије на рате), дужно је да у моменту испоруке робе инвалидима рада тако остварен промет евидентира преко фискалне касе.

При томе, Министарство финансија напомиње да у случају одложеног плаћања робе (отплаћивање на више месечних рата), у бази података фискалне касе као средство плаћања означава се: „чек“.

19. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када предузетник који се бави психолошким саветовањем у оквиру

делатности 85322 (Остали социјални рад у установама без смештаја) пружа наведену услугу физичким лицима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-0157/2009-04 од 8.6.2009. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуна потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређене су делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, с обзиром да је, сагласно наведеној Уредби, група делатности 853 (Социјална заштита), у коју спада и делатност 85322 (Остали социјални рад у установама без смештаја), ослобођена обавезе евидентирања промета преко фискалне касе, промет који привредни субјект оствари у оквиру наведене делатности није дужан да евидентира преко фискалне касе.

20. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом продаје сувенира у оквиру основне делатности 92521 (Делатност музеја, галерија и збирки) физичким лицима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00155/2009-04 од 8.6.2009. год.)

У складу са одредбом члана 3. став 1. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, с обзиром да делатност 92521 (Делатност музеја, галерија и збирки) спада у групу делатности које су изузете од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе, наведеном Уредбом, промет који привредни субјект оствари у оквиру наведене делатности није дужан да евидентира преко фискалне касе.

При томе, Министарство финансија напомиње да када привредни субјект, у конкретном случају, поред делатности 92521 (Делатност музеја, галерија и збирки), обавља и делатност промета добара (у конкретном случају, сувенира) физичким лицима, тако остварен промет је дужан да евидентира преко фискалне касе, имајући у виду да се такав промет третира као промет добара на мало.

21. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када пољопривредни произвођач који је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава врши продају робе сопствене производње у објекту – радњи, ван пијачног простора

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-0111/2009-04 од 3.6.2009. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким

лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Према томе, у складу са наведеном одредбом Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредне произвођаче који врше продају сопствених пољопривредних производа на пијачним тезгама и сличним објектима.

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређене су делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

При томе, Министарство финансија напомиње да када пољопривредни произвођач који је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава врши продају робе сопствене производње у објекту – радњи (малопродајном објекту који је регистрован у складу са прописима из области трговине), ван пијачних тезги и сличних објеката, дужан је да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе, с обзиром да се такав промет сматра прометом који је остварен у малопродаји, за који, у складу са Законом и Уредбом, не постоји ослобођење од обавезе евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

22. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом пружања секретарских и преводилачких услуга искључиво правним лицима, у оквиру делатности 74830 (Секретарске и преводилачке активности)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00132/2009-04 од 3.6.2009. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту:

Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређене су делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са поменутом Уредбом, лице које обавља делатност 74830 (Секретарске и преводачке активности) није ослобођено обавезе евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

Према томе, када се секретарске и преводачке услуге пружају физичким лицима пружалац услуге је, у складу са наведеним чланом Закона, као и Уредбом, дужан да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе.

При томе, Министарство финансија напомиње да уколико се секретарске и преводачке услуге пружају искључиво другим привредним субјектима (правним лицима и предузетницима), у оквиру делатности 74830 (Секретарске и преводачке активности), тако остварен промет пружалац услуге нема обавезу да евидентира преко фискалне касе, с обзиром да промет између привредних субјеката (правних лица и предузетника) не подлеже обавези евидентирања промета преко фискалне касе, у складу са наведеном одредбом Закона.

23. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом пружања маркетиншких услуга искључиво правним лици-

ма, у оквиру делатности 74402 (Остале услуге рекламе и пропаганде)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00142/2009-04 од 2.6.2009. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређене су делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са поменутом Уредбом, лице које обавља делатност из гране 74402 (Остале услуге рекламе и пропаганде) није ослобођено обавезе евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

Према томе, када се маркетиншке услуге пружају физичким лицима пружалац услуге је, у складу са наведеним чланом Закона, као и Уредбом, дужан да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе.

При томе, Министарство финансија напомиње да уколико се маркетиншке услуге пружају искључиво другим привредним субјектима (правним лицима и предузетницима), у оквиру делатности 74402 (Остале услуге рекламе и пропаганде), тако остварен промет пружалац услуге нема обавезу да евидентира преко фискалне касе, с обзиром да промет између привредних субјеката

(правних лица и предузетника) не подлеже обавези евидентирања промета преко фискалне касе, у складу са наведеном одредбом Закона.

24. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом наплате коришћења јавног санитарног чвора који је одлуком Скупштине града поверен на управљање јавном комуналном предузећу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00148/2009-04 од 2.6.2009. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређене су делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Чланом 3. Уредбе прописано је да се делатностима код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе сматрају и делатности из Закона о комуналним делатностима („Сл. гласник РС“, бр. 16/97 и 42/98), осим пружања услуга на пијацама: издавање у закуп објеката, тезги и простора на њима.

Према томе, у конкретном случају, када се врши наплата приликом коришћења јавног санитарног чвора, од стране јавног комуналног предузећа коме је одлуком Скупштине града поверено управљање јавним санитарним чвором, при чему је наведена услу-

га одлуком Скупштине града проглашена комуналном услугом, Министарство финансија је мишљења да наплату коришћења јавног санитарног чвора јавно комунално предузеће није дужно да евидентира преко фискалне касе, сагласно наведеној одредби Закона и Уредбе.

25. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења протетичких услуга (израда зубних протеза, надоградња зуба и др.) искључиво по налогу стоматолога и по радном моделу, односно за стоматолошке ординације, у оквиру делатности 85142 (Остали видови здравствене заштите)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00079/2009-04 од 2.6.2009. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са поменутом Уредбом, лице које обавља делатност из гране 851 (Здравствена заштита становништва) у коју спада и делатност 85142 (Остали видови здравствене заштите), осим здравствених услуга које се обезбеђују из средстава обавезног

здравственог осигурања, дужно је да евидентира сваки појединачно остварени промет преко фискалне касе.

Према томе, када се протетичке услуге (израда зубних протеза, надоградње зуба и др.) пружају физичким лицима пружалац услуге је, у складу са наведеним чланом Закона, као и Уредбом, дужна да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе.

При томе, Министарство финансија напомиње да када се поменуте услуге, по наводима из дописа, обављају искључиво за стоматолошке ординације (по налогу стоматолога и по радном моделу), у оквиру делатности 85142 (Остали видови здравствене заштите), тако остварен промет пружалац услуге нема обавезу да евидентира преко фискалне касе, с обзиром да промет између привредних субјеката (правних лица и предузетника) не подлеже обавези евидентирања промета преко фискалне касе, у складу са наведеном одредбом Закона.

26. Моменат настанка обавезе евидентирања промета преко фискалне касе, односно да ли се извршеном услугом сматра датум упућивања путника на пут у случају када лице које обавља делатност 66300 (Делатност путничких агенција и туроператора) у оквиру поменуте делатности пружа туристичке услуге (организовање туристичких аранжмана)?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00092/2009-04 од 29.5.2009. год.)

Одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Према мишљењу Министарства трговине и услуга број: 011-00-00078/2009-02 од 6.5.2009. године, а које се односи на појашњење момента извршења туристичке услуге, изнет је следећи став: „Сматрамо да је моменат извршења туристичке услуге датум када је путник добио од туристичке агенције документ о праву да крене на уговорено туристичко путовање, односно да се фискални рачун издаје пре поласка на путовање.“

Према томе, у смислу претходно изнете одредбе Закона, као и заузетог става Министарства трговине и услуга, Министарство финансија је мишљења да лице које пружа туристичке услуге (организовање туристичких аранжмана), у оквиру делатности 66300 (Делатност путничких агенција и туроператора), дужно је да евидентира промет поменуте услуге преко фискалне касе на дан када је корисник поменуте услуге добио од туристичке агенције документ о праву да крене на уговорено путовање, односно пре поласка на путовање.

27. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом пружања услуга издавања услова за предузимање мера техничке заштите на културним добрима и издате сагласности на пројект и документацију, у оквиру делатности 92522 (Заштита културних добара, природних и других знаменитости), физичким лицима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00054/2009-04 од 28.5.2009. год.)

Одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређене су делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Како делатност 92522 (Заштита културних добара, природних и других знаменитости) није обухваћена поменутом Уредбом, код обављања ове делатности постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, сагласно наведеној одредби Закона, као и наведеној Уредби, промет који привредни субјект оствари пружањем услуга издавања услова за предузимање мера техничке заштите на културним добрима и издате сагласности на пројект и документацију, у оквиру делатности 92522 (Заштита културних добара, природних и других знаменитости), физичким лицима, дужан је да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе, с обзиром да пружање наведених услуга није ослобођено обавезе евидентирања промета преко фискалне касе.

28. а) Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект из свог малопродајног објекта узима добра (нпр. средства за хигијену и друго текуће одржавање

пословних просторија) у пословне сврхе, односно у циљу обављања делатности

b) Порески третман узимања добара која су део пословне имовине обвезника ПДВ у пословне сврхе, односно у циљу обављања делатности

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0539/2009-04 од 21.5.2009. год.)

а) У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др.).

Уредбом о одређивању лица на која се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређене су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, с обзиром да делатност трговине на мало није изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе наведеним чланом Закона, као ни наведеном Уредбом, промет који привредни субјект оствари продајом добара физичким и правним лицима, односно предузетницима дужан је да евидентира преко фискалне касе, без обзира да ли се наплата врши готовински или безготовинском уплатом на рачун привредног субјекта који се бави прометом добара на мало.

Међутим, у конкретном случају, када привредни субјект из свог малопродајног објекта узима добра (нпр. средства за хигијену и друго текуће одржавање пословних просторија), у пословне сврхе, односно у циљу обављања делатности, према мишљењу Министарства финансија такво узимање добара није дужан да евидентира преко фискалне касе, с обзиром да није извршен промет, односно не постоји накнада за узета добра.

Министарство финансија напомиње да је привредни субјект дужан да за тако узета добра изврши раздужење малопродајног објекта и интерним рачуном задужи место трошка у привредном субјекту по набавној цени, у складу са прописима који регулишу област рачуноводства и ревизије.

б) Одредбом члана 3. тачка 1) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник ако овим законом није друкчије одређено (члан 4. став 1. Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, када обвезник ПД узима добра која су део његове пословне имовине у пословне сврхе, односно у циљу обављања делатности, у том

случају не ради се о промету добара, па по том основу не постоји ни обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ.

Према одредби члана 42. став 1. Закона, обвезник је дужан да изда рачун или други документ који служи као рачун (у даљем тексту: рачун) за сваки промет добара и услуга другим обвезницима.

Међутим, када обвезник ПДВ узима добра која су део његове пословне имовине, у пословне сврхе, односно у циљу обављања делатности, у том случају не ради се о промету добара, па по том основу не постоји ни обавеза издавања рачуна из члана 42. Закона.

Поред тога, обвезник ПДВ дужан је да води евиденцију о добрима која узима за пословне сврхе, а која обезбеђује вршење контроле у складу са одредбом члана 46. став 1. Закона и одредбама Правилника о облику, садржини и начину вођења евиденције о ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 107/04 и 67/05).

Министарство финансија напомиње да обвезник који је у фискалним исечцима исказивао ПДВ, а да за то није имао обавезу, дужан је да, сходно одредбама члана 10. став 1. тачка 4), члана 44. став 3. и члана 51. став 2. Закона, плати исказани ПДВ.

29. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом продаје гума (пнеуматика) у оквиру делатности 52610 (Трговина на мало у продавницама које поштом достављају наручену робу, за робу испоручену поштом), при чему се продаја врши путем интернета, а испорука преко курирских фирми, као што су „Overnight Express“ d.o.o., „DHL“ и др., чија је делатност 64120 (Прикупљање, превоз и испорука поштанских пошиљки, осим делатности пошта)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00071/2009-04 од 21.4.2009. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет

добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Уредбом о одређивању лица на која се, услед специфичности делатности које обављају, не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са поменутом Уредбом, лице које обавља делатност 52610 (Трговина на мало у продавницама које поштом достављају наручену робу, за робу испоручену поштом), као и лице које обавља делатност из гране 641 (Поштанске активности и превоз и испорука поштанских пошиљки), у коју спада и делатност 64120 (Прикупљање, превоз и испорука поштанских пошиљки, осим делатности пошта), ослобођено је обавезе евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

Према томе, у складу са наведеном одредбом Закона, као и наведеном Уредбом, лице које врши продају гума (пнеуматика) у оквиру делатности 52610 (Трговина на мало у продавницама које поштом достављају наручену робу, за робу испоручену поштом), при чему се продаја врши путем интернета, а испорука преко курирских фирми, као што су „Overnight Express“ d.o.o., „DHL“ и др., чија је делатност 64120 (Прикупљање, превоз и испорука поштанских пошиљки, осим делатности пошта), није дужно да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе.

**ОТПИС КАМАТЕ НА ДОСПЕЛЕ ОБАВЕЗЕ
ПО ОСНОВУ ОДРЕЂЕНИХ ПОРЕЗА И
ДОПРИНОСА ЗА ОБАВЕЗНО
СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ**

1. Право на отпис обрачунате неплаћене камате по основу пореза на пренос апсолутних права који је утврђен решењем надлежног пореског органа 2006. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 412-04-00035/2009-04 од 13.7.2009. год.)

Према одредби члана 1. Закона о отпису камате на доспеле обавезе по основу одређених пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 102/08, у даљем тексту: Закон), тим законом уређују се услови, обим и поступак отписа обрачунате, а неплаћене камате на обавезе које су доспеле за плаћање до 31. децембра 2007. године (у даљењем тексту: камата) по основу јавних прихода, и то:

- 1) пореза на доходак грађана, укључујући и порез на приходе од самосталне делатности;
- 2) пореза на добит предузећа;
- 3) пореза на пренос апсолутних права;
- 4) пореза на наслеђе и поклон;
- 5) пореза на промет;
- 6) пореза на регистровано оружје;

- 7) пореза на фонд зарада;
- 8) пореза на финансијске трансакције;
- 9) доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, и
- 10) доприноса за обавезно осигурање за случај незапослености.

Према одредби члана 2. став 6. Закона, отпис камате, у складу са Законом, врши се подносиоцу захтева – резиденту Републике Србије, који је:

1) на прописане уплатне рачуне јавних прихода уплатио главни дуг по основу обавеза из члана 1. Закона за које подноси захтев за отпис камате и споредна пореска давања по основу тих обавеза, осим камате, доспелих за плаћање до 31. децембра 2007. године;

2) на прописане уплатне рачуне јавних прихода уплатио главни дуг по основу обавеза из члана 1. овог закона за које подноси захтев за отпис камате и споредна пореска давања по основу тих обавеза, доспелих за плаћање од 1. јануара 2008. године до дана подношења захтева.

Према одредби члана 3. тачка 3) Закона, подносиоцу захтева који је испунио услове из члана 2. Закона отписаће се 50% камате по основу обавезе коју је уплатио, ако је уплату, у складу са чланом 2. став 6. Закона, извршио најкасније до 30. јуна 2009. године.

ПОДСЕТНИК
ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ
У ЈУЛУ И АВГУСТУ МЕСЕЦУ 2009. ГОДИНЕ

ЗАКОНИ

Закон о контроли државне помоћи	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 51 од 14. јула 2009.
Закон о изменама и допунама Закона о инвестиционим фондовима	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 51 од 14. јула 2009.
Закон о обавезном осигурању у саобраћају	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 51 од 14. јула 2009.
Закон о буџетском систему	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 54 од 17. јула 2009.
Закон о изменама и допунама Закона о републичким административним таксама	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 54 од 17. јула 2009.
Закон о давању гаранције Републике Србије у корист „Marfin Bank“ а.д. Београд по задужењу ЈП „Путеви Србије“	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 54 од 17. јула 2009.

УРЕДБЕ

Уредба о изменама и допунама Уредбе о условима за субвенционисање каматних стопа за кредите за одржавање ликвидности и финансирање трајних обртних средстава у 2009. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 49 од 3. јула 2009.
Уредба о допуни Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 57 од 24. јула 2009.
Уредба о престанку важења Уредбе о улагању имовине и задуживању друштва за управљање инвестиционим фондовима и инвестиционих фондова у условима поремећаја на финансијском тржишту	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 68 од 21. августа 2009.

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о поступку издавања сертификата за службеника за јавне набавке	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 50 од 10. јула 2009.
Правилник о начину вођења евиденције о јавним набавкама	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 50 од 10. јула 2009.
Правилник о обавезним елементима конкурсне документације у поступцима јавних набавки	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 50 од 10. јула 2009.
Правилник о поступку отварања понуда и обрасцу за вођење записника о отварању понуда	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 50 од 10. јула 2009.
Правилник о поступку јавне набавке мале вредности	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 50 од 10. јула 2009.
Правилник о одређивању доказа на основу којих се утврђује да је понуду поднео домаћи понуђач и за одређивање добара домаћег порекла	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 50 од 10. јула 2009.
Правилник о критеријумима за образовање комисије за јавне набавке	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 50 од 10. јула 2009.
Правилник о начину поступања са електронским понудама и начину спровођења електронске лицитације у поступцима јавних набавки	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 50 од 10. јула 2009.
Правилник о изменама и допунама Правилника о начину обрачунавања и плаћања акцизе, врсти, садржини и начину вођења евиденције, достављања података и састављања обрачуна акцизе	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 53 од 17. јула 2009.
Правилник о изменама и допунама Правилника о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 64 од 13. августа 2009.
Правилник о изменама и допунама Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 64 од 13. августа 2009.

ОДЛУКЕ

Одлука о измени Меморандума о буџету и економској и фискалној политици за 2009. годину, са пројекцијама за 2010. и 2011. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 49 од 3. јула 2009.
Одлука о измени Одлуке о посебним мерама подршке финансијској стабилности земље	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 51 од 14. јула 2009.
Одлука о методологији за процену уговорене вредности јавне набавке кредита	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 56 од 22. јула 2009.
Одлука о износима најпопуларнијих цена и минималних акциза за дуванске прерађевине	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 57 од 24. јула 2009.
Одлука о измени Одлуке о условима под којима и начину на који резиденти могу држати девизе на рачуну код банке у иностранству	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 64 од 13. августа 2009.

УПУТСТВА

Упутство о изменама Упутства за спровођење Одлуке о обавезној резерви банака код Народне банке Србије	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 50 од 10. јула 2009.
---	--

ОСТАЛО

Списак међународних организација чији се посебни поступци јавних набавки могу примењивати уместо одредаба Закона о јавним набавкама	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 50 од 10. јула 2009.
Усклађени износи накнаде из члана 32. став 3, члана 40. став 3, члана 45. став 1. тачка 4) и члана 54. став 3. Закона о дувану	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 57 од 24. јула 2009.

Износ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање	Сл. гласник РС, бр. 57 од 24. јула 2009.
Стратегија развоја интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији	Сл. гласник РС, бр. 61 од 4. августа 2009.

ПРОПИСИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

COMMISSION REGULATION (EC) No 198/2009 of 10 March 2009 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 198/2009 од 10. марта 2009. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	Сл. гласник РС, бр. 52 од 15. јула 2009.
COMMISSION REGULATION (EC) No 215/2009 of 18 March 2009 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 215/2009 од 18. марта 2009. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	Сл. гласник РС, бр. 52 од 15. јула 2009.
COMMISSION REGULATION (EC) No 295/2009 of 18 March 2009 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 295/2009 од 18. марта 2009. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	Сл. гласник РС, бр. 52 од 15. јула 2009.

<p>COMMISSION REGULATION (EC) No 299/2009 of 8 April 2009 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 299/2009 од 8. априла 2009. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури</p>	<p><i>Сл. гласник РС</i>, бр. 52 од 15. јула 2009.</p>
<p>COMMISSION REGULATION (EC) No 349/2009 of 24 April 2009 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 349/2009 од 24. априла 2009. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури</p>	<p><i>Сл. гласник РС</i>, бр. 52 од 15. јула 2009.</p>
<p>COMMISSION REGULATION (EC) No 446/2009 of 14 May 2009 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 446/2009 од 14. маја 2009. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури</p>	<p><i>Сл. гласник РС</i>, бр. 52 од 15. јула 2009.</p>
<p>COMMISSION REGULATION (EC) No 447/2009 of 27 May 2009 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 447/2009 од 27. маја 2009. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури</p>	<p><i>Сл. гласник РС</i>, бр. 52 од 15. јула 2009.</p>

<p>COMMISSION REGULATION (EC) No 475/2009 of 5 June 2009 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 475/2009 од 5. јуна 2009. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури</p>	<p><i>Сл. гласник РС, бр. 52 од 15. јула 2009.</i></p>
<p>COMMISSION REGULATION (EC) No 476/2009 of 5 June 2009 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 476/2009 од 5. јуна 2009. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури</p>	<p><i>Сл. гласник РС, бр. 52 од 15. јула 2009.</i></p>
<p>COMMISSION REGULATION (EC) No 477/2009 of 5 June 2009 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 477/2009 од 5. јуна 2009. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури</p>	<p><i>Сл. гласник РС, бр. 52 од 15. јула 2009.</i></p>
<p>COMMISSION REGULATION (EC) No 594/2009 of 8 July 2009 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 594/2009 од 8. јула 2009. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури</p>	<p><i>Сл. гласник РС, бр. 58 од 25. јула 2009.</i></p>
<p>COMMISSION REGULATION (EC) No 609/2009 of 8 July 2009 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 609/2009 од 8. јула 2009. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури</p>	<p><i>Сл. гласник РС, бр. 58 од 25. јула 2009.</i></p>

ЦИП – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Вук Ђоковић. – Год.32,бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ИССН 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
ЦОБИСС. СР-ИД 43429132